REVITALISERING AF BYRUM I SKIVE
MARKEDSPLADSEN SOM DYNAMO FOR BYLIV

Specialeprojekt Urban design
Arkitektur, Design og Medieteknologi
Aalborg Universitet

Group 3 - 28/5 2014
Heidi B. Stephansen

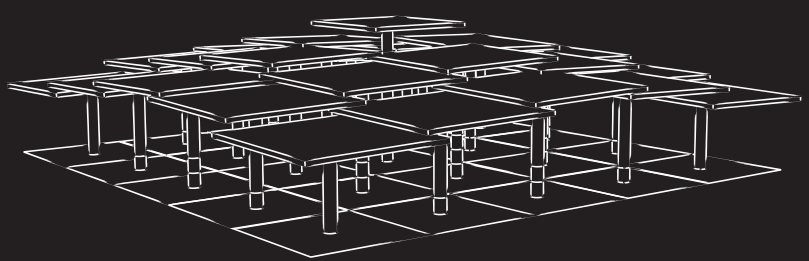

Forord

Dette projekt er udarbejdet af Heidi Balling Stephansen, 4 MSc. urban design, Arkitektur, Design og Medieteknologi, Aalborg Universitet, foråret 2014. Projektet er placeret i Skive med fokus på byrumsdesign med markedspladsen som dynamo for byliv, hvor to af Skives byrum: Rådhustorvet og Egeris torv er valgt som projekt område.

Projektet er opdelt i: Teoretiske afsnit, Registrering og Analyse, Præsentation af designet, Appendix og Proces del. I det teoretiske afsnit er lavet mindre opsummeringer i stedet for en større konklusion, for at fremhæve hvordan teorien er tænk anvendt i design fasen. I Afsnittet om registrering og analyse er lavet mindre konklusioner undervejs, som i slutningen af afsnittet er samlet i en konklusion som danner grundlag for vision og designdelen. Designdelen er en præsentation af det endelige design, hvor rådhustorvet er et konceptuelt designforslag og Egeris torv er et designforslag. Appendix som understøtter afsnittet om design. Processen delen er inddelt i to dele: Registrering med analyse af forskellige byrum i Skive, som danner grundlag for valget af de to valgte byrum: Rådhustorvet og Egeris torv. Og processen for designet af de to byrum, hvor forskellige elementer i designprocessen er vises i denne rapport.

Abstract

This thesis project deals with the design of urban spaces where the market place is used as a catalyst for city life. The context of the project is Skive where two of the existing urban spaces, Rådhustorvet and Egeris torv, are chosen as project sites.

The design for Rådhustorvet is a conceptual design where sharing of knowledge and exhibition is in focus. The design consists of an information bench where the traditional bench is combined with exhibitions. The bench is located on the edge of the square in order to create a better use of the space and the main area of the square is kept for temporary events as markets and concerts.

The design for Egeris torv deals with the transformation of a parking lot into a local gathering point, where the surrounding functions and atmosphere is used as inspiration for the new identity as "The garden in the City". The design combines parking and public space and integrates elements from the garden as fruit trees with the expansion of local shopping opportunities in the form of a covered market place. The parking spaces are placed in between these functions and thereby create public spaces in close relation to parking facilities.

Titel	Revitalisering af byrum i Skive - Markedspladsen som dynamo for byliv
Tema	Byrums design
Periode	3/2 - 28/5 2014
Institut	Arkitektur, Design og Medieteknologi, Aalborg Universitet
Vejleder	Gitte Marling
Sidetal	135
Afleveringsdato	28 maj 2014

Heidi Balling Stephansen

Byudvikling i mellemstor byer

I dag findes der 25 mellemstore byer, som har et sted mellem 20.000 og 60.000 indbygger. De seneste år har indbyggertallet været dalende i nogle af de mellemstore byer. [Jensen, 2010]Det gælder især for byerne i landets ydredistrikter. Disse byer kan ikke længere alene tiltrække nye beboere på velfærdsgoder som f.eks. pasningsgaranti i børneinstitutionerne, gode skoler mv. Det er heller ikke tilstrækkeligt at brande sig på gode cykelforhold, lavere skat eller naturskønne områder tæt ved byen. [reglab.dk]

Et klassisk indsatsområde, for at skabe vækst og fornyet byudvikling og tilflytning, har været at skabe bedre forhold for erhvervslivet. En styrkelse af erhvervslivet giver flere arbejdspladser og dermed større indkomst for kommunen. Flere arbejdspladser skaber imidlertid ikke altid en større tilflytning til byen. Ofte sker der det, at flere arbejdspladser giver en større indpendling. Disse klassiske indsatser er altså ikke længere nok, til at gøre byen attraktiv som boligby. [reglab.dk]
Inden for den sidste årrække er indsatserne blevet suppleret med nye tiltag. Begreber som kulturby og oplevelsesby har vundet indpas. Byerne skal danne interessante og oplevelsesrige rammer for såvel erhvervslivet som hverdagslivet for byens borgere.

Kulturplanlægningen tænkes derfor ofte sammen med byplanlægningen. (Marling, Kiib & Jensen 2010]. Målet er at skabe herlighedsværdi i form af kulturelle tilbud og oplevelser, som nye handelsmuligheder og aktive byrum. [Smidt-Jensen, dec. 2007, s 1.]

> "Byerne kæmper, som på en catwalk, om at vise sig frem, og i selvpromovering er byens kulturudbud blevet stadigt mere betydningsfulde, hvad enten det er satsninger på finkultur eller udbud i den mere populære genre."
> [Smidt-Jensen, dec. 2007, s 1.]

De store byer og især landets hovedstad København ligger i front. Her investeres årligt mange millioner af kroner i at skabe nye byrum for krop og bevægelse; byrum for events og begivenheder, men også små såkaldte 'lommeparker', der er oaser, hvor byens liv kan nydes i ro og mag.

Danmarks spisekammer
I Vestjylland arbejdes med en branding af regionen ved at sætte fokus på fødevareindustrien. Det er visionen, at gennem et varieret udvalg af kvalitets fødevarer, som er lokalt produceret, at markedsføre Vestjylland som hele Danmarks spisekammer.

Målet er, at området skal være kendt på et varieret udbud af små- og mellemstore fødevareproducenter, som er lokaliseret bl.a. på gårdbutikker rundt i landskabet. Disse små gårdbutikker skal med deres udstillinger og produkter på lokale markeder danne ramme for både smags- og sanseoplevelse.

Ved at skabe ramme et lokalt fødevaremarked, gives der hermed muligheder for, at flere iværksættere og selvstændige kan skabe nye job i regionen. [VIFU, 2006]

Projektramme

Dette projekt tager udgangspunkt i Skive som udvalgt projektområde, hvor byens brandingstrategien for bedre og sundere liv "Rent liv" er tænk anvendt til fysisk byrumsdesign. Strategien indeholder fire punkter: Fjorden, Det aktive liv, Energi og De gode fødevarer.

Punktet de gode fødevarer i sammenspil med regionens vision om at gøre "Jylland til hele Danmarks spisekammer" anvendes som værktøjer til at designe to udvalgte byrum i skive.

Et tiltage som der arbejdes med er fødevaremarkeder som kan fungere som udstillingsvindue og reklamefremstød for fødevare produceret i og omkring Skive.

Det ligger ikke indenfor projektets ramme, at evaluere et fødevaremarkeds økonomisk effekt for byen eksempelvist i forhold til øget turisttilstrømning eller omsætning. Det er derimod målet at undersøge en optimal byplanmæssige placering af et sådant marked, samt de arkitektoniske udfordringer og potentialer.

ill. 2 Skive midtby

Indholdsfortegnelse

Introduktion 10

Teoretisk ramme 12
Byliv og byrum 12
Social og kulturelt udveksling 16
Den sanselige oplevelse af byrum 18

Registeringer - Skiveby 20
Skive 20
Skive- by og landskab 21
Skive- Infrastruktur 23
Skive- byfunktioner 25
Skive- Byrum 26
Skiveby 28
Skives Brandingstrategi "Rent by" 29
Del konklusion 30

"Mad" og byrum 31
Byrums analyse 33
Rådhus torvet 34
Egeris Torv 44
Markedspladsen - Den dansk madkultur 54
Konklusion 62

Vision 64
Afgræsning 65

Præstentation 66
Organisering af et udendørsmarked 66
Rådhus torvet "Et stop på turen" 70
Egeris Torv - "Haven i byen" 82

Konklusion 102

Reflektion 104

Appendix 106
Appendix A - Danmarks spisekammer 106
Appendix B - Mail interview 107
Appendix C - Markedsbod - Forslag 2 108
Appendix D - Sol Diagrammer 109
Appendix F - Udregning af parkeringsbehovet 110

Referencer 112
Illustrationer 113

Proces 114
Analyse 116
Byrumsdesign 126

Introduktion

I afsnittet "byudvikling i mellemstore byer" er vigtighed af at have velfungerende byrum, herlighedsværdier og kulturelle tilbud i mellemstore byer uddybet. For at beholde og tiltrække nye borgere til området, skal byen derfor brandes på ny.

Dette projekt undersøger om, og på hvilke måden et helårs udendørs fødevaremarked kan indrettes og organiseres i Skive. Det er hensigten, at finde en lokalisering, der styrker den eksisterende handel i byen og vitaliserer bylivet.

Projektet vil undersøge og designe muligheder for en for at anvende Skive brandingstrategi som værktøj til byrumsdesign kombineret med at skabe rammer til et midlertidigt fødevaremarked.

Metode

I dette projekt arbejdes ud fra analysediagrammet som har fire kerne områder: Byliv, Programmer, Arkitektoniske og Atmosfære (se fig. 3).

Byliv skal forstås som værende de sociale aspekter eksempelvis målgruppe, kulturelle tilbud, sammenhold eller fællesskabsfølelsen.

Programmer er typer af funktioner i og omkring stedet.

De arkitektoniske elementer består af de rumlige forhold. En objektiv beskrivelse af scala, dimensioner, beplanting osv.

Atmosfære er den subjektive oplevelse af området og kan bedst beskrivelse som sense of place.

Analysediagrammet anvendes igennem rapporten, som analyseværktøj, retningslinje for udvikling af designet og til at evaluering af det endelige design.

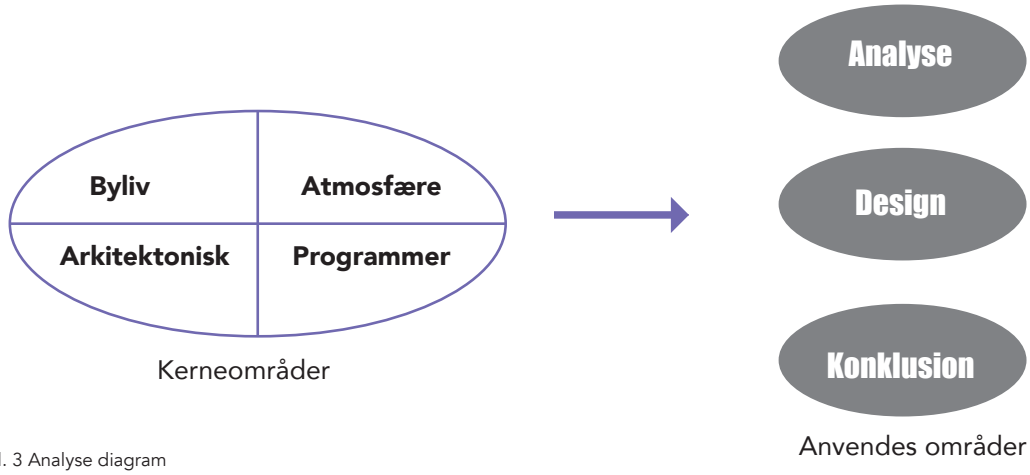

ill. 3 Analyse diagram

Rapporten er opbygget i to del: Rapport og proces

Rapporten indeholder 3 afsnit: Teoretisk ramme, analysedel og en designdel.

Det teoretiske afsnit omhandler bedre byrum, de sociale aspekter og oplevelse af byens rum.

Analysedelen indeholder en registering af Skive by, og endvidere et afsnit om Mad og byrum som indeholder en analyse af 2 eksisternde byrum og markedspladsen betydning som undersøttes af case af to to velfungerende og velbesøgte eksisterende markeder: Århus Torvemarked og Dappermarket i Amsterdam.

Casene er valg ud fra deres fælles træk

-Midlertidige markeder, hvor de stilles op før markedsdagen og tages ned ved lukketid.

- De har åben hele året rundt under samme de klimatiske forhold.

- Begge er fødevaremarkeder.

Forskellen på de to markeder er deres størrelse og måden de anvendes på. De er forskellige i deres opbygning, organisering og bodernes udformning og design.

Designdelen indeholder en generalt afsnit om markedspladsens organsering og endvidere design af Rådhustorvet og Egeris torv med fokus på at skabe aktive og anvendte byrum, hvor markedsplads er integreret i byrummet.

Designdelen indeholder tre afsnit: Markedspladsen, Rådhus torvet og Egeris torv. hvor afsnittet præsentation og beskrivelse af det endelige designforslag.

Projektet afsluttes med en vurdering af forslagets kvaliteter i forhold til de analyse diagrammet og Gehls 12 kriterier for et bedre byrum

Del 2: Proces
Projektets procesdel indeholder to afsnit: Analyse og byrumsdesign

Analyse
Analyse af 9 potentielt anvendelige byrum i Skive. I afsnittet præsenteres analyserne og argumentationen for de to endeligt udvalgte byrum.

Byrum
Højdepunkter fra procesfasen viser igennem manifold tegninger og fysisk modeller.

Teoretisk ramme

Byliv og Byrum

"Byrummenes fornemmeste opgave er at styrke byernes liv ved at lade rummene være formidlere af mødet mellem byens forskellige aktører i byens fælles rum."
[Gehl og Andersson, 2003. s. 10]

Gennem de sidste 40 år, har der været et stigende fokus på de danske byrum. Interessen samler sig om at skabe aktive og levende bymiljøer og byrum for ophold, for gående og for cyklister, mens bilerne kommer i anden række.

Historisk har bylivet udviklet sig mærkbart de sidst 150 år. De danske byrum var i 1880 præget af arbejds- og dagligdags aktiviteter. På daværende tidspunkt blev byrummet brugt til nødvendige gøremål, hvor livet forgik i byens rum. [Gehl, Gemzøe, kirknæs og Søndergaard, 2006] Efter bilernes invadering af byerne i 1960'erne ændrede det ligeledes brugen af byens rum, hvor bylivet lige så stille forsvandt fra byen, på grund af ændring i folks livsmønstre.

På Jan Gehl´s udviklingsdiagram over bylivet (Fig. 4) ses det tydeligt, hvordan bilernes indtog i byerne har påvirket brugen af byen. På samme tid kom endvidere også konceptet med supermarkeder til Danmark. De overtog handlen fra de mange små butikker og markeder. De store dagligvareindkøb blev transporteret i bilen hjem til de nyudviklede frysere og køleskabe. Disse og andre teknologiske fremskridt efterlod således byerne og byrummene tomme for nødvendige gøremål og hverdagsaktiviteter, fordi det simpelthen ikke længere var nødvendigt at købe ind dagligt. [Torvehallernekbh.dk]

Erfaringerne fra amerikanske storbyer har vist, at hvis der ikke gøres noget for at invitere borgerne tilbage til bykernerne, så forbliver

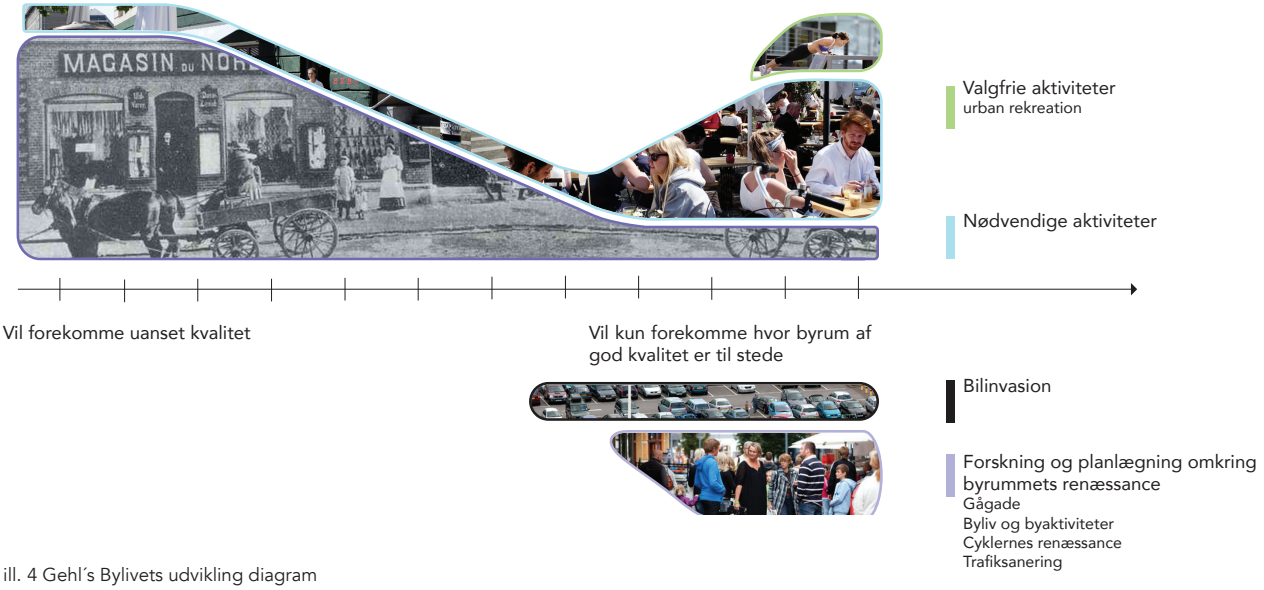

ill. 4 Gehl´s Bylivets udvikling diagram

borgerne i de villakvarterer i forstaden, hvor de er flyttet ud, og handler ind i de store shopping-centre, der er opstået her. Resultatet er at midtbyerne blive tomme både funktionsmæssigt og fysisk.

Bylivet er med andre ord i dag valgfrit, derfor skal der satses bevidst på strategier, der er inviterende og som skaber liv, oplevelse og udvikling jf. afsnittet byudvikling i mellemstore byer.

Jan Gehls diagram viser, at der i dag er fokus på at skabe interessante og aktivt byrum, hvor bilerne er flyttet væk fra centrum. Hvor centrum af byerne igen er domineret af biaktiviteter. De aktiviteter som foregår i byrummet i dag, er ikke nødvendig, men er som sagt i langt højere grad end tidligere baseret på fornøjelse. Dette stiller krav til byrummenes udformning og design. [Gehl og Andersson, 2003]

.. det forudsætter at rummene har en god byrumskvalitet, dvs. at de er omhyggeligt udformede, så de inviterer byens borgere til at færdes komfortabelt, tilbyder gode steder til at opholde sig og giver plads til at deltage i byens fællesliv. [Gehl, Gemzøe, kirknæs og søndergaard, 2006. s. 8]

Kriterier for et godt byrum
Jan Gehl har opstillet nogle kriterier for udformning, design og indretning af byrum. Der er fokus på, at byen skal være til for mennesker. Han opdeler kriterier i tre grupper: Beskyttelse, komfort og herlighedsværdi. (se ill. 5)

Disse underinddeles igen i 12 kriterier, som når de er opfyldt karakteriserer gode byrum.

Beskyttelse: Når man går eller opholder sig i byrummet, skal man føle sig tryg. Byens skal være et rart og trygt sted at være. Utryghed kan være skabt af trafikken, af kriminalitet eller af sansepåvirkning.

Komfort: Et af de vigtigste elementer for at skabe kvaliteten i byrummet er at designe naturlige og gode opholdsmuligheder. Komfort henviser til, at der dannes et grundlag for at byrummet kan bruges til forskellige aktiviteter, der fremmer de sociale og valgfrie valg i brugen af byrummet.

Herlighedsværdi:Her henvises der ikke nødvendigvis til de fysiske omgivelser, men mere til hvordan byrummet opfattes og gøres attraktivt. Det vil sige, hvor komfort og beskyttelse er opnået. Disse kriterier lægger vægt på elementer som skala, ophold og sanseindtryk. Skala henviser til, hvordan byrummet oplevelse i sammenhæng med dets omgivelser. Hvordan pladsen er dimensioneret i forhold til den menneskelige skala. Med termen ophold henvises der til, hvilke muligheder for ophold brugeren har i byrummet. Er pladsen indrettet således (med forbehold for de forskellige årstider) at der er mulighed for enten at sidde i solen, skygge, læ, varmt eller koldt. Sanseindtryk henviser til de æstetiske kvaliteter i byrummet, som smuk udsigt, vegetation, detaljer mv. [Gehl, 2010]

Fremtidens byrum
Bymidterne rundt om i landet har allerede fået et løft. Der er mange steder blevet arbejdet med at forbedre de danske byrum ud fra Jan Gehls kriterier. Fokus har været på nye belægninger, træer, materialer, blomster og belysning. Dette har skabt pæne og nydelige byrum, hvor det er trygt og behagelige at færdes.

Desværre er disse byrum gået hen og blevet for ensformige. Der er ofte anvendt de samme belægninger og materialer. Ligesom opstilling af de

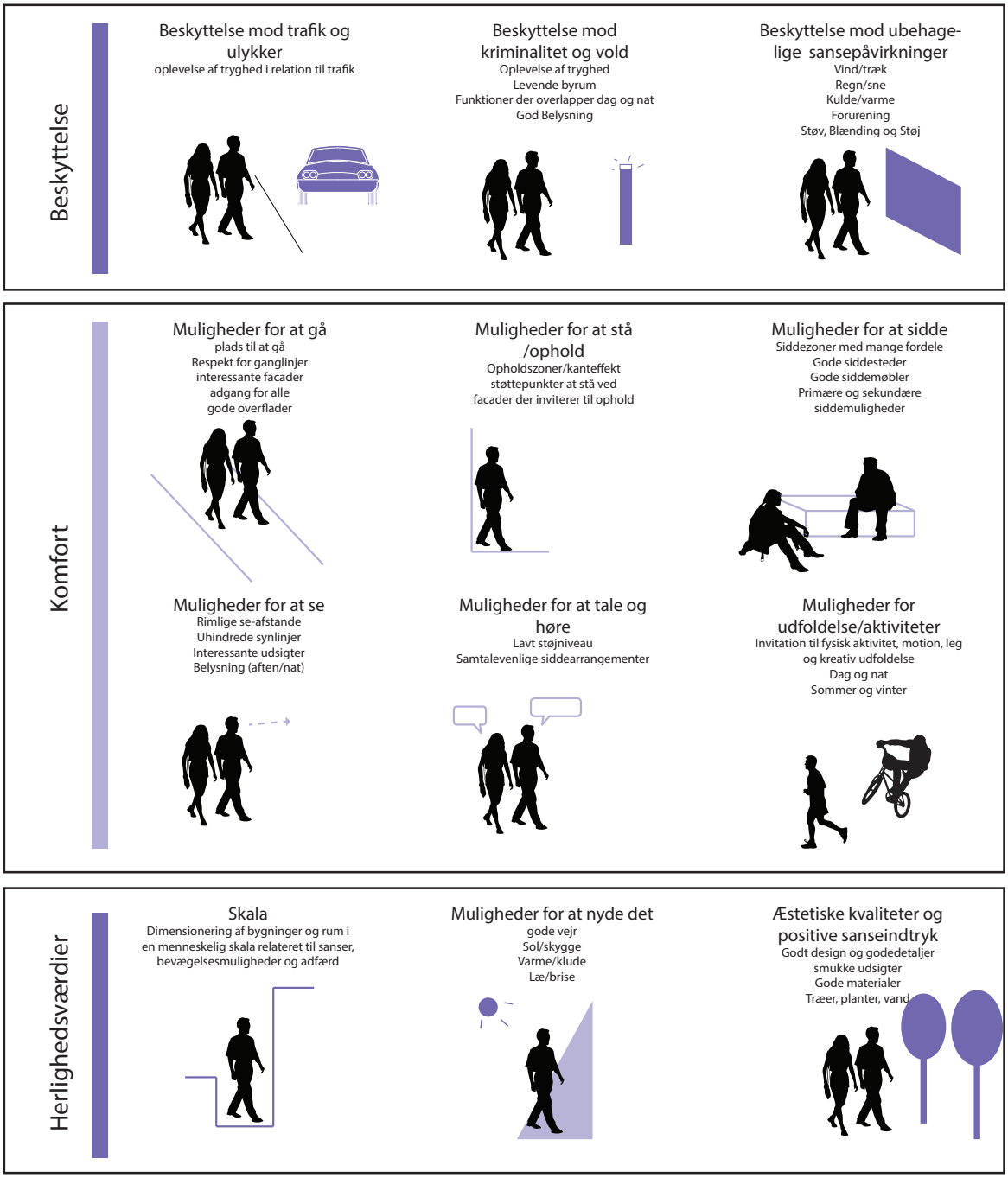

ill. 5 Gehls 12 kriterier for et bedre byrum

sammen belysningsamarturer og byrumsinventar betyder, at det kan være svært at adskille de forskellige pladser fra hinanden. Der mangler individuelle præg på byrummet, og nye programmer, der kan brande byen eller boligkvarteret.
Der er behov for en udvikling af de danske byrum. Der er behov for en byrumsstrategi der tage afsæt i den enkelte bys byliv og nuværende aktører. En strategi, der skaber en ny kulturel og social udvekslingszone. Det vil sige et sted, hvor der er plads til mangfoldighed. Byrummene bør udformes på en sådan måde, at de har stor fleksibilitet og er lette at transformerer til nye funktioner og programmer.
Det er vigtigt at holde fast i de 12 kriterier for bedre byrum som Gehl har udviklet, da de danner grundlag for optimale og brugervenlige byrum, men der bør tilføres et nyt lag, som indeholder større fleksibilitet og mangfoldighed i brugen af disse byrum. [Marling og Juul, 2013]

Opsummering
I dette projekt vil viden om Gehl 12 kriterier for bedre byrum, blive anvendt som retningslinje for redesign af de to byrum. Således at byrummet indeholder forskellige kvaliteter som kan tilgodese flere målgrupper. Ved at skabe både opholdsmuligheder og udfoldelsesmuligheder i samme byrum.

Social og kulturelt udveksling

Byens rum bliver opfattet og anvendt forskelligt alt efter brugerens livssituation, om man er barn, ung eller ældre, med eller uden børn. Måden man anvender byens rum ændrer karakterer gennem livet. Byens rum er ikke bare et rum, det er steder som tilbyder sammenhold, fællesskab og sociale integration.

> We define"public domain" as those places where an exchange between different social groups is possible and also actually occurs. [s. 11 Hajer og Reijdorp, 2002]

Hajer og Reijndorp skelner mellem public space og public domain. Public space kan beskrives som alle steder som er offentligt tilgængelige. Hvorimod et public domain forudsætter en udveksling mellem forskellige målgrupper uafhængig af baggrund, gøremål og samfundslag. Et public domain kan være offentlige rum – men også private rum, der administreres som offentlige rum, og hvortil offentligheden har adgang. Hvorvidt et byrum vurderes som succesfyldt afhænger således ikke kun af designet. Især mødet mellem mennesker er vigtigt. Det er også vigtigt at designet danner grundlaget for dette møde, og at det tilbyder tilpasningsmuligheder til den individuelle livsstil. [Hajer og Reijdorp, 2002]

Byens rum skal være tiltænkt nogen

Byens rum skal være imødekommende og vedkommende for forskellige grupper, sociale samfundslag og aldersgrupper. (se ill. 6)

> "Et vedkommende byrum er et byrum, som matcher brugerens behov og ønsker. Det vedkommende byrum er ikke for alle – det er tiltænkt nogen, og det afspejles i byrummets design og funktioner."
> [s. 7 Vedkommende byrum, nov. 2011]

I folderen om byfornyelse: "Det vedkommende byrum" beskrivelses der tre former for tilgængelighed, som et byrum kan have: Mental og fysisk tilgængelighed og brugerens livssituation.

Mental tilgængelighed: Her omtales hvordan byrummet opfattes af brugeren, om stedet føles sikkert og trygt at opholde sig i. Et byrum skal ikke nødvendigvis designes for alle, men i stedet udformes vha. af beviste valg om anvendelse og viden om forskellige brugergrupper af byrummet.

Fysisk tilgængelighed: Her tales om hvordan de fysisk rammer indbyder til ophold og anvendes. Tilgængeligheden kan beskrivelse vha. Gehl 12 kriterier som er beskrevet i "byliv og byrum" hvor faktorer som rummets udformning, opholdsmuligheder, skala og beskyttelse spille en stor rolle.

Brugerens livssituation:

"Byens brugere er ikke en homogen gruppe, der alle synes det samme. Brugerens livssituation er en bestemmende faktor, der yder indflydelse på brugerens byrumspræferencer". [s. 19 Vedkommende byrum, nov. 2011]

Ting som alder og livsstil har en stor indvirkning på, hvordan de forskellige grupper anvender og ønsker byrummet skal designes. De forskellige aldersgrupper efterspørger forskellige byrums design. [Vedkommende byrum, nov. 2011]

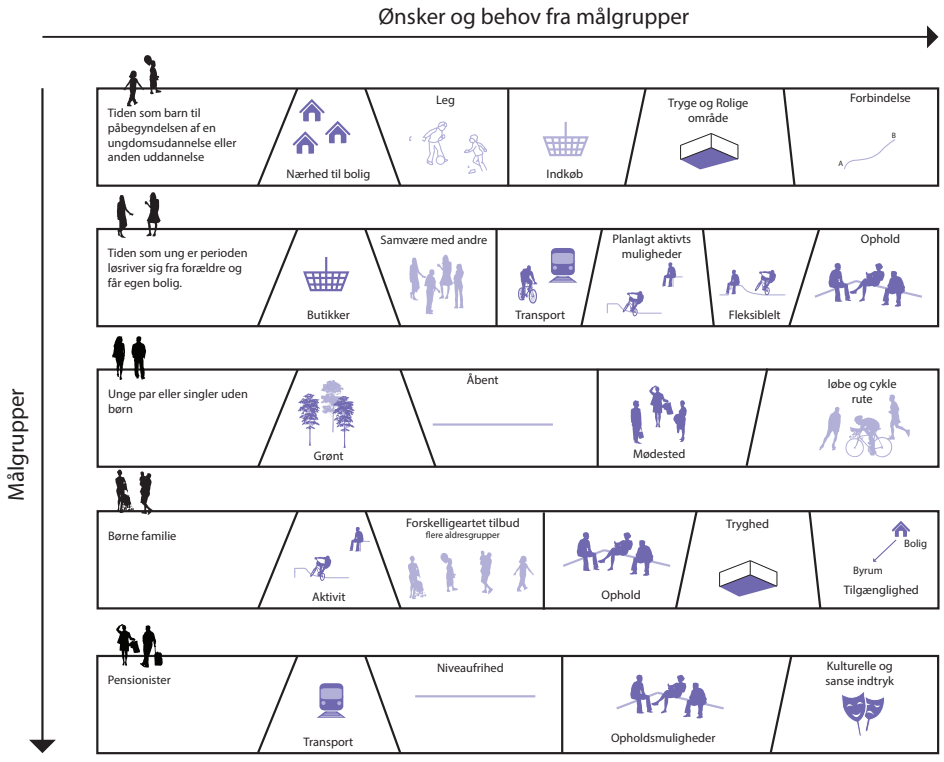

ill. 6 Diagrammet beskriver de forskellige ønsker og krav de forskellige målgrupper har. (diagrammet er lavet på baggrund af folderen velkommende byrum, hvor de forskellige målgrupper er omsat til diagramform.)

Opsummering

I dette projekt med design af byrummet anvendes viden om at forskellige målgrupper har forskellige ønsker og behov, til bestemmelse af aktiviteter eller opholdsmuligheder som byrummet skal opfylde. Som omtalt i introduktion arbejdes der med to byrum i Skive. Selvom det ikke er muligt - eller i det mindste meget vanskeligt at udforme byrum, så det passer alle brugergrupper, så er det intentionen med valgt af programmer og udforming af byrummene at invitere mere end en målgruppe ind. Det er målet at skabe steder for social og kulturel udveksling- eller med Haajer og Reijndorphs ord: Public domains.

Den sanselige oplevelse af byrum

Flere sociologer og filosoffer har arbejdet med byen, byens rum og arkitektur som en sanselig oplevelse. Maurice Merleau-Ponty påpeger i sin lille bog 'Kroppens fænomenologi' at en æstetisk oplevelse opleves med hele kroppen på en og samme tid. Der er tale om en samlet kropslig oplevelse som kroppen husker. Han gør os opmærksomme på vigtigheden af vores sanser i forbindelse med måder, hvorpå vi oplever vores omgivelser.

Sanserne er en vigtig del af kroppen, hvilket betyder, at vi som individer ikke alene oplever byens rum, men at vi med vores kropslige tilstedeværelse skaber byrummene. (Merleau-Ponty 1994). Merleau-Ponty har inspireret den finske arkitekturforsker Juhani Pallasmaa, der gennem bøger og foredrag har plæderet for hvad han kalder for 'haptisk' arkitektur, som er arkitektur og byrum, der taler til alle sanser:

"The privileging of the sense of the sight over the other sense is an inarguable theme in the Western thought, and it is also an evident bias in the architecture of our century". [S. 39 - Pallasmaa, 1996]

Pallasmaa diskutere I bogen "The eyes of the skin" at i nutidens arkitektur og byplanlægning har synssansen fået en stor og afgørende betydning, og de andre sanser er langsomt blevet glemt. Pallasmaa fremhæver imidlertid, at byrummet ikke kun oplevelse med øjerne, men med hele kroppen, hvor ens ben måler den afstand, man går, fødderne bedømmer underlaget, hvor skyggen på facade giver fornemmelse af dimensioner, hørelsen opfatter lyderne. Ifølge Pallasmaa inddrages alle vores sanser således, når vi oplever byen og byrummet. På forskellig vis sanser kroppen rummets størrelse, form, materialer, lugte og lyde mv.[Pallasmaa, 1996]

"I experience myself in the city, and the city exists through my embodied experience. The city and my body supplement and define each other [s. 40 - Pallasmaa, 1996]

Pallasmaa beskriver, hvorledes sanserne og sanseindtrykkene væves ind i hinanden

"Every touching experience of architecture is multisensory; qualities and space, matters and scale are measured equally by the eye, ear, nose, skin, tongue, skeleton and muscle. Architecture strengthen the existential, one's sense of being in the world and this is essentially a strengthened experience of being. Instead of a mere vision, or the five classic senses, architecture involve several realms of sensorial experience, which interact and fuse into each other."[s. 42 - Pallasmaa, 1996].

Det er således Pallasmaas pointe, at kroppens opfattelse og oplevelse af byens rum og liv, er lige så vigtigt et aspekt ved design af byrum, som hvordan synsansen læser og forstår stedet.

"We transfer all the cities and towns that we have visited, all the places that we have recognized, into the incarnate memory of our body [s. 72 - Pallasmaa, 1996]"

Opsummering

I mit arbejde med redesign af byrum i Skive vil jeg lægge vægt på at designet skaber en samlet sanselig oplevelse:

Byrummets skala skal tilpasse sig kroppen. Det skal, som tidligere nævnt være behageligt at opholde sig i byrummet. Det skal føles som om rummet omslutter kroppen. Boderne skal udformes således, at de er med til, at trække skalaen ned så det passer til handlende til fods. Opstillingen af boderne skal bidrage til at afgrænse rummet, og skabe rumlig balance og intimitet.

Markedsbodernes indhold af frugt og grønt og andre fødevarer skal give byen et tilskud af farver, former, glatte og ru overfalder, lugte/ dufte. De dage hvor der ikke er marked, vil andre funktion i byrummet påvirke opfattelse og anvendelsen af rummet. Hvorvidt et byrum fungerer og er med til at brande byen afhænger jf. Merleau-Ponty ikke alene af, om der er tale om et smukt byrum. Det er vigtigt, at det bruges af byens borgere. Det er gennem mylder og trængsel, at markedspladsen fungerer som en et spændende marked. og det er gennem byen beboer stedet fremstår som et aktivt og levende byrum.

Inspireret af arbejdet med relationen mellem oplevelser og byrum – eller 'sense of place' er det min vision for projektet, at det foreslåede redesign, giver en særlig identitet til byrummene og det kvarter, hvor det er lokaliseret. Jeg arbejder derfor ud fra tesen om at kroppens opfattelse og oplevelse af byens rum og liv, er lige så vigtigt et aspekt ved design af byrum, som hvordan synsansen læser og forstår stedet.

Registeringer - Skiveby

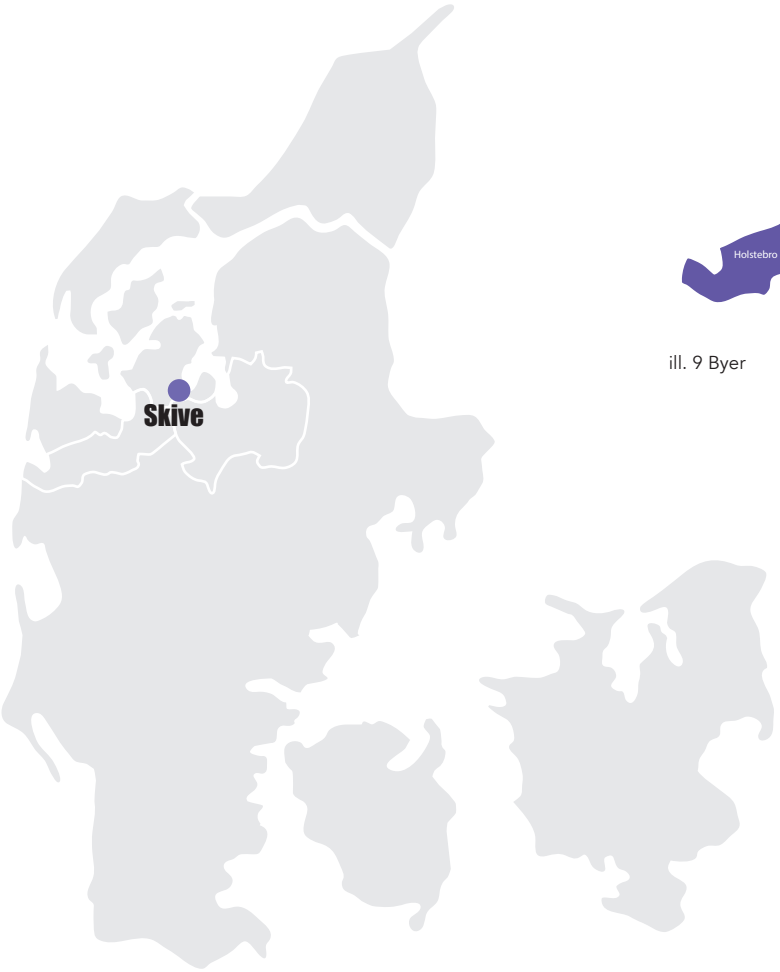

ill. 9 Byer

Skive

Skive er en af de mellemstore byer, der omtales i afsnittet 'byudvikling i mellemstore byer. Skive er smukt beliggende på kanten af Limfjorden. Den har havnemiljø, natur, gode boligområder, skoler og ungdomsuddannelser og arbejdspladser. Nabokommunerne er Viborg og Holstebro. [Skiveet.dk]

ill. 7 Skive by

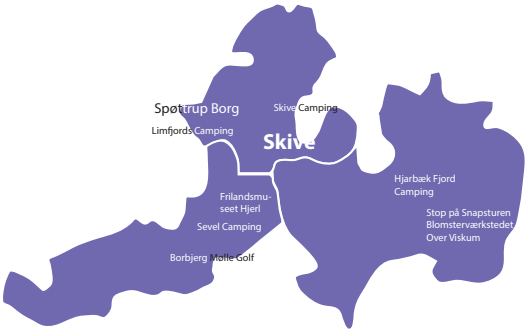

ill. 10 Lokale og turister oplevelser

ill. 11 Små selvstændige fødevare producere

Skive- by og landskab

Byens placering ud til Limfjorden og i naturskønne landsbrugsområder, som tilbyder såvel lokale som turister en række friluftsoplevelser. Turistforeningen fremhæver bl.a. Spøttrup Borg, flere campingpladser samt stop på "margueritruten" og "snapsruten". Det store opland med landsbrugsarealer har skabt små og mellemstore fødevarevirksomheder, heriblandt Thise mejeri, bryggeriet Hancock,Fur bryghus og mange andre små gårdbutikker.

Karup å løber igennem byen, skaber et grønt naturområde, som hele byen har fordele af, men åen skaber også en opdeling af byen i en nordre og sønder del. Nord for åen har vi det gamle Skive, med bycentrum, rådhus, banegård og det centrale handelsstrøg samt de gamle havneområder med tilhørende erhversområder, lystbådehavn mv.
Syd for åen har vi det gamle Egeris med boligområder, en række gymmensiale ungdomsuddannelser Egeris shoppingcenter og nyere erhvervsområder.

Kortet ovenfor illustrerer åen og ådalen og de grønne områder, der løber gennem byen.

Skive- Infrastruktur

Byen har to store hovedveje som løber på tværs af hinanden og derved forbinder skive og Bydelen Egeris med hinanden. De mindre veje er koblet på hovedvejen og forbinder skives boligkvarter med resten af byen.

Skive- byfunktioner

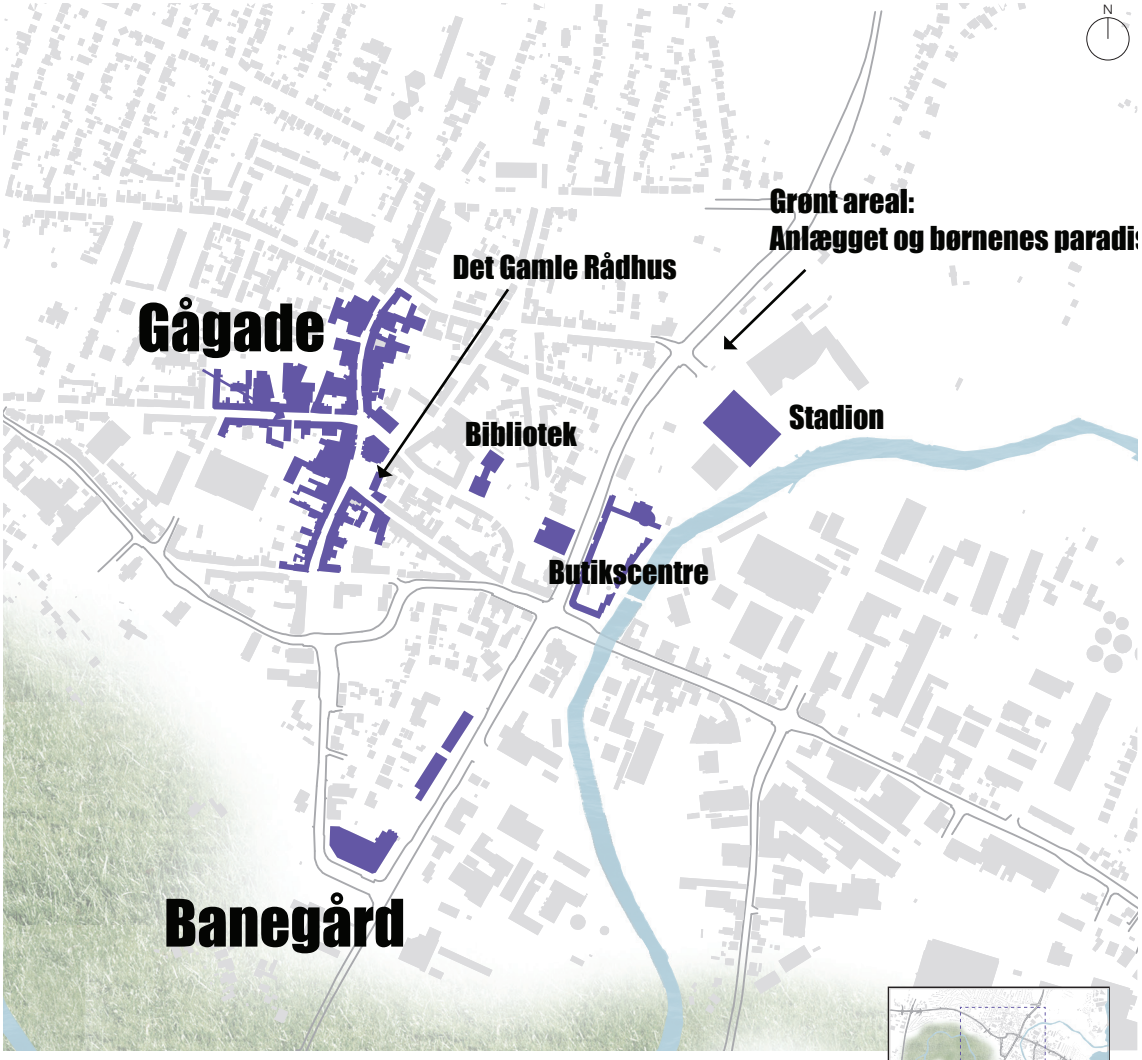

ill. 14 Skive midtby 1:10.000

Kortene ovenfor viser byfunktioner i henholdsvis Egeriskvarteret og bycentrum. Der er lagt vægt på at fremhæve relationen mellem butiksfunktioner, centrale adgangsveje/ gågader, og centrale byrum.

ill. 15 Skive - Egeris bydel 1:10.000

Skive- Byrum

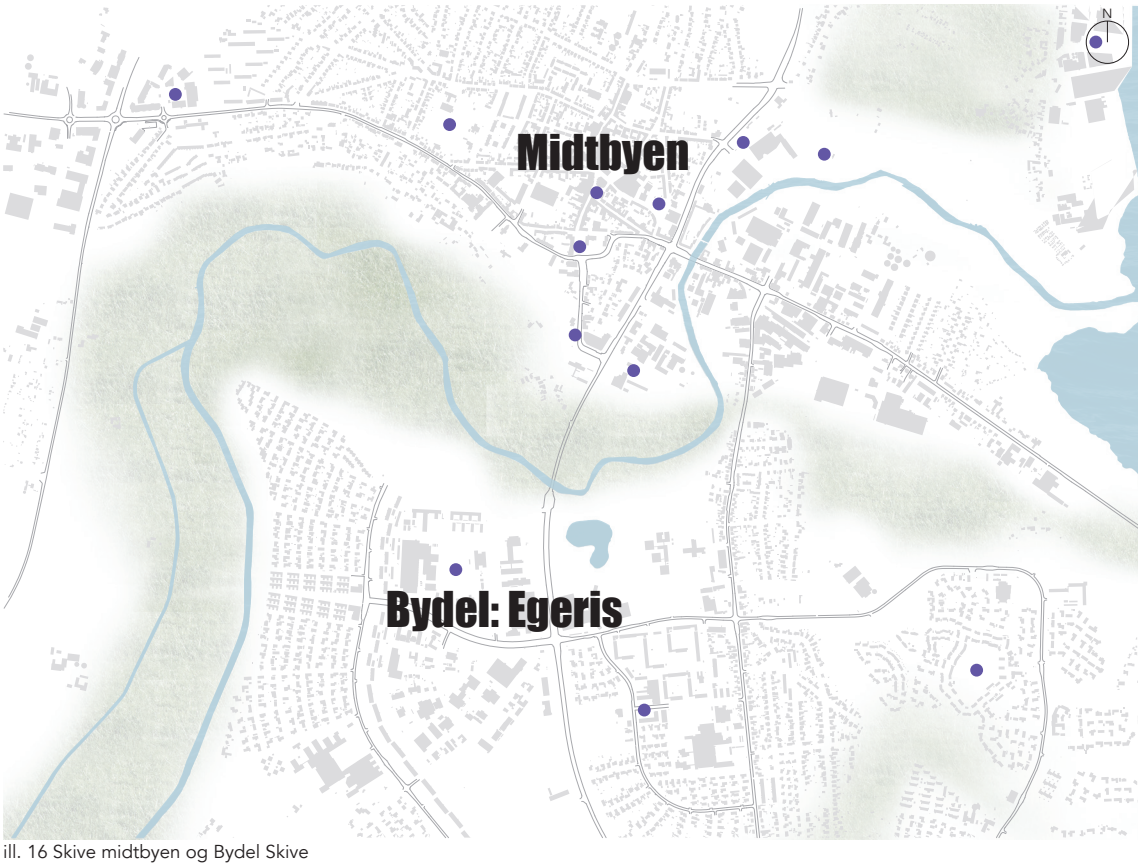

ill. 16 Skive midtbyen og Bydel Skive

Skive by har over en årrække arbejdet med byforskønnelseprojekter. Som led i bestræbelserne på at gøre Skiveby attraktiv for investeringer og som boligby, er der for 10-15 år siden satset på at opgraderede byens central byrum med nye belægninger og byinventar (Marling & Juul). Indsatsen har imidlertid være koncentreret omkring centrum. Det vil sige i de ældste bydele og langs byens hovedgader. Byrummene i andre dele af byen, f.eks. i byens boligkvarterer er ikke blevet forbedret tilsvarende. Kort overfor viser de offentlig byrum i byen, hvor det ses at byrummene er centret omkring midtbyen

ill. 17 Midtbyen og forstaden

Mange af bytorvene og gaderne i midtbyen er blevet opgraderet med ny belægning og byinventar, Der er anvendt de samme typer af granistbelægninger og granit er også anvendt i forbindelse med lokalt produceret kunst og i byinventaret. Det betyder, at der er ved at danne sig et fælles arkitektonisk udtryk. Et andet materiale som anvendes ofte er Oxied jern som til afløbsriste, dæksler og til potter for de flytbare træer, der skaber læ og skærmer fra trafikken ved hovedvejen.

Projektet med forskønnelse af byen omfatter på nuværende tidspunkt midtbyen, hvorimod boligområdernes plader og friarealer med tiden har fået en langt mere trist og forsømt udtryk, som det fremgår af billedet ovenfor. (Se billederne ovenfor)

Skiveby

Befolkning
Skive er en provinsby med 20.500 indbygger, hvor byen frem til 2009 havde fremgang i befolkningstallet. I den seneste årrække er befolkningstallet faldet år for år. (se ill. 18)

Størstedelen af fraflytning er unge mellem 18-30 år, Den unge generation tager til store byer for at tage en uddannelse og kommer ikke tilbage. Tilbagegangen i befolkningstalles skyldes desuden at der fødes færre børn, hvilket er en mere generel tendens.

Pendling
40% af indbyggerne arbejder i eller tæt ved byen, mens godt 25% dagligt pendler mere end 20 km til arbejde, og få procent pendler mere end 40 km. Godt halvdelen af indbyggerne pendler under 10 km. Resten pendler typisk mellem 10 og 40 km f.eks. til Viborg eller Holstebro. (se ill. 19)

Diagrammerne nedenfor viser henholdsvis afstande i tid / km til nærmeste byer og procentdelen af indbyggere, der pendler.

Afstand fra Skive til Viborg
Bil 30 km - 40 min
Offentlige transport 23 min

Afstand fra Skive til Holstebro
Bil 40 km - 40 min
Offentlige transport 50 min

Afstand fra Skive til Herning
Bil 56 km - 51 min
Offentlige transport 72 min

Afstand fra Skive til Hobro
Bil 51 km - 46 min
Offentlige transport 88 min

Afstand fra Skive til Nykøbing
Bil 32 km - 28 min
Offentlige transport 36 min

Afstand fra Skive til Struer
Bil 36 km - 35 min
Offentlige transport 27 min

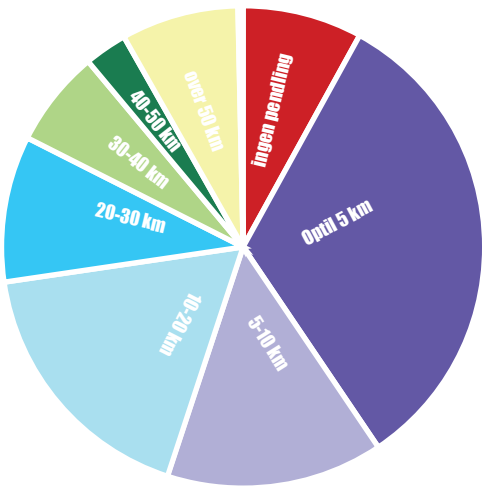

ill. 19 Pendling

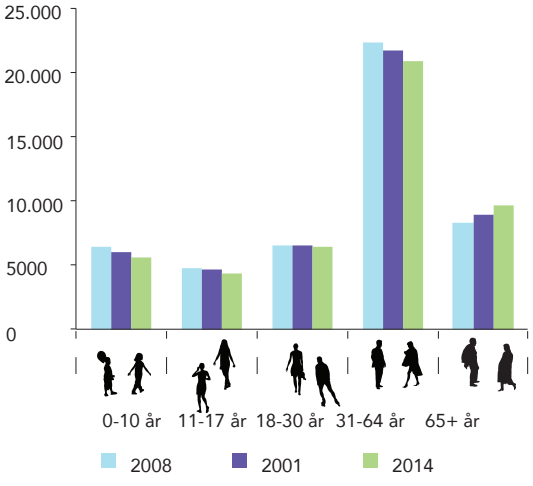

ill. 18 Aldres fordeling i Skive By

Skives Brandingstrategi "Rent by"

Skive har udarbejdet en brandingstrategi "Rent by", hvor ideen er at anvende og styrke de ressourcer, som allerede kan findes i kommunen. Det er især byens beliggenhed i naturskønne omgivelser, tæt ved fjorden og et opland med små og store fødevare producere. Strategien er opdelt i fire kerne områder, som fokuser på et bedre og sundere liv: "Den bæredygtige energi", "Fjorden", "Det aktive liv" og "De gode fødevareoplevelser"

Den bæredygtige energi: Skive kommune har i mange år har fokus på at skabe alternative og grønne energiløsninger, hvor vision er at kommunen allerede i 2029 skal være selvforsynende med energi og varme. Kommunen har fokus på at dette skal løses både i erhvervslivet og i de private hjem.

Fjorden: Fjorden er vigtig på skiveegnen, der findes 190 km kyststrækningerne med et utallige af naturoplevelser og lækre stande. Fjorden anvendes måde til erhverv og fritid.

Det aktive liv: Dette punkt arbejder med at skabe udfoldelsesmuligheder og oplevelser på skiveegnen igennem et aktive foreningsliv, som skaber rammerne omkring events og arrangementer i Skive og de mindre byer i kommunen.

De gode fødevareoplevelser: Skives oplands indeholder mange store og mellemstore fødevareproducere.
Kommunen beskriver det som: "et fra fjord og jord til bord- område." [Livinskive] da oplandet indeholder alt fra frugtplantager, fiskeri og øster fra fjorden, kvæg, svineproduktion, mejerier. Skive arbejder med fokus på de gode fødevarer igennem forskellige arrangementer. [Livinskive]

I dag spille brandingstrategien ikke ind i den fysiske udvikling af byen rum, men tæthed til fjorden, naturskønne omgivelser og midlertidige events kan aflæses i byen.

I dette projekt undersøgelse muligheder for at anvendes brandingstrategien
helt eller delvis som et værktøj for byrums design hvor emmet "De gode fødevareoplevelser"
anvendes.

Del Konklusion

Byen ligger i naturskønne område, som ses ved tilstedeværelsen af Karup Å som løber igennem byen. og nærheden til Fjorden. Byrummene på de to sider af åen er vidt forskellige. Hvor kommunen i en årrække har arbejdet med byforskønnelse projekter i midtbyen, er de mindre bydele og byrum omkring i byen blevet glemt. Dette har skabt en todeling af byen, hvor bylivet er centret omkring midtbyen, og de mindre bydels centrum overses.

Brandingsstategien for Skive brugs i dag ikke som et værktøj til byrumsudvikling, men i stedet mere en livsstil. I Dette projekt undersøges muligheder for anvendes strategien til byrumsdesign punktet "Den gode fødevareoplevelse" anses som mulige aktør i byens rum, blandet andet i form af et fødevare markedet, men også som permanent designløsninger som forbinder byen med naturen og dyrkning af jorden.

"De gode fødevare oplevelse" er tænk integreret i byen på tre niveauer:

Midlertidige events som kræver planlægning og frivillig til at udfører dele af arrangeret. (se ill. 22-22)

Producering af fødevarer, ved integrerer af fælleshaver, frugthaver, fiskeri pladser, alle som er tiltag som fokuser på dyrkning af fødevarer. (se ill. 23-25

Brugen af fødevarer ved at opstille muligheder for fællespisning bålpladser, ude køkkener, gril pladser i byen. (se ill. 26-28)

Midlertidige events

ill. 20-22 Midlertigtige events

Producering af fødevarer

ill. 23-25 Producering af fødevarer

Anvendelse af fødevarer

ill. 26-28 anvendelse af fødevarer

“Mad” og byrum

Byrumsanalyse
Byrums analyse fokusere på analyse af forskellige byrum i skive, med udgangspunkt i placering af et helårs fødevaremarkedet. I sidste ende blev 9 byrum udvalgt som potentiale byrum til afholdelse af markedet pga. af deres af deres placering, nuværende anvendelse, funktioner i nærhed, parkeringsmuligheder og tæthed til boligkvarterer. (Se proces delen for analyse af 7 af byrummene)

To byrum er udvalgt til at danne ramme om markedet og som projekt område. Rådhustorvet som ligger i gågaden med tæt adgang til anden shopping muligheder og parkeringsmuligheder. Torvet kan tiltrække både oplandet og turister. Egeris torv er et lokalt butikstorv, som er placeret midt i et boligkvarter. Her vil et fremtidigt marked kunne afspejles positivt i lokalsamfundet, samt give Egeris et aktivt og levende butikstorv. På de følgende sider findes en analyse af de to udvalgt byrum: Rådhustorvet og Egeris torv.

Markedsplads
På de følgende side xx-xx findes en beskrivelse af markedspladsens betydning og udvikling samt case studie af to eksisterende markeder Dappermarkedet, Amsterdam og Torvemarked, Aarhus.

Byrums analyse

City Vest

Rådhus Torvet

Rådhustorvet er valgt på baggrund af placeringen midt i Skives gågade, hvor der let adgang, tæt parkering og offentlige transport.

Gamle DSB grund

Egeris Torvet

Egeris torvet er valgt på baggrund af beliggenheden i et bolig bycentrum, samt at området i dag fungerer som et lokale butikstorv.

Potentiale pladser og torve til marked

Skive indeholder flere små og store pladser som har potentiale til at rumme et udendørsmarked. I dette projektet er undersøgt og analyseret 9 byrum. På kortet er afmærket de 9 byrum som er analyseret.

På de følgende sider findes en analyse af de to valgt byrum, og i del 2 - Proces findes en analyse af de andre 7 byrum. De 2 udvalge torve er valgt på baggrund af deres nærhed til boligområde eller shoppingmuligheder, parkeringsmuligheder samt tilgængelighed for alle borger.

Kommunekontor

Skive Festvial plads

DIGES

Dyrskue

Posthus Torvet

ill. 29-37 Byrum i Skive

Rådhus torvet

Rådhustorvet ligger i forbindelse med det gamle rådhus i klassicistisk stil fra 1865, indretning og beplantning er udformet således at Rådhuset er i fokus. Rådhuset og torvet er placeret midt i gågaden, hvor torvet fungere som samlingspunkt for midlertidige arrangementer og events i sommerhalvåret. Torvet er nemt tilgængeligt for alle aldre og borgergrupper, der er parkerings- og offentlige transportmidler indenfor gåafstand til torvet.

ill. 39 Zoom ud

ill. 40 Parkering og busstop i området

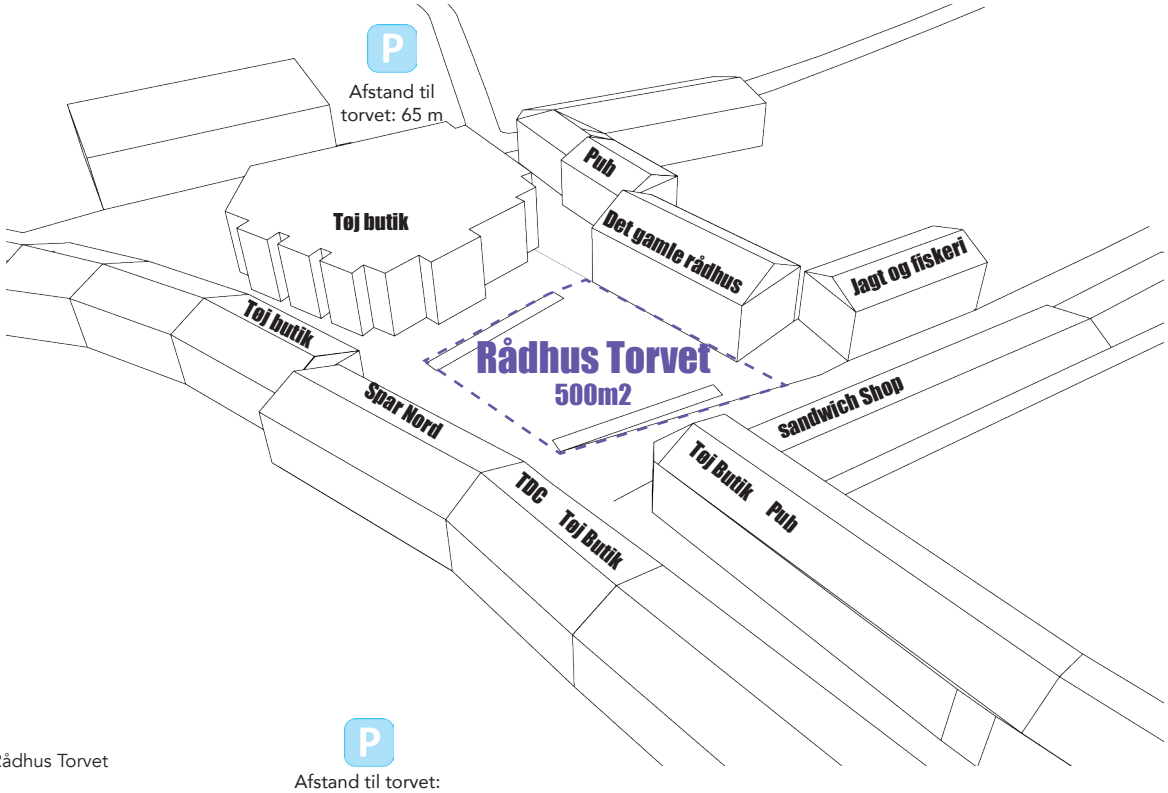

ill. 38 Rådhus Torvet

ill. 41 1.500 - Rådhus Torvet

Torvet fire sider

Torvet er afgrænset af bygninger på alle fire sider, Der er tale om et ligerettet byrum, med orientering mod det gamle rådhus. Det skyldes bl.a. den gule farve, der påkalder sig opmærksomheden, men også bygningens symmetriske facade med markeret indgangsparti. Billederne A til D viser de fire sider i front view, mens billederne B.1 og D.1 viser de niveauforskelle der findes omkring torvet. Torvet er beskyttet mod kraftig vejrpåvirkninger på grund af de høje bygninger på 3 etager, der omslutter det. Ligeledes er torvet beskyttet mod trafik, på grund af at det ikke er lovligt at kører i gågaden.

Afstande til 3 steder i byen

Rådhustorvet er placeret i bymidten, med kort afstand til shopping og handelsmuligheder. Offentlig transport fra torvet kan findes inden for gå afstand, og knudepunktet for den offentlige transport ligger 750m væk, ca. 10 minutters gåafstand.

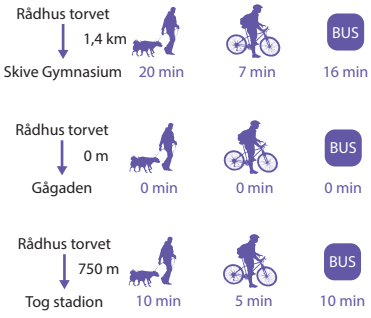

ill. 49 Afstande til tog station, uddannelsesinstitutioner og gågaden.

Torvets indretning

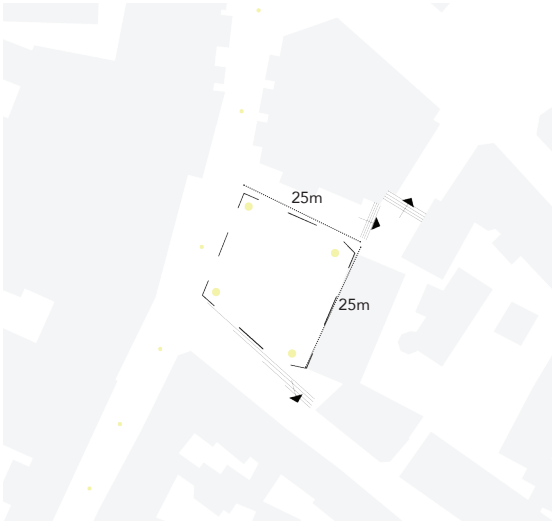

ill. 50 Belysning

ill. 51 Beplanting + bænke

Bevægelse og adgangsmuligheder

Torvet har adgangsmuligheder for alle brugere fra gågade siden, og trapper på de andre sider. I dagligdagen er bevægelse henover pladsen monoton og den fungere mest som smutvej. Dette ændre sig markant når torvet bruges til midlertidig events og arrangementer. På nedenstående diagrammer ses adgangsmuligheder og bevægelsesmønstre på pladsen registreret den 28/2 2014 kl. 10-10:45.

ill. 52 Adgangsmuligheder til pladsen

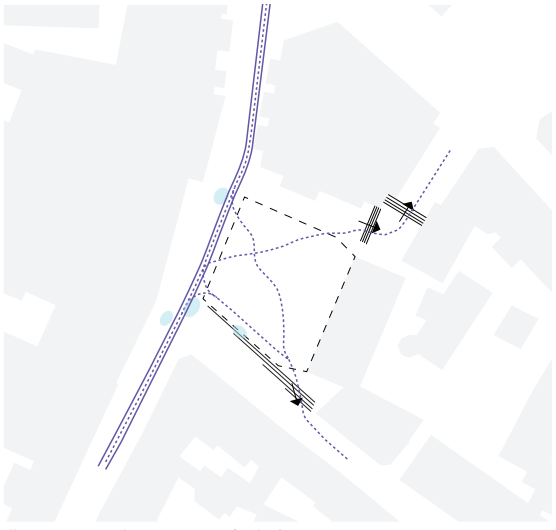

ill. 53 Bevægelsemønstre på pladsen

By inventar

Rådhustorvet er afgrænset af en række bænke og træer i begge sider. Denne placering af byinventar er med til at definere torvet og indramme det gamle rådhus. Der er ikke byinventar på selve pladsen, der domines visuelt af en markant belægning. Se nedenfor.

ill. 54-55 By inventar

Materialer

Belægningen på Rådhustorvet adskiller sig markant fra belægningen i gågaden. Mens belægningen i gågaden består at traditionelle brosten i granit, består belægningen på pladen af poleret granitfliser i flere farver. Fliserne er lagt i et smukt stjernemønster, der spiller fornemt sammen med rådhuset og, som givet Rådhustorvet en helt særlig og unik arkitektonisk karakter.

ill. 56-59 Belægning på Rådhus Torvet

Anvendes af torvet

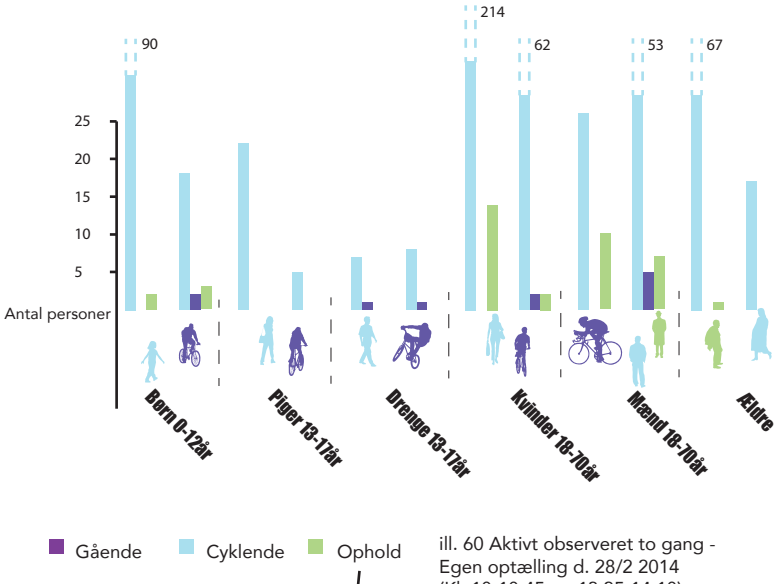

ill. 60 Aktivt observeret to gang - Egen optælling d. 28/2 2014 (Kl. 10-10:45 og 13:25-14:10)

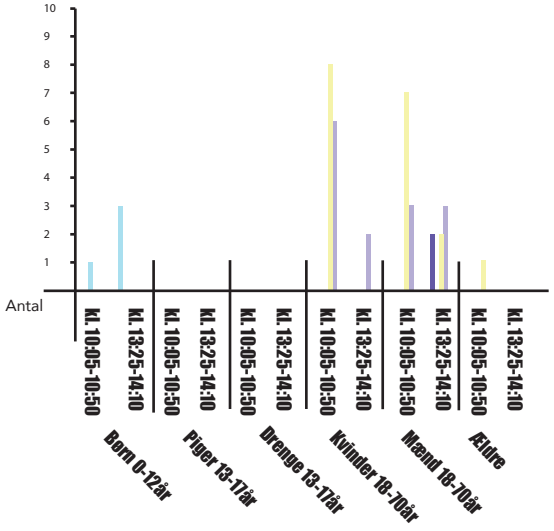

ill. 61 Ophold fordelt på aktivt - Egen optælling d. 28/2 2014 (Kl. 10-10:45 og 13:25-14:10)

Aktivitet

Torvet er observeret 2x45min i løbet af fredag d. 28/2 2014, for at danner et indtryk af hvordan torvet anvendes. Aktiviteten omkring og på pladsen er opdelt i 3 kategorier: Gående, Cyklende og ophold. Udfra observeringen ses det at torvets anvendelse og brug i hverdagen hovedsagligt består af fodgængere, der krydser over torvet. Størstedelen af aktiviteten sker langs gågaden, hvor folk i alle aldre bevæger sig forbi.

Ophold på torvet

Hovedparten af de ophold som sker er korte uformelle møder eller børn som leger i vandafløbet i gågaden. Begge ophold er kortvarige, og sker udenfor torvet.

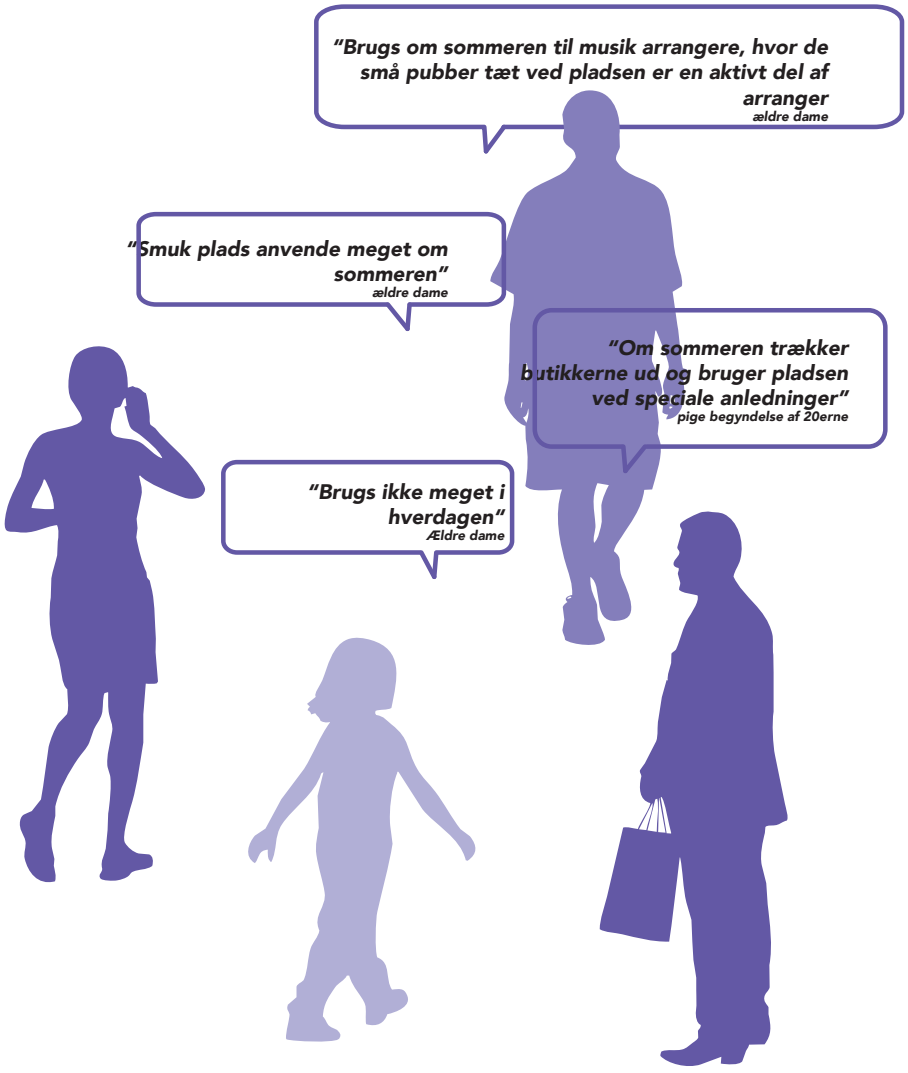

ill. 62 Forbipassendes mening til rådhus torvets funktion og udseende.

Indtryk af torvet

Tilfældige forbipasserende på Rådhustorvet er blevet spurgt om deres mening om torvets nuværende brug og udseende. Det er tydeligt at torvet i dag lever op til dens funktion som et smuk og pænt bytorv. Desværre er anvendelsen meget ekstensiv og begrænset til sommerhalvsårets weekender.

Oplevelse af torvet

Sense of place

Når man bevæger sig igennem gågaden drejer gaden lidt, og i den drejende bevægelse oplever man, hvordan rummet foran det gamle rådhus åbner sig mere og mere op, indtil det favner den gamle bygning.. Torvet fremstår smuk og elegant, desværre også lidt tomt. Torvet har to sider. I sommerhalvåret summer stedet af liv og aktivitet i weekenden, og i hverdagen ligger torvet øde hen.

ill. 63 Sense of place

Del konklusion

Torvet fremstår i dag som et smukt bytorv. Det anvendes ekstensivt, men dog til en del events især i weekenderne om sommeren. Torvet er fornyligt blevet opdateret med en ny belægning af granit i et stjernemønster. På grund af torvets simple indretning, anvendes det mest som gennemgangsrum i hverdagen.

ill. 64 Arkitektonisk

ill. 65 Byliv og programmer

ill. 66 Atmosfære

Design område

ill. 67 Design område

I dette projektet vil fokuset for designet af Rådhustorvet være de to små aflange arealer i siden af torvet se ill. 67, som tiltænkes at til korte aktivitetsmuligheder Arealerne indeholder i dag bænke og beplantning.

Egeris Torv

Egeris torv er et lokalt butikstorv fra 1965 med tilhørende parkeringsplads. Parkeringspladsen opdeles i to, da der løber en større vej igennem pladsen, hvilket opfattes som en barriere på torvet. Parkeringspladsen indeholder i dag 68 p-pladser. [Byoglandskive.dk]

ill 69 Zoom ud

ill 70 Placering af parkeringspladser og busstop i områderet

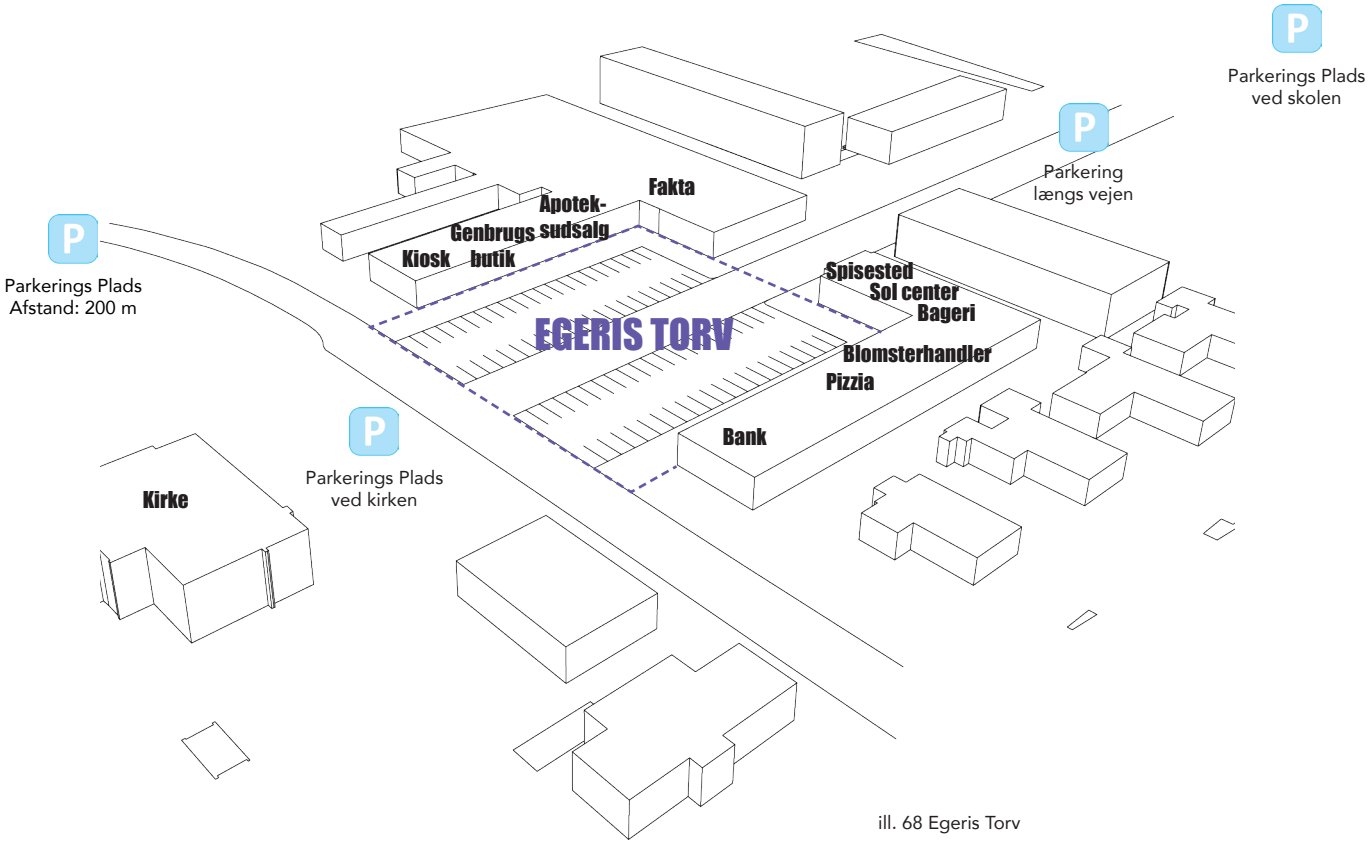

ill. 68 Egeris Torv

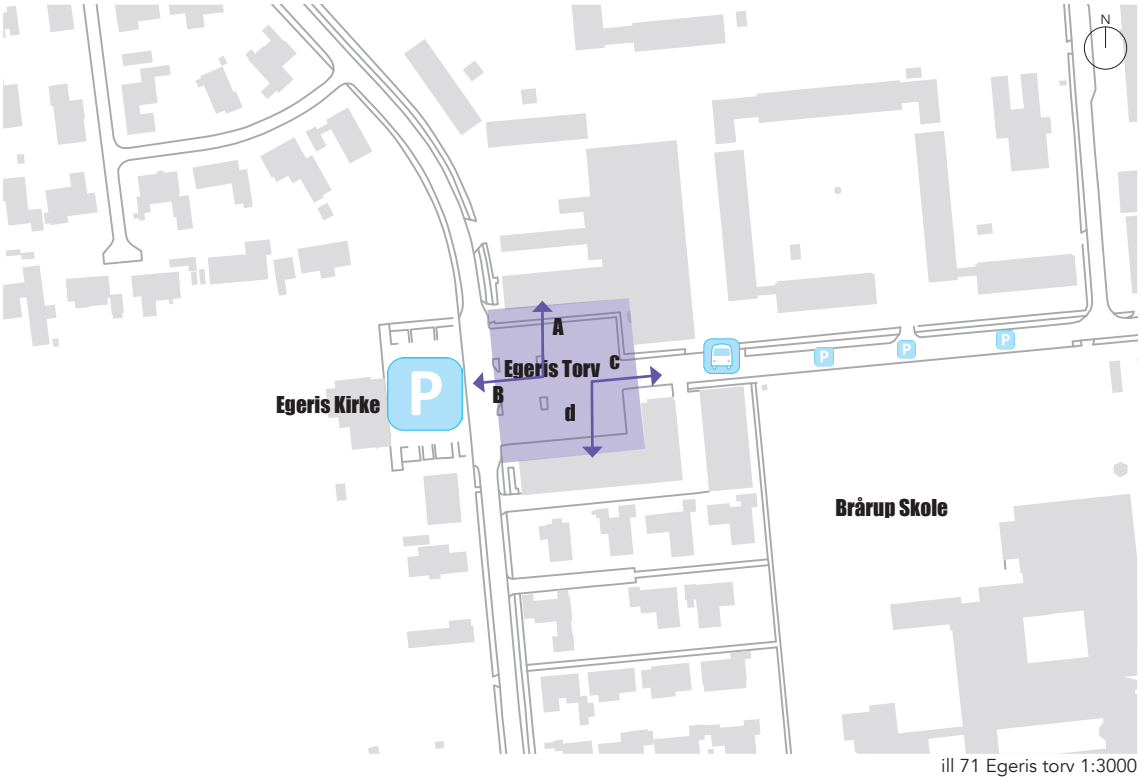

ill 71 Egeris torv 1:3000

Torvet fire sider

Butikstorvet er omgivet af lave 1 etages bygninger på tre sider. De lave bygninger og de store parkeringsarealer betyder at pladsen fremstår åben. Orienteringen er mod butikscentrets indgange, især Faktas indgang, der markeres af flagstænger med røde flag, der blafrer i vinden og skaber bevægelse.

Det er de åbne parkeringsflader, der definerer rummet, og optegnelsen af parkeringsfelterne udgør det funktionelle mønster i asfaltbelægningen. Bygningernes programmer består af erhverv og forskellige former for butikker inklusiv dagligvarer. Parkeringsfunktionen og bilerne er det altdominerende på torvet og synes ikke at levne megen plads til andre bylivsaktiviteter.

Billederne A til D viser torvets fire sider i front view.

Afstande

Egeris torv er placeret i et boligkvarter, med kort afstand til både skole og ungdomsuddannelse.

Afstandene til bymidten og det offentlige trafikale kundepunkt, ligger forholdsvis langt væk, dog stopper bussen ved torvet 2 gang i timen.

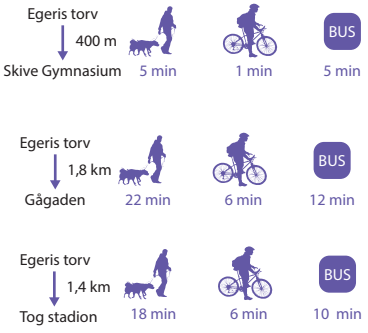

ill. 77 Afstande til tog station, uddannelsesinstitutioner og gågaden

Torvets Indretning

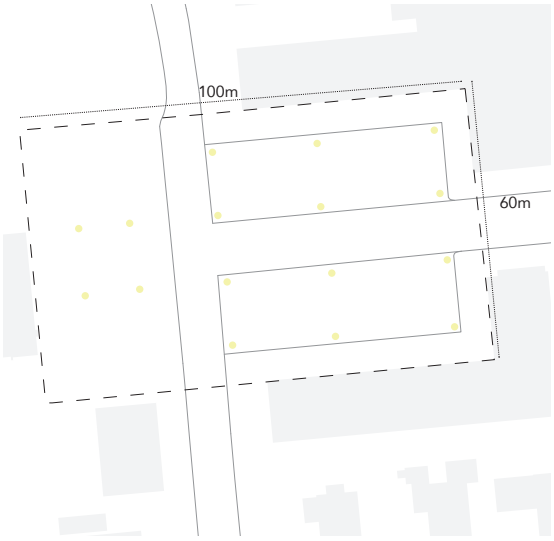

ill. 78 Belysning

ill. 79 Belægning og Byrums inventar

Bevægelsesmønstre og adgangsmuligheder
Torvet har ingen begrænsning for adgang samt ingen niveauforskelle. Parkeringspladsen er optegnet med røde kantsten, som gør at bilisterne nemt kan ankommer og kører fra stedet igen. Parkeringspladsens frie rammer, skaber et let og tilgængeligt bevægelsesmønster for beboerne i området. på nedenstående diagrammer ses adgangsmuligheder og bevægelsesmønstre på pladsen registreret den 28/2 2014 (kl. 11:05-11:50 og 14:25-15:10)

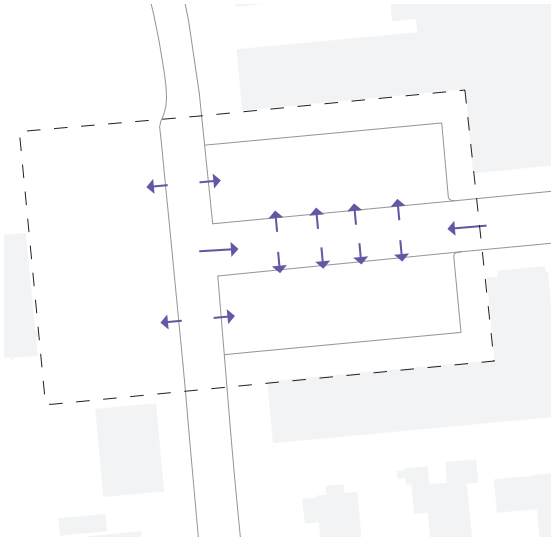

ill. 80 Adgangsmuligheder

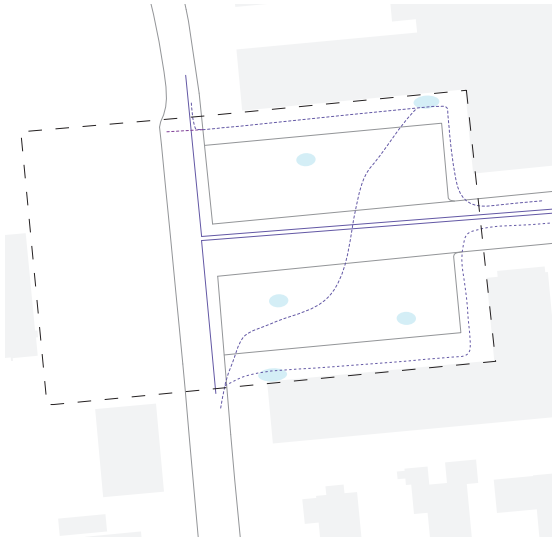

ill. 81 Bevægelsemønstre på pladsen

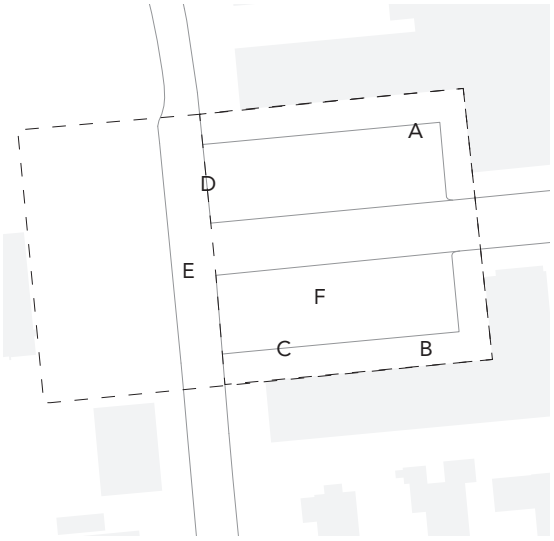

ill. 82-88 Belægning på Egeris Torv

Materialer
Størstedelen af torvet er asfalteret pga. af parkeringen, hvor resten af området er holdt i lys stenbelægning.

Byinventar
Det offentlige byinventar er sparsomt og dårligt vedligeholdt. I kanten af parkeringspladsen er opstillet nogle får bænke, der som det fremgår af billedet er slidte. Eneste andet byinventar er de handlernes reklameskilte, der også har set bedre dage. Samlet set giver byinventaret og belægningen af betonsten og asfalt et noget trist by-image, der har en negativ effekt for boligkvarteret ved centret.

ill. 89-90 Byinventar

Anvendes af torvet

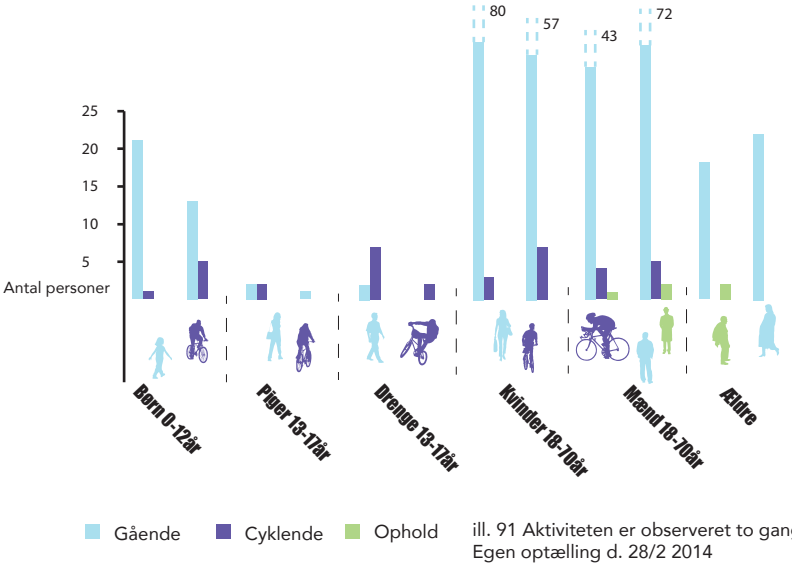

ill. 91 Aktiviteten er observeret to gang - Egen optælling d. 28/2 2014 (kl. 11:05-11:50 og 14:25-15:10)

Aktivit

Torvet er observeret 2x45 i løbet af fredag d. 28/2 2014, for at danne et indtryk af hvordan torvet anvendes. Aktiviteten omkring og på pladsen er opdelt i 3 kategorier: Gående, Cyklende og ophold. Ud fra observering ses at folk hovedsagligt ankommer i bil eller gående fra boligkvarterne omkring stedet for at handle. De få ophold som opstår er mest korte uformelle møder mellem bekendte eller familie, hvor opholdet ikke er stedbestemt, men sker hvor folk møder hinanden.

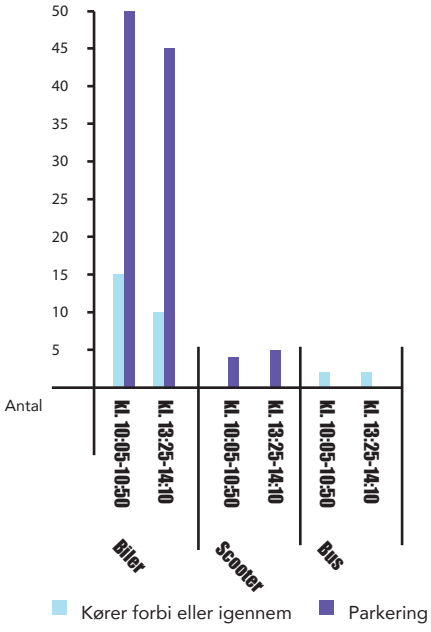

ill. 92 Trafik på og omkring Egeris torv - Egen optælling d. 28/2 2014 (kl. 11:05-11:50 og 14:25-15:10)

Trafikken

Egeris Torvets hovedfunktion er parkering, og stedet bæger præg af en konstant til- og frakørsel af biler, hvilket gøre at der næsten altid summer af bilaktivitet.

ill. 93 Forbipassernes mening til torvets udseende og funktion.

Indtryk af torvet

Tilfældige forbipasserende på Egeris Torv er blevet spurgt om deres mening om torvets nuværende brug og udseende. Beboerne i området lægger vægt på vigtighed af indkøbsmuligheder tæt ved boligen, værdien af et socialt mødested i området, samt behovet for parkeringsmuligheder.

Sense of place

Når man kommer gående op mod torvet fornemmer man kun parkeringspladsen, og der går et par minutter, før man forstår at stedet i virkelighed er et butikstorv, som er velbesøgt af beboerne i området. Sætter man sig et kort øjeblik på en af de få opstillede bænke, begynder man så småt at fornemme stemningen på stedet. De korte møder med bekendte, bilernes hurtigt til- og frakørsel, bevirker, at det summer af liv og bevægelse på pladsen. Når butikkerne er åbne, er pladsen i bevægelse; men efter lukketid, sker der ikke meget her. (jf. egne registreringer).

Det må bemærkes, at den store gennemkørselsvej, er meget dominerende. Det betyder, at området ikke virker trygt, og at torvet langtfra fungerer som det lokale samlingssted, det muligvis har været tiltænkt af byplanlæggerne, da de udformede pladsen og vejen tilbage i 60'erne.

ill. 94 Sense of place

Del konklusion

Egeris butikstorv fungere optimalt som parkeringsplads i dag, dog efterlader det ikke meget plads til ophold og aktivt som kan samle beboerne i området. Udbuddet af butikkerne har ændret sig over tid, hvilket gøre at behovet for den store mænge af p-pladser ikke eksistere mere. I stedet mangler området muligheder for udfoldelse og sociale mødesteder, som kan samle området.

ill. 95 Arkitektonisk

ill. 96 Byliv og programmer

ill. 97 Atmosfære

Design område

ill. 98 Design område

I dette projekt vil fokuset ligge på at omdanne parkeringspladsen, således at den nuværende funktion som parkeringsplads beholdes, men der integreres flere opholds- og aktivitetsmuligheder for beboerne i området.

Markedspladsen - Den dansk madkultur

"Mange danskere har i en del år sparet op, og der har været en tendens til, at når der skulle bruges ekstra penge var det på fladskærms-tv og dyrt tøj. Nu tyder alt på, at danskerne i stedet prioriterer at bruge penge på noget, der ikke er så materialistisk, og det kan for eksempel være fødevarer" [Pedersen, 2014, 21 jan]

Når de danske forbrugere skal købe ind, er der kommet en øget fokus på, at varerne skal være dansk produceret. Især i provinsen bruges der gerne ekstra penge på fødevarerne. En analyse lavet af "Landbrug og fødevare" viser at midtjylland og nordjylland topper listen, når det kommer til ønsket om dansk producerede fødevarer. Ønsket om dansk producerede fødevarer er steget fra 2011 til 2013 med 4% (8-12% af befolkningen ønsker dette.)

"Forbrugerne får generelt mere fokus på ansvarlighed og autencitet, hvor man i større grad interesserer sig for, hvor produkterne kommer fra, og hvordan de er produceret," siger Klaus Grunert.[Pedersen, 2014, 21 jan]

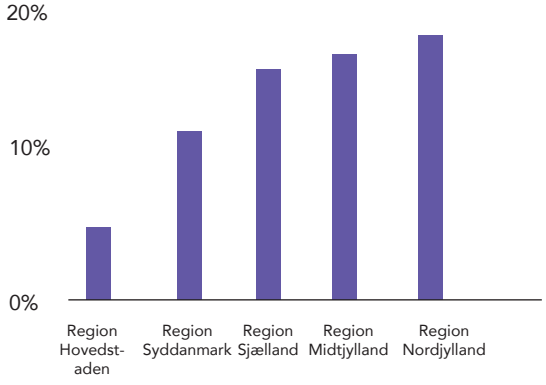

ill. 99 Borger i de forskellige regions ønsker til dansk produceret fødevarer.

Indkøbsmønstre

Ingen for de seneste årrækker har de danske indkøbsmønstre ændret sig markant, hvor de mindre butikker forsvinder og afstanden mellem hjemmet og indkøbscentret vokser, samt mere end 70% af omsætningen af fødevarer sker i supermarkederne i dag. Denne udvikling har påvirket brugen af byerne, da supermarkederne ofte er placeret i udkanten af byerne, og indkøbene sker oftest med bil. Denne indkøbsmåde med et stige antal af supermarkeder påvirker også oplevelsen ved de daglige indkøb. Hvor den personlige kontakt til sælgerne førhen havde en vigtigt rolle, er kontakten mellem forbruger og sælger i dag forsvundet.

Nye tiltag: Den danske madkultur

I Danmark er der stor fokus på at skabe opmærksomhed om nye og lokale smagsoplevelser, nogle af de projekter som afvikles nu er: "Erhvervsmæssig vækst i tilknytning til smagsoplevelser", madværksteder for børn og unge, madværksteder for ældre, FoodJam og mere fisk på menuen. Disse er alle projekter som ønsker at er skabe interesse om dansk producerede produkter.

Et andet tiltag er flere lokale fødevarermarkeder således, at varerne kommer ud til forbrugeren og gøres let tilgængeligt. Når

lokale fødevarermarkeder er lokaliseret tæt ved forbrugeren gives der en unik oplevelse til køberne, og en ny anvendelse af byrummene. [Kulturministeriet]

"Marketplaces have the potential to turn open space – street, a square, a parking lot – into public space; in other words, marketplaces activate public space. " [s. 246 Janssen og Sezer, 2013]

Markedspladsen

Markedspladsen er meget mere end et handelssted, men et sted som anses for et socialt mødested i byrummet, hvor der sker en interaktion mellem byens borger og erhvervslivet. Markeds organisation og fleksibilitet med hensyn til opbygning og placering tiltrækker forskellige typer af sælger og forbruger, hvilket skaber et public domain. [Janssen og Sezer, 2013]

"The marketplace creates a zone of comfort. Here, people a not simply encounter the unknown, but also feel comfortable enough to relax and actually experience them." [s. 246 Janssen og Sezer, 2013]

"A marketplace improves the quality of urban environments in terms of attractiveness and liveability and, eventually, safety, which attracts other people into the neighbourhood." [s. 246 Janssen og Sezer, 2013]

I dag fungerer markederne Dappermarked i Amsterdam og torvetmarked i århus på hver deres måde som byens 'open minded' mødesteder, der tilsyneladende bringer folk sammen og skaber flow af mennesker og varer. På de følgende sider er lavet en casestudie af de to markeder.

Case: "Dappermarket, Amsterdam"

Dappermarket er et lokalt marked i den østlige del af Amsterdam. Markedet blev i 2006 og 2009 kåret som årets marked i Holland. Markedet er placeret i boligkvarteret Dapperbuurt, som er et multietnisk område. Markedet fungerer som bindeled i kvarteret, hvor forskellige nationaliteter mødes på tværs af hinanden. [Dappermarked.nl] Kulturen kan ligeledes ses i udvalget af varer, som findes på markedet. Markedet udbyder et stort udvalg af forskelligartet varer som ingredienser, madvarer, blomster, og kød samt et

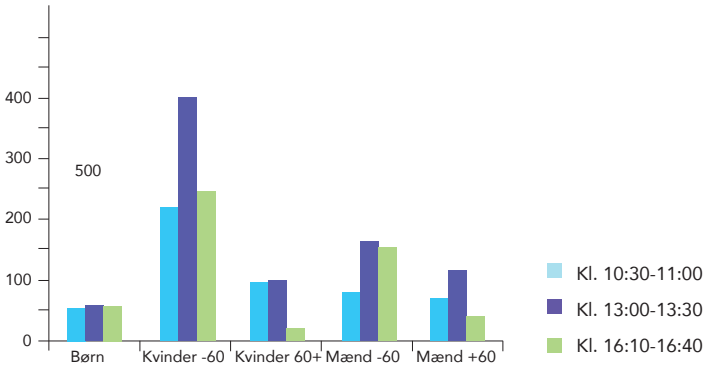

ill. 100 Besøgsantal fordelt på børn, kvinder og mænd - Egen optælling d. 25/1 2014

ill. 101-103 Billeder af Dappermarkedet

stort udvalg af tøj tilpasset årstiden. Markedet ligger 300 meter fra den nærmeste togstation, og endnu kortere afstand til anden offentlig transportmidler, parkering af biler sker i sidegaderne til markedet [Dappermarked.nl]

Opbygning

Markedet er placeret på en sidegade, som er lukket for gennemkørsels 6 dage om ugen fra 7-19. Markedsboderne sættes op og tages ned dagligt og gaden rengøres hver aften. [Dappermarked.nl] Markedet har mere end 250 boder, og det anslås at markedet i gennemsnit besøges af 15.000 personer om dagen i sommerhalvåret. Størstedelen af de besøgende er kvinder

mellem 16 og 60 år, og det største besøgstal opnås midt på dagen. Vareudvalget er fordelt på 4 kategorier: Tøj ca. 50%, fødevarer ca. 20%, brugsgenstande ca. 20% og de sidste 10% er boder som sælger mad, hvor nogle af boderne har opstillet borde og bænke. (se ill. 104)

Spisested med sidderpladser
Tøj
Stof
Tøj
Fodtøj
Hatter
Tøj

Brugsgenstande
Frugt og grønt
Baby tøj og ting
Smykker
Tøj
Fodtøj
Fødselsdags kort
Tøj
Brugsgenstande

Stof
Stof
Tasker
Tøj
Tøj
Ost
Kød: Fjerkræ

Tøj
Undertøj
Frugt og grønt
Fisk
Lys
Blandet
Fodtøj
Tøj

Vintertøj
Stof
Børnetøj
Speciale udsalg af mad
Værktøj
Seng linned
Blomsterhandler
Skønhedsprodukter
Juice bar

Tøj
Stof og tøj
Tøj
Tøj
Vintertøj
Tøj
Tøj
Parfume
Tøj
Tøj
Tøj
Æg og ost
Køkkenudstyr
Tøj

Spisested
Børnetøj
Køkkenudstyr
Blandet
Fodtøj
Tøj
Ur og hårpynt
Undertøj
Fisk

Spisested med sidderpladser
Bager
Smykker
Stof
Krykkerier
Frugt og grønt
Fodtøj
Fodtøj
Tøj

Varme vafler
Tøj
Stof
Tøj
Tøj
Tørklæder
Tasker
Tøj

Gennemkørselsvej

Blomsterhandler
Tøj
Frugt og grønt
Urer
Tøj

Fisk
Fisk
Tøj
Stof
Tøj

Ost
Briller
Blandet
Smykker
Blandet
Vintertøj
Fisk
Frugt og grønt

Sko
Tøj
Sko
Tøj
Tøj
Fodtøj

Frugt og grønt
Kartofler
Ost
Tøj

Frugt og grønt
Kød: Fjerkræ
Speciale udsalg af mad
Sengelinned
Fodtøj

Tøj
Undertøj

Spisested med siddepladser
Vintertøj
Tøj
Undertøj
Bager
Fodtøj
Tøj
Tøj

Undertøj
Spisested
Husholdningsting
Parfume
Fodtøj
Stof
Fodtøj
Tøj

ill. 104 Oversigt over udbudet af stande. Antal stande og varesortiment er varierende alt efter dag og årstid. - Egen optegning d. 25/1 2014

Marked boderne

Boderne består af telte og borde. Teltene er designet i et modulsystem af metalrør, der samles i to rammer, hvorimellem, der er udspændt et hvidt lærred. Boderne kan sammensættes for at skabe en større bod eller for at afstive af boderne ved dårlige vejrforhold. (se ill. 105)

Denne type af markedsboder anvendes på mange af gademarkederne i Holland, og giver et sammenhængende visuelt udtryk. Hvor sælgerne sætte deres eget personlige præg på ved hjælpe af udsmykning og farver, desuden indretter sælgeren sig, så deres krav til udseende og funktionalitet opfyldes. [S. 267-268 Janssen og Sezer, 2013]

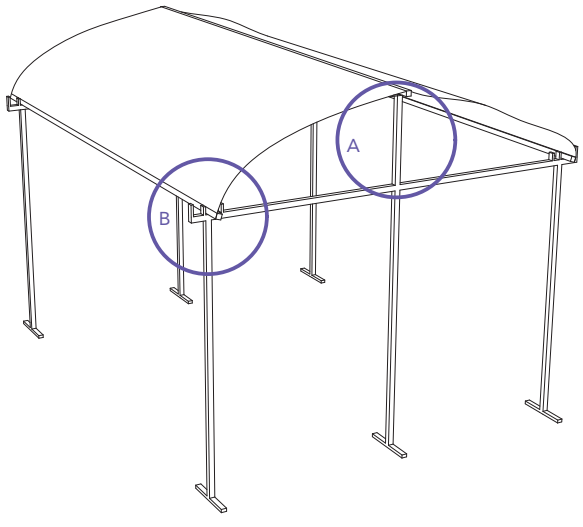

ill. 105 Princip tegninger af udseendet på markedsstand på dappermarkedet, Amsterdam. - Egen optegning d. 25/1 2014

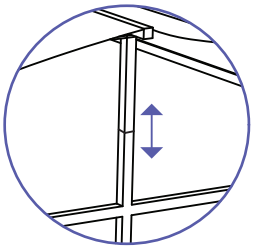

ill 105 A Jusering af højden samt udspænder dugen

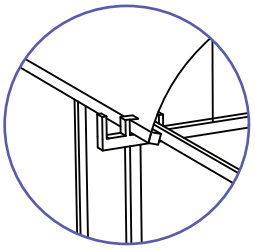

ill. 105 B.1 Samling: Hvordan dugen er fastspændt på metal rammen

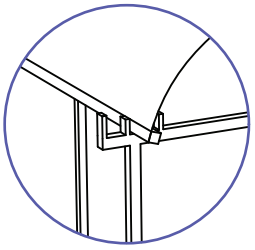

ill. 105 B.2 Samling: Sammensætning af flere marked stander

Case "Torvemarked på Ingerslevs Boulevard, Århus"

I Aarhus findes et af Danmarks største udendørs helårs torvemarkeder, hvor der er et stort udvalg af blomster, frugt og grønt samt kød og ost. Størstedelen af varerne som sælges på markedet er økologisk og dyrket i lokaltområdet. Markedet har åben to gang om ugen: onsdag og lørdag hvor markedet er størst med flere boder. [Erantis.dk]

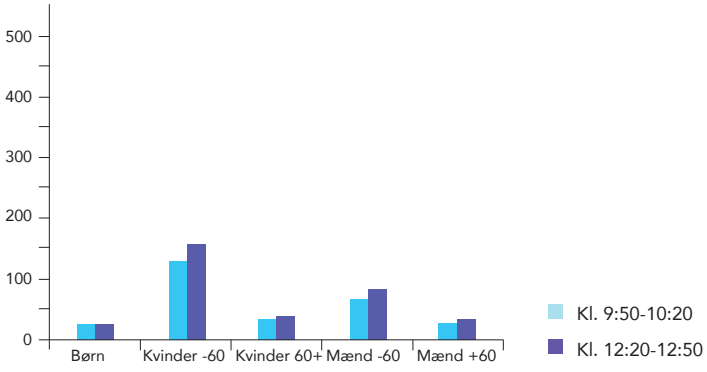

ill. 106 Besøgsantal fordelt på børn, kvinder og mænd - Egen optælling d. 22/2 2014

ill. 107 billeder af markedet

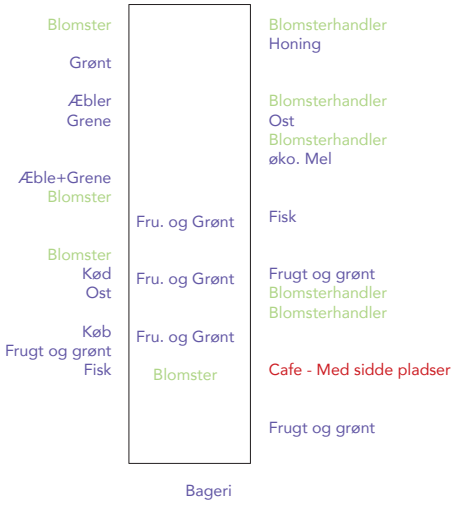

ill. 108-110 Oversigt over udbudet af boderne.
Antal bode og varesortiment varierer alt efter dag og årstid. - Egen optegning d. 22/2 2014

Opbygning

Markedet kan findes på et lille torv, hvor boderne er placeret i kanten, samt nogle få boder midt på pladsen. se ill. 108 Opbygningen af markedet gør det naturligt at bevæge sig rundt og komme tilbage til udgangspunktet. Markedet har 49% blomsterudsalg og 49% fødevarer udsalg, samt en eller flere cafelignede boder med siddepladser, hvor de besøgende kan mødes med venner og familie samt møde og udveksle erfaring med nye mennesker.

Parkering sker på den lille parkeringsplads for ende af torvet, dog ankommer mange af forbrugerne gående eller cyklende på grund af markedets placering midt i et boligkvarter. Markedet har en større indgang i begge ender, men pga. af placeringen af boderne kan man let kommer til markedet fra alle sider.

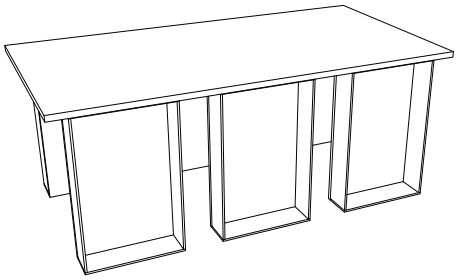

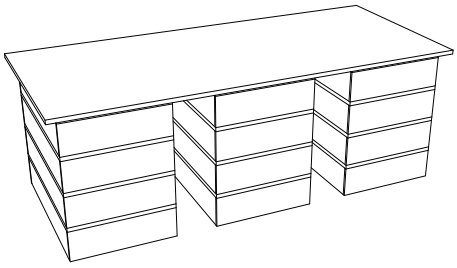

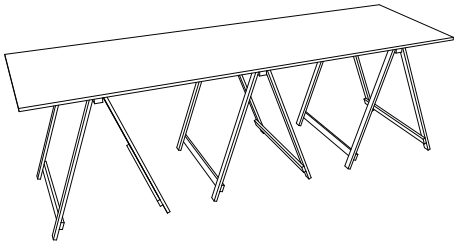

ill. 111-113 Princip tegninger af udseendet på boderne på torvemarket i århus. - Egen optegning d. 22/2 2014

Markedsboderne
I modsætning til markedsboderne på Dappermarked, findes der ikke noget system eller design af selv boderne på Århus torvemarked. I stedet er mange af boderne hjemmelavede af grøntkasser eller træbukke med en træplade over.

Opsummering
Ud fra cases opstilles tre kriterier til design af markedsboden:

Sammenhæng: ensartethed således at der skabes et fælleskab imellem boderne.

Personligt præg: mulighed for at sælgeren kan indrette boden efter sine egne behov.

Opstilling: Hurtig opstilling, få dele, kunne modståforskellige vejrpåvirkninger.

Konklusion

I mange af de nye byforskønnelses projekter Skive kommune har arbejdet med i den seneste årrække har fokusset på midtbyen, hvilket har skabt en todeling af byen. Hvor bydel Egeris efterhånden er blevet glemt. I dag fungere bydelen meste som boligbydel, dette er på selv om bydelen indeholder både uddannelses centrum (gymnasiet, handelsskole, HTX osv.) og et kulturcentrum (biograf, bowling, koncertsalen og badeland), hvor det kulturelle centrum hovedsagligt kun kan besøges ved hjælpe af en bilen.

De to udvalgt byrum er: Rådhus torvet som tiltrækker oplandet, turister og handlerne i gåden. Egeris torv som tiltrækker beboere i området, og skaber en positiv effekt for lokal samfundet. Da butikstorvet i dag er i tilbagegang, og vil en redesign af torvet skabe nyt liv, og igen gøre stedet til samlingspunkt for bydelens beboeer. Skives brandingstrategien "Rent liv"er tænk anvendt, til at redesign Egeris nuværende butikstorv og til at skaber nye aktiviteter på et torv midt i byen.

Rådhustorvets er placeret i Skives gågade, med let adgang, tætte parkeringsmuligheder og busstop. Torvet størrelse giver gode muligheder for midlertidige arrangementer som et fødevaremarkedet, temadage og så videre. Da torvets størrelse gør det muligt at skabe markedet stemning også med få boder. I dag anvendes torvet hovedagtigt i weekenderne i sommer halvåret, hvilket gør at torvet ligger øde hen resten af tiden. Dette projekt vil undersøgelse muligheder i at anvende kanten af pladsen til at skabe aktiviteter.

Egeris torv er placering midt i et boligkvarter, og fungerer i dag som et butikstorv omkring en parkeringsplads. Torvets beliggenhed i et boligkvarter og afstand til midtbyen gør, at stedet fungerer som centrum for boligkvarteret. Torvet har brug for et byrumsløft, da meget af byinventaret ser forladt og glemt ud, hvilket også påvirker indtrykket af området.
I dette projekt vil mulighederne i at omdanne pladsen fra monoton parkeringsplads, til et levende og aktivt bytorv blive undersøgt, hvor markedspladsen tilføjes som et nyt lag til torvet.

Vision

Visionen med dette projekt er at udarbejde et designforslag til byrumsdesign af to af Skives byrum: Rådhustorvet og Egeris torv, hvor markedsplads og madproduktion anvendes som omdrejningspunkt.

Hvor der undersøges hvordan markedsboden kan blive en fleksibel enhed, der kan anvendes på begge pladser, og samtidigt være en integreret del af det enkelte byrum.

Og hvordan byrummene i design og arkitektur kan skabe rammer om et aktivt byliv, med en forskelligartet programmering som både er midlertidigt og permanente tiltag.

ill. 114 Emme billede

Afgræsning

Niveauet af design på de to byrum vil blive behandlet forskellige, hvor rådhustorvet vil være et konceptuelt designforslag og Egeris torv vil være et designforslag.

A Markedet vil i dette projekt hovedsaglig omhandle markedets påvirkning på dets nærmiljø, og ikke økonomiske og organisatoriske aspekter ved at afholde markedsdage.

B Løsning af strøm og vand tilførsel til markedet, vil blive behandlet på et strategisk niveau ikke nødvendigvis som en del af designløsningen.

C Løsningsforslag for markedsboden er beskrevet vha. af principtegninger, ikke teknisk tegninger.

På de følgende sider findes en præsentation af markedsboden i form af et afsnittet om markedspladsen, og en præsentation af de to designforslag: Rådhustorvet og Egeris torv.

Præstentation

ill. 115 Kort med udvalgt byrum

Organisering af et udendørsmarked

Der findes et hav af forskellige typer af markedsopbygninger alt fra små loppemarkeder til store indendørs torvehaller, som har åben året rundt. I analyse del er fremhævet to typer af markeder.

Torvemarked
Torvemarkedet i Aarhus er et lokalt marked, hvor der sælges et stort udvalg af lokale fødevare. Markedet bidrager og udvider kendskabet til lokalsamfundet. Markedet opfattet som et sted hvor social og kulturelt udveksling sker mellem de forskellige samfundslag.

Uge marked
Dappermarked har åbne 6 dage om ugen, hvilket har givet en positiv indvirkning

på lokalsamfundet, hvor markedet er en integreret del af beboernes hverdag, hvor meget af handlen og det sociale samvær forgår på eller i forbindelse med markedet.

Skive har for nogle år siden været en del af et pilot projekt "Danmarks spisekammer", der havde fokus på lokale råvarer og branding af lokalsamfundet. Se (appendix A for mere info.) For at få en forståelse af udkommet af dette projekt, er der sendt et spørgeskema til koordinator for projektet (Se appendix B for spørgsmål og svar) for at får et indtryk og forståelse af opbygningen og de forskellige aspekter, som påvirkninger succesen af et marked.

Udfra spørgeskemaet og projektet er det klart, at 3 ting er vigtigt for udførelsen og succesen af et marked. Økonomi: for at sælger på markedet skal man have en økonomisk gevinst ved at sælge varer. Derfor skal prisen for en stand holdes på et minimum. PR/branding: Beboerne og turister skal gøres opmærksomme på at markedet eksisterer, således at sælgere gennem et marked kan udvide deres kundekreds. Koordinering: Opsættelse og klargørelse af markedet, samt oprydning efter endt markedsdag.

I analysen er to byrum blevet udvalg som potentiale markedsplads steder, hvor der tænkes at afholde markedsdag 2 gange om måneden hver sted hele året uafhængige af hinanden. Torvemarkederne er placeret to steder i byen, for at skabe lokal og samfundsmæssig opbakning. Ved forskellig placering af markederne bindes byens offentlige rum sammen på kryds og tværs, og borgere og lokalsamfundet bindes ligeledes samen.

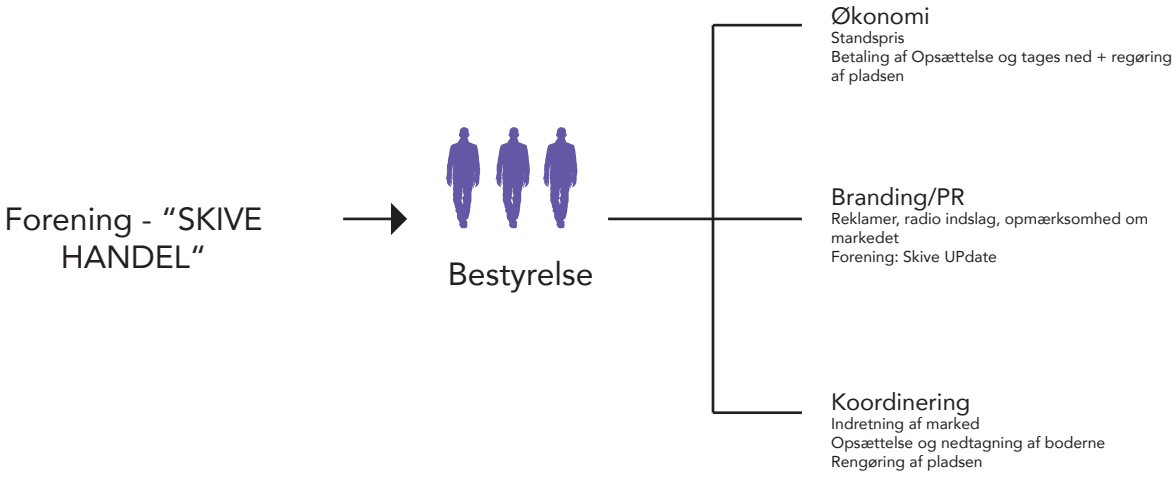

ill. 116 Diagrammatisk Organserings diagram

Markedsbod

I dette projekt vil kun delen med indretning af markedet være en del af designforslaget, samt et konceptuelt design forslag til designet på markedsboden. illustrationerne 117-119 til højre viser designforslag til hvordan markedsboden kan designes som en fleksibel enhed, som kan har flere opsættelsesmuligheder. Illustration 118 viser en overdækket bod, som kan anvendes på rådhustorvet, og illustration 119 skal anvendes på Egeris torv i sammenspil med en permanent overdækket struktur på pladsen.

1 X Enhed

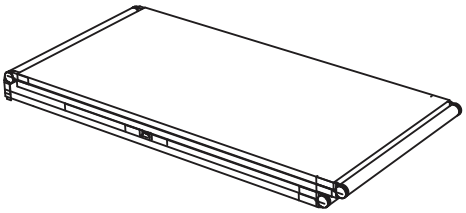

ill. 117 Markedsboden pakken sammen

2 X setup muligheder

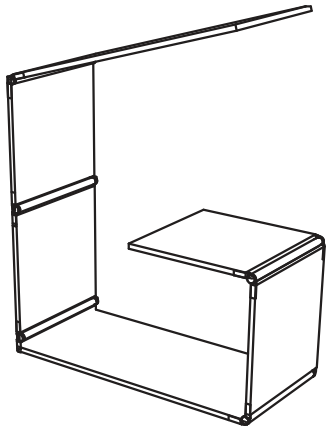

ill. 118 1. Setup - Rådhustorvet

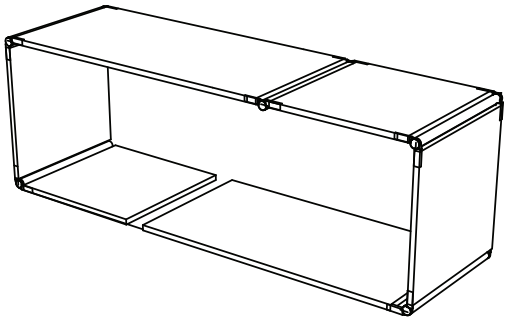

ill. 119 2. Setup - Egeris torv

For mere infomation om materialer og design se “Appendix C”

Rådhus torvet “Et stop på turen“

ill. 120 Hverdag
Torvet anvendes ikke meget i hverdagen, hvor stedet oftest fungerer som smutvej

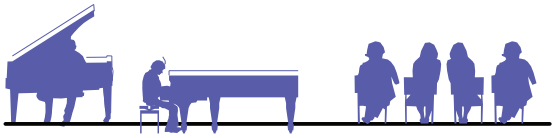

ill. 121 Arrange eller Events
I sommerhalvåret anvendes torvet til events og arrangementer, som koncerter, små boder, temadage og så videre.

Problemstilling

Hvordan skabes der et udstillingsvindue for de gode fødevareoplevelser, som samtidig bibeholder den nuværende torvefunktion. Således torvet er fleksibelt, foranderligt, og tillader inddragelse af midlertidige og flytbare elementer i sammenspil med en permanent struktur, som sætter fokus på vidensdeling.

KONCEPT
"Et stop på turen - Informationsbænken"

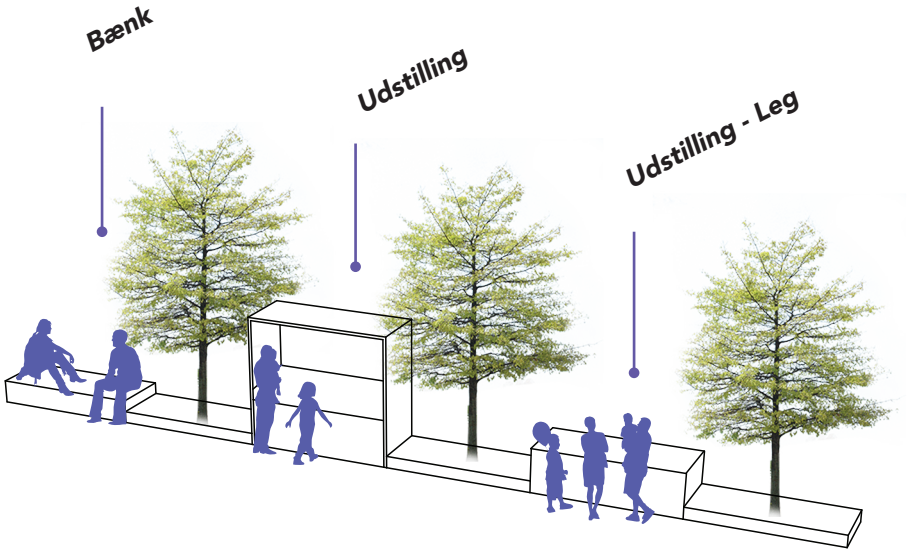

ill. 122 Informationsbænken

På torvet anvendes to af de omsatte punkter fra "De gode fødevareoplevelser" (se delkonklusion s. 28) Det midlertidige i form af events, markeder, større udstillinger på torvet. Kanten af pladsen bruges til at udbrede budskabet om de gode fødevareoplevelser gennem interaktive skærme, lege og permanent udstillingsplads.

I kanten af torvet er i dag placeret træer og bænke. Dette område omdannes til "informationsbænken", som er en sammenbinding af ophold og udstilling, som er forbandet i den samme struktur. Bænken ændrer sig fra ophold til interaktion med borgeren til udstilling, således at der skabes muligheder for kortere og længere ophold, som tilgodeser flere målgrupper, men stadig friholdes torvet til midlertidige events.

Plan

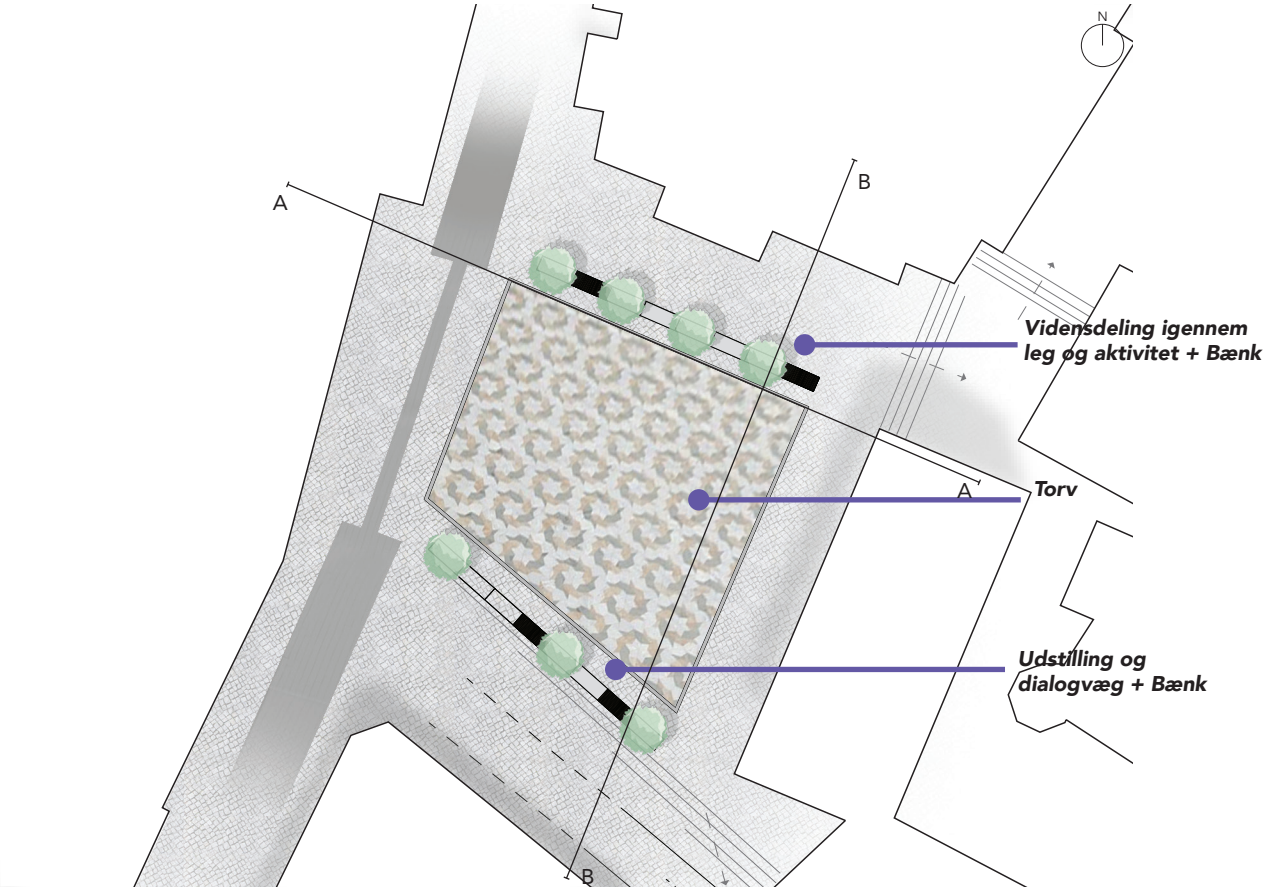

ill. 123 Plan 1.500

Plan

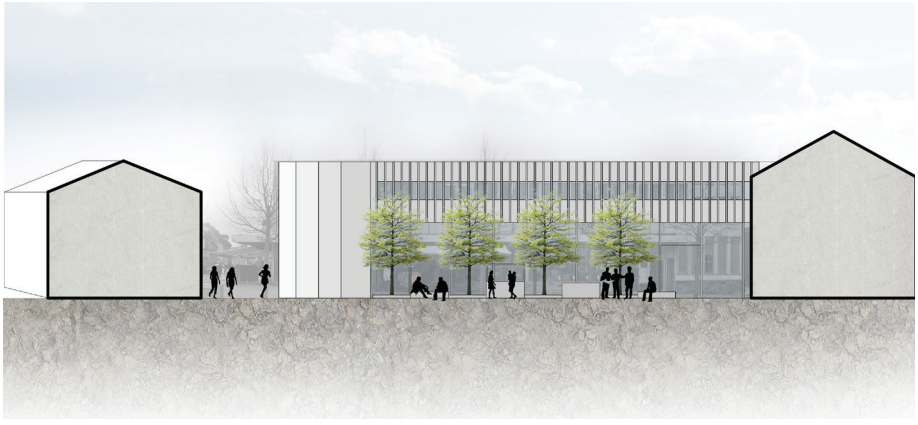

ill. 124 snit AA 1.500

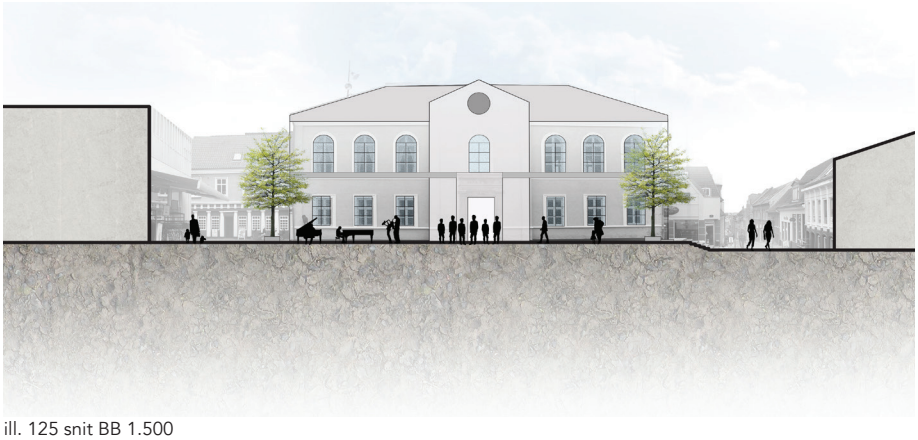

ill. 125 snit BB 1.500

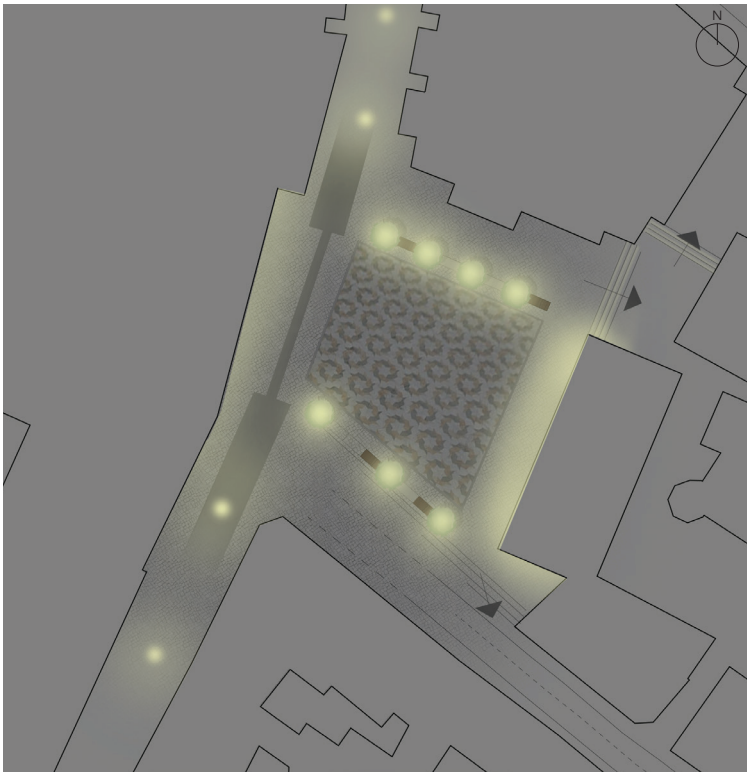

ill. 126 Belysningsplan

ill. 127 Stemningsbilleder - Informations-bænken

ill. 128 Stemningsbilleder - Rådhuset

ill. 129 Stemningsbilleder - Trapper ved siden af rådhuset

Belysningsplan

Når mørket falder på skifter fokusset på torvet fra den smukke belægning med rådhuset i fokus, til fokus på facaderne og kanterne af torvet. Rådhuset er belyst med effekt belysning, for at iscenesætte og fremhæve dens udtryk.

Træerne på torvet er oplyst nedefra, som sætter fokus på træerne og informationsbænk.

Det er valgt ikke er placere lys midt på pladsen eller høje lysmaster til at oplyse området, for at styrer fokusses punkterne i nattetimerne. Denne belysning sammensættelse skal afprøves for at teste om torvet er belyst tilstrækkelige, hvis ikke kan ekstra belysning integreres i belægning, som små lys stjerne, som vil fungere som en kunstinstallation i nattetimerne.

Torvet

Torvet friholdes til events som marked, koncerter, arrangementer og større udstillinger. Torvet kan blive et udstillingsvindue for de forskellige virksomheder, uddannelser eller butikker i byen til hverdag, og i weekenderne afholdes koncerter, markedet og så videre, således at pladsen anvendelse udvides til hele ugen, ikke kun i weekenderne.

ill. 130-132 Midlertidig events

Marked

Torvets størrelse tillader et varieret antal af boder, hvor boderne opstilles således, at de omkredser to eller flere boder, så der skabes et naturligt flow omkring boderne i midten (Se ill. 144) hvor udgangspunktet ligeledes bliver slutpunkt.

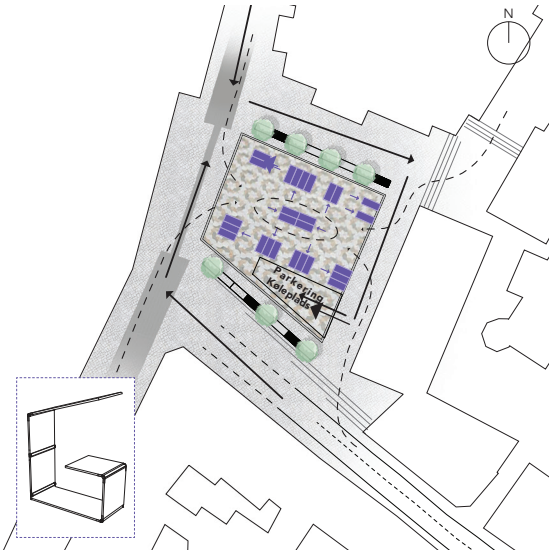

ill. 144 Markedsindreting ■ Markedsboder

→ Aflastning af varer ⇢ Flow

Markedet har to åbninger. En som åbner markedet op mod gågaden og skaber en udvidelse af gågaden, som derved binder Rådhustorvet til flowet i gågaden. Og en indgang til markedspladsen som åbner op mod rådhuset og derved skaber et flow fra indgangen ved siden af rådhuset.

Markedsboden er en overdækket stand med lukket bagside, hvor begge sider er åbne for at give bevægelsesfrihed for sælgeren. Boderne sættes sammen alt efter behov og ønsker fra den enkle sælger (Se Appendix C for mere info.) I kanten af pladsen er friholdt et område til parkering eller køleplads, dette område kunne evt. anvendes af sælger, som sælger fra bilen (fisk, kød eller lignede, så hele siden bruges af dem).

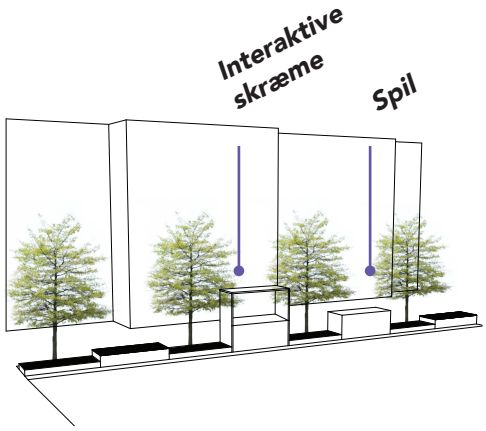

ill. 133 Bænk 1

Vidensdeling igennem leg og aktivitet + Bænk

Som nævnt i afsnittet "Koncept" udgør bænken et sammenspil mellem ophold og vidensdeling. Denne side af torvet fokuserer på vidensdeling igennem interaktive skærme og spil.

Interaktive skærme

Skærmene skaber en kontakt mellem udstillingen og de besøgere, som gennem leg og udforskning opnår viden indenfor fremstilling og anvendelse af madvarer.

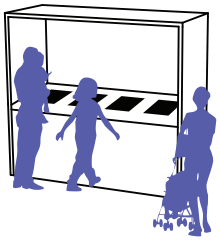

ill. 134-136 Udseende og inspirationsbilleder

Spil

På overfladen er skrevet forskellige spørgsmål om anvendelse og produktion af mad, som kan anvendes som et spil, så man kan udfordre familie og venner i deres viden om mad og lokalsamfundet.

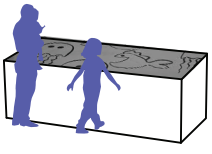

ill. 137-138 Udseende og inspirationsbilleder

Materialer

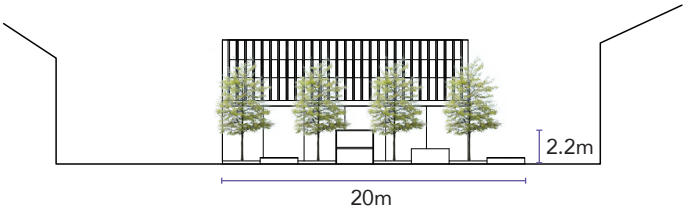

ill. 138 dimensioner

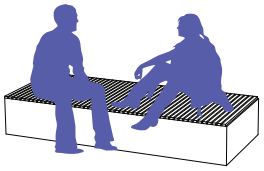

ill. 140 Bænk

Hele bænken er udført i granit, hvilket skaber en ubevist sammenhæng mellem belægning and andre byinventar i midtbyen. Sidderpladsrne har en bund af granit og siddepladserne er udført i træ, i samme design som bænkene på det nye kommunekontor (se procesdel afsnittet "kommunekontoret".) Valget af materialer binder den nye struktur sammen med den eksisterende byinventar i midtbyen.

Belysning

ill. 141 Belysnings princeperne.

De forskellige delelementer på bænken er oplyst således, at belysningen indrammer bænken og indbyder til brug i halvmørket. Når bænken ikke bruges vil belysningen oplyse og iscenesætte bænken.

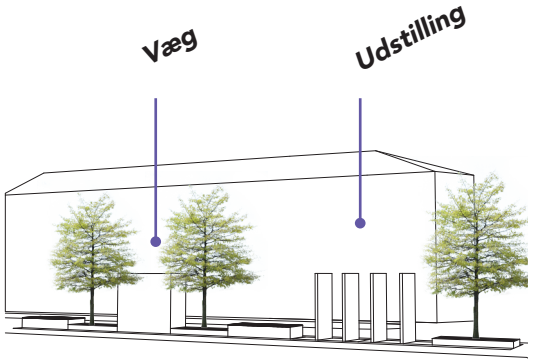

ill. 142 Bænk 2

Udstilling og dialogvæg + Bænk

Som nævnt i afsnittet "Koncept" udgør bænken et sammenspil mellem ophold og vidensdeling. Denne side af torvet fokuserer på vidensdeling igennem udstillingsplads og udstilling lavet af de besøgende.

Væg

Et element i informationsbænken er en væg hvor, de besøgene har mulighed for at sætte deres præg på torvet. På væggen er skrevet "Hvad er din bedste madoplevelse?" i sammen stil som vist på inspirations -billederne. Tanken er, at væggen bliver et kunststykke, som hele tiden ændres, hvor vind og vejr vil udviske dele, som giver plads til nye fortællinger.

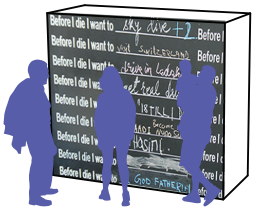

ill. 143-145 Udseende og inspirationsbilleder

Udstilling

I kanten er pladsen er placeret 3 permanente udstillingsvægge, som er synlige fra alle retninger. Udstillingsvægge med temaet de gode fødevareoplevelser, eller opslagstavle for events.

Materialer og belysning er samme princip som ved bænk 1 (se s. 81 for info)

ill. 146-148 Udseende og inspirationsbilleder

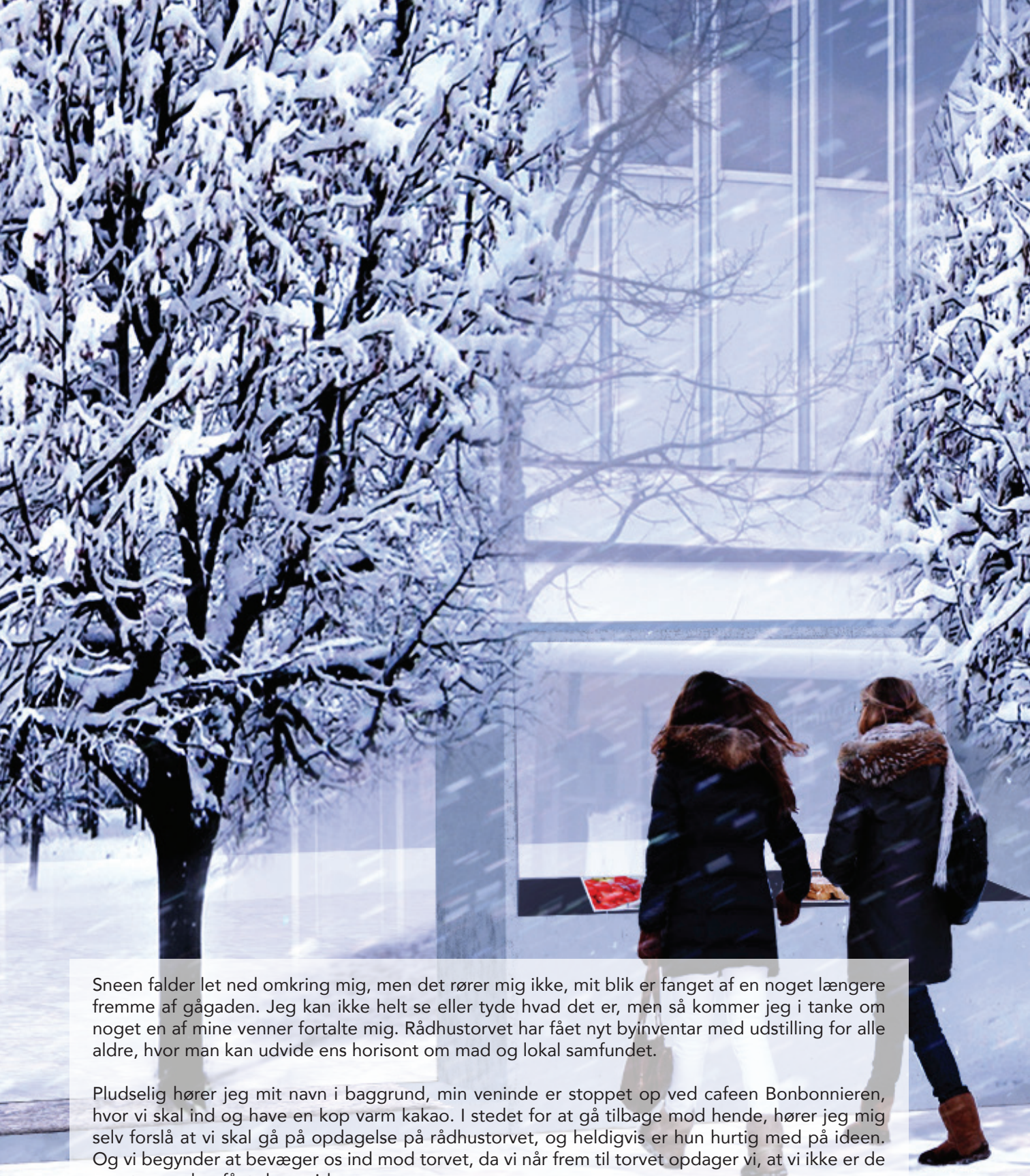

Sneen falder let ned omkring mig, men det rører mig ikke, mit blik er fanget af en noget længere fremme af gågaden. Jeg kan ikke helt se eller tyde hvad det er, men så kommer jeg i tanke om noget en af mine venner fortalte mig. Rådhustorvet har fået nyt byinventar med udstilling for alle aldre, hvor man kan udvide ens horisont om mad og lokal samfundet.

Pludselig hører jeg mit navn i baggrund, min veninde er stoppet op ved cafeen Bonbonnieren, hvor vi skal ind og have en kop varm kakao. I stedet for at gå tilbage mod hende, hører jeg mig selv forslå at vi skal gå på opdagelse på rådhustorvet, og heldigvis er hun hurtig med på ideen. Og vi begynder at bevæger os ind mod torvet, da vi når frem til torvet opdager vi, at vi ikke er de eneste som har fået denne ide.

Efter lidt venten bliver det vores tur til at udforske de interaktive skærme og udvide vores viden om årstidens udvalg af mad og smagsoplevelser i lokalt samfundet. Snakken går på gode og dårlig mad oplevelse mens vi bevæger os rundt på torvet og undersøger de forskellige udstillingstyper. Da vi når til væggen hvor man kan skrive ens bedste mad oplevelse på, er jeg slet ikke i tvivl. Væggen er det sidste stop på torvet, og da vi begge er begyndt at fryse. Bestemmer vi os for at gå tilbage til Bonbonnieren for at varme os indenfor med en kop varm kakao.

ill. 149

Egeris Torv - Haven i byen

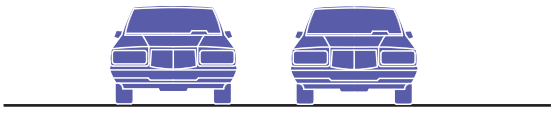

ill. 150 1960erne
Bytorvet blev designet og bygget i 1960erne hvor bilerne dominerede bybilledet

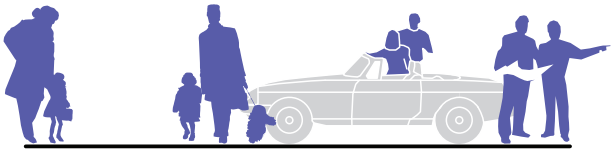

ill. 151 Idag
I dag har tenderen ændret sig således, at byrummene igen har fokus på byfunktioner nu dog med vægt på afslapning og det fornøjelige., hvor de hårde og bløde trafikanter har lige ret. Se Afsnittet "Byliv"

Problemstilling: Analysen af butikstorvets funktion giver et indtryk af en plads, som er dominerede af de hårde trafikanter, og der efterlades ikke meget plads til byfunktioner. Stedets beliggenhed og nærhed til butikker gør, at stedet har potentiale til at blive et nyt samlingspunkt.

Hvordan skabes der en plads, som tilgodeser både de hårde og bløde trafikanter, og skaber nye funktioner som er en mellemting mellem permanente og midlertidig struktur.

?

ill. 152
Kan parkeringsplads bliver et lokalt samlingssted ?

Koncept - Haven i byen

ill. 153-155 Stemningsbilleder "Haven i byen"

Haven i byen
Haven i byen, som koncept, skal danner grundlag til en ny identitet for stedet, som omdanner stedet fra parkeringsplads til et byrum, hvor sanseindtrykkene får frit spil. Områdets placering bidrager til stemning og oplevelse af det nye plads, hvor villavejsstemning med snakken over hækken, børnene der leger på vejen trækkes med ind på pladsen og danner grundlag for temaet for den nye plads. Hvorved havens forskelligartede indretning, sanseindtryk og farverige elementer anvendes til at skabe rumindeling på torvet.

Stedet nye identitet afspejler dens omgivelser, hvor havens stemning omsættes til en frugthave og markedsplads. Frugthaven skal ses som en afspejling af kirken, hvor kirken afspejler livet der går, vil frugthaven udtrykke livet, der går igennem skiftende årstider. Markedspladsen er en udvidelse af butikstorvet, hvor nye og gamle butikker skaber aktiviteter i byrummet. Design og udformning binder de to rum sammen.

Plan

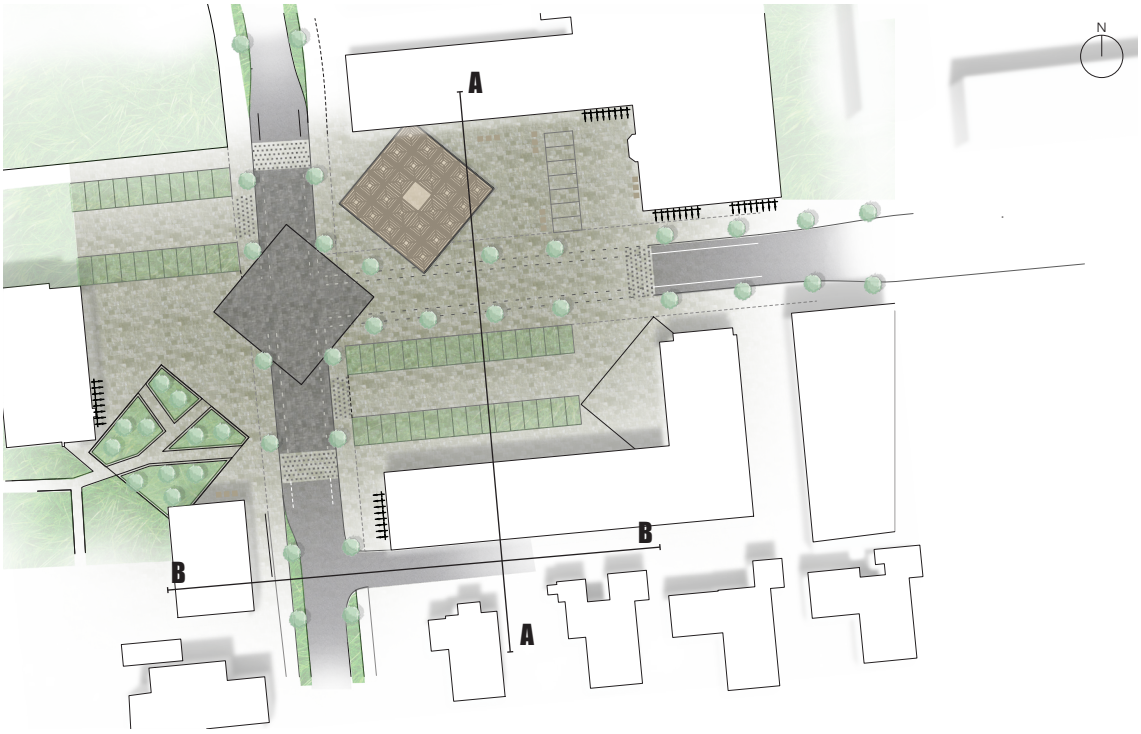

ill. 156 plan 1. 1000

Snit

ill. 157 Snit A-A 1. 500

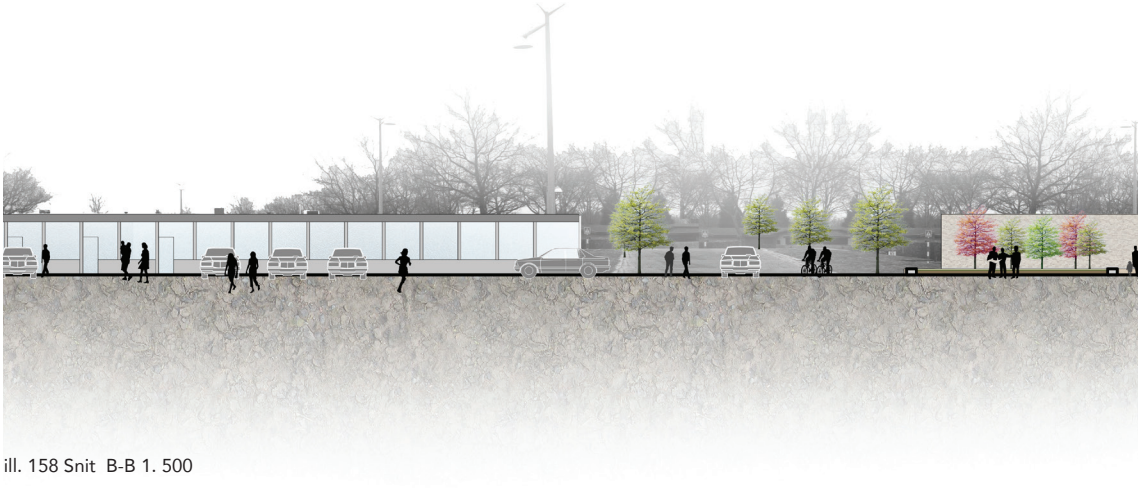

ill. 158 Snit B-B 1. 500

Koncept udvilkling

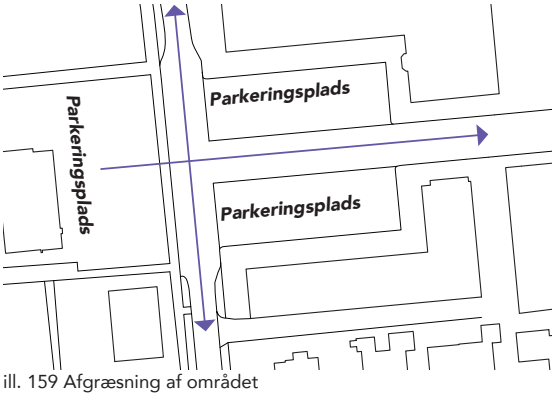

ill. 159 Afgræsning af området

Område

Egeris butikstorv er en samling af butikker placeret omkring en større parkeringsplads, hvor gennemkørsels vejen opdeler stedet i to områder. Hvilket gør at stedet i dag er domineret af bilister, og de bløde trafikanter er henvist til kanten.

Fra analyse
1. Fjerne indtrykket af at gennemkørselsvejen som en barriere i området
2. Skabe plads til de bløde trafikanter
3. Rum og plads til et midlertidigt marked samt opholdsmuligheder

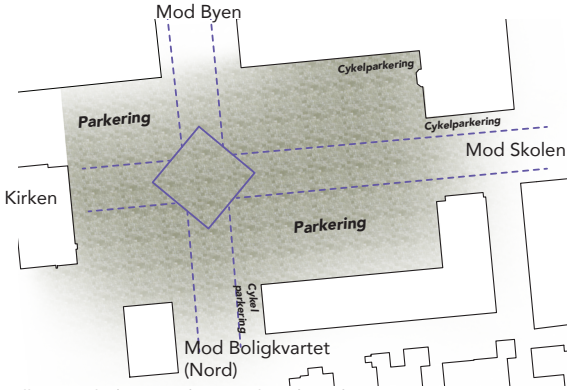

ill. 160 Pladsen omdannes til et shared space

Shared space

Det forhenværende T-kryds omdannes til et shared space, for at nedbryde indtrykket af vejen som en barriere. Hvor det gamle kryds førhen lå placeres en kvadratisk firkant som med dens form rækker ud og forbinder pladsen med dens omgivelser: Bymidten, Skolen, kirken og boligkvarterne i nærheden.

Et shared space er et område, hvor man blander fodgænger, cyklister og fodgænger, og giver de hårde og bløde trafikanter mulighed for at skabe deres egen regler. Dette gør at alle trafikanter bliver mere opmærksom i trafikken, og derved skabes et sikkert og trygt område at færdes i for alle. Herunder ses et eksempel på et shared space område - Nørre Snede Torv, som har forbedret trafiksikkerhed i området.

Inspirations case
"Nørre Snede Torv"

Type: Byrums design
Sted: Nørre Snede, Danmark
Status: 2012
Firm: Arkitektfirmaet gustin
Bygherre: Ikast-Brande Kommune

På det Nye torv er skabt en såkaldt spared space, hvor de hårde og bløde trafikanter deler samme rum, og den eksisterende vej er gjort mindre i bredden for at nedsætte hastigheden igennem torvet samt alt aftegning på torvet er fjernet således hverken de hårde eller bløde trafikanter har først ret. [Ikast-brande kommune, Arkitektfirmaet Gustin]

ill. 161 Pladsen omdannes til et shared space

Infrastruktur

Vejen ind til pladsen gøres mindre, for at nedsætte trafikanternes hastighed, og gøre opmærksom på de ændrede forholde. Optegningerne i det shared space kryds fjernes, for at skabe lige hierarki mellem de forskellige trafikanter.

Parkering er fordelt i zoner på pladsen, i henhold til de forskellige programmer. Parkering tæt ved kirken, ved fakta og en større parkeringspladsen på skygge siden af pladsen. (Se appendix F for udregning af parkeringsbehovet)

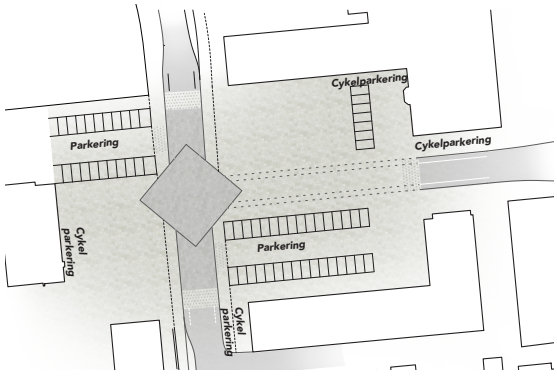

ill. 162 Parkeringsmuligheder

Bilister

Vejen som løber på tværs af pladsen fremhæves i en mørkere farve for at give bilisterne mulighed for at registrerer de ændrede forholde, da vejen ind til pladsen drejer. Dette gør at pladsen ikke ses, før man befinder sig midt på den. I modsætning til vejen fra skolen hvor pladsen ses fra flere 100 m væk.

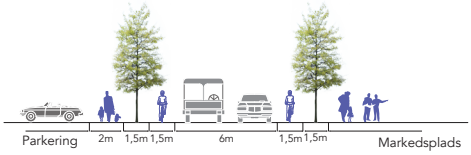

ill. 163 Snit AA

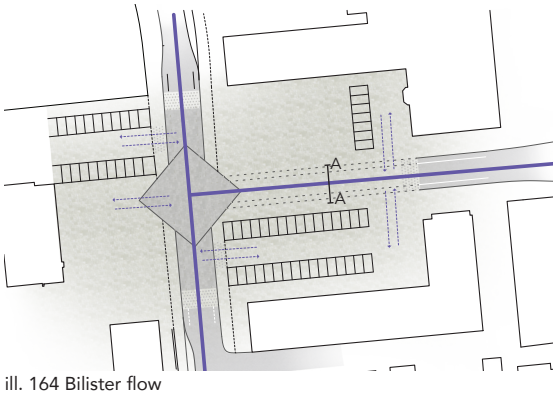

ill. 164 Bilister flow

De bløde trafikanter

Områdets nye hierarki giver plads til det frie flow, som allerede sker i dag på en sikker og tryg måde. Og på sammetid danner flowet grundlag for bevægelse i opholdszonerne.

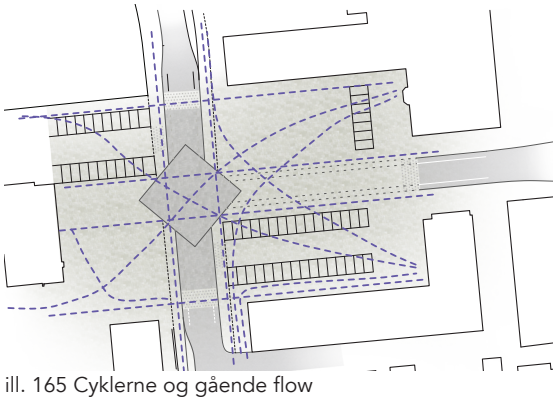

ill. 165 Cyklerne og gående flow

Opholdsområder

Den firkantede form fra de shared space anvendes som geometrisk form til at binde pladsen sammen, hvor opholdsområderne og byinventar følger den geometriske form. De forskellige opholdsområder er placeret således de kan ses sigte linjerne i området.

Tre opholdsområder er dannet:

1. Et ude areal som kan anvendes af de eksisterende programmer på pladsen som restauranten, pizzeria og bageriet.

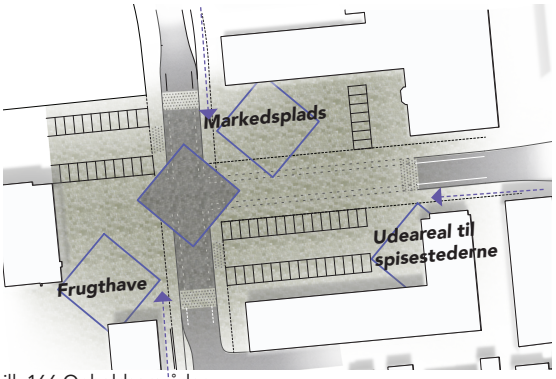

ill. 166 Opholdsområder

ill. 167 Frugthaven

2. Frugthaven som skaber stemningen af haven i byen, og giver et område til ro og fordybelse.

3. Markedspladsen, som er en forlængelse af frugthaven, der giver mulighed for, at de nuværende butikker på butikstorvet kan trække ud og indtage pladsen.

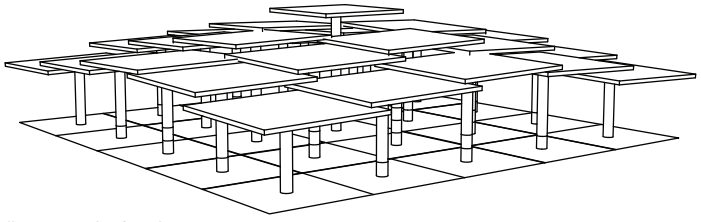
ill. 168 Markedstruktur

Markedspladsen og Frugthaven er rumlige strukturer på torvet, der nedbryder den store plads, og skaber mindre rum og oplevelser på pladsen. Designet og udformningen af frugthaven og markedspladsen kan findes på de efterfølgende sider.

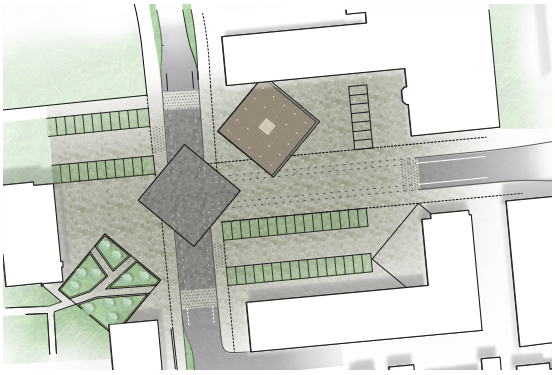

ill. 169 Beplanting i opholds områderne

Beplanting

Det grønne element ses i frugthaven som træer, og på parkeringsareal i form af grønne p-pladser. De grønne p-pladser forbinder disse arealer til temaet om haven i byen.

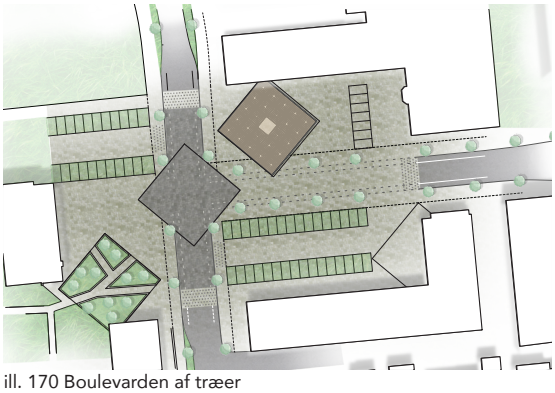

ill. 170 Boulevarden af træer

Boulevarden af træer, som allerede eksisterer på vejen, der løber på tværs af pladsen forsættes ind på pladsen og medvirker til villavejsstemning. Træerne skaber en ubevist retningslinje for kørsel, hvor større åbninger i rækken af træer indikere en indkørsel til p-pladserne.

ill. 171 Stemningsbillede af Frugthaven

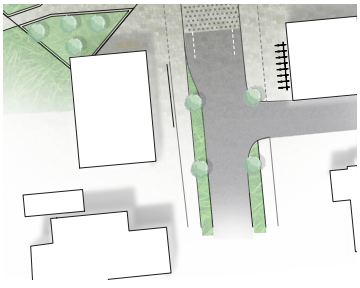

ill. 172 plan Zoom in "Frugthaven"

Frugthaven

Haven er et gennemgående tema på den nye plads, hvor frugthaven står i smuk harmoni med kirken. Hvor kirken afspejler livet store højdepunkter, og haven afspejler livet der går ved de skiftende årstider.

Haven spiller på sanserne med duftene, smag samt følelsen af solen, som skinner ned mellem trækroerne. Havens beder med græsbelægning giver plads og rum til ro og fordybelse.

Det er tanken at frugthaven kan samle området til selvplukker dage og fællesarrangementer, som omhandler haven (plukning, madlavning, forarbejdning af frugterne). Således at haven kommer alle til gode og bliver et fælles tilholdssted for beboerne i området.

Frugttræer i haven

Træerne er udvalg udefra at skabe en tidsperiode så lang som mulig, hvor beboerne kan plukke friske frugter i haven. De forskellige modningstider giver en lang blomstringsperiode, hvor haven langsomt springer ud hen over sommeren. Her under er givet et forslag til forskellige typer af frugttræer til haven.

Æble træer

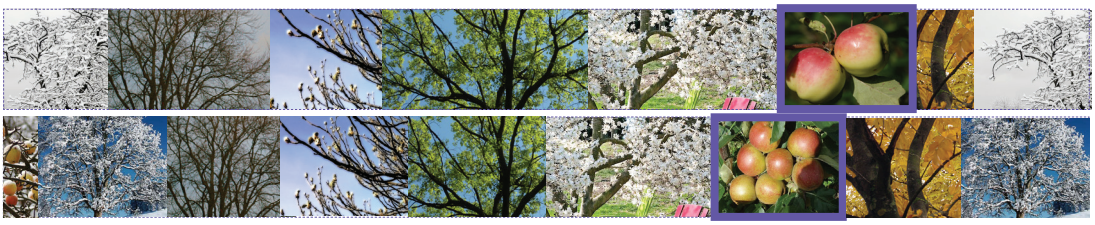

Gyllenkroks Astrakan
Træet er langsomt voksende, men er et hårdført træ, der bærer frugter tidligt, så frugterne kan plukkes i august og frem, og modningen sker over en længere periode. [naturkarsten.dk - Astrakan]

Filippa
Sorten er nem at dyrke og kræver kun lidt vedligeholdelse samt kan anvendes som bestøver til en lang række andre æble træer. Frugterne kan plukkes fra september og er velegnet som spise og madæble. [Sonneruplund.dk]

Pære træer

Conference pære
Træet kræver kun lidt vedligeholdelse og er modstandsdygtige overfor sygdomme. Træet bestøver alle type af pæretræer, og er delvis selvbestøvende. Frugterne kan plukkes i september til et stykke ind i oktober. [Gartneri.dk]

Speckbierne
Dette træ er utroligt hårdfør, og kan anvendes som vejtræ, da træet tåler blæst. Frugterne kan plukkes i september og en periode frem. Frugterne anvendes ofte i køkkenet, men kan også bruges som spisefrugt. [naturkarsten.dk - speckbirne]

Kirsebær træer

Stella
Træet er selvbestøvende, og kræver ikke meget vedligeholdelse. Frugterne modnes i juli, dog er bærerne modtagelig overfor kraftigt regn, der gør, at perioden med frugter på træet nedsættes. [Dyrkfrugt.dk]

Japansk Kirsebær træ
Træet anvendes ofte i parker og alléer, da træet både trives i halvskygge og sol. Træet bærer lyserøde blomster, som springer ud i april -maj måned. [Salomosensplanteskole.dk]

ill. 172-188 Træer i frugthaven

ill. 189 Stemningsbillede af markedspladsen

Markedspladsen

Markedspladsen er en forlængelse af frugthaverne, hvor parasollignende strukturer, danner associationer til en tæt skov hvor dagslyset kommer igennem trækronerne og danner et skyggespil på belægningen. I midten af pladsen er dannet en lysning, hvor dagslyset skinner ind, og derved oplyser strukturen indefra.

På illustrationer til højre viser hvordan strukturen er sammensæt af 5x5 rækker af parasollignende struktur. Parasollerne går ind over hinanden for danner et overdækket areal. I nogle af pælene som holder taget, er integreret strøm og vand til markedsdage eller andre arrangere.

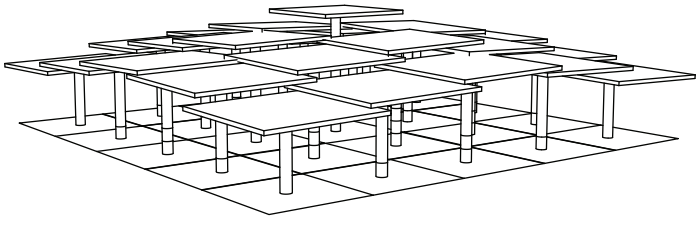

ill. 190 plan zoom in "Markedspladsen"

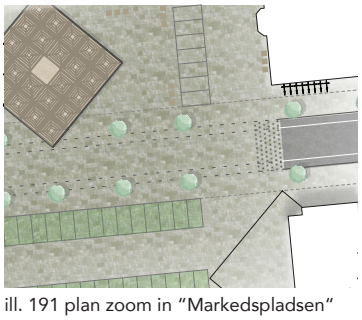

ill. 191 plan zoom in "Markedspladsen"

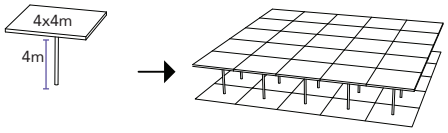

ill. 192 Parasol struktur
Strukturen er sammensat 5x5 parasollignede struktur som overlapper hinanden for at danne et overdækket areal til markedet eller andre arrangere.

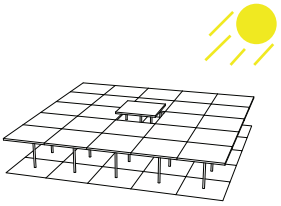

ill. 193 SOL
Ved solskin danner parasollerne et overdækket areal, hvor den midterste parasol er hævet op over de andre for, at lade solen stråle ind i midten. Hvilket giver fornemmelsen af at står en lysning i en skov.

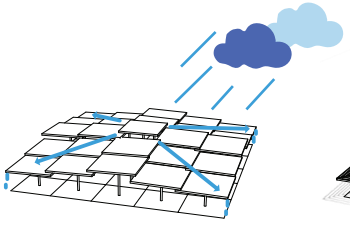

ill. 194 Regn
Taget hælder mod hjørnerne, for at skaber indtrykket af små vandfald ved regnvejr.

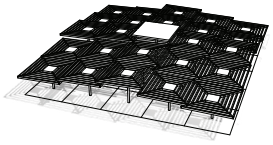

ill. 195 Skygger
Taget halvtransparent materiale skaber et skygge spil på belægning som ændres hen over dagen.

Inspirations case "Open Center for Citizens Activities"

Type: Byrums design
Sted: Madrid, Spanien
Status: Bygget 2010
Firm: Paredes pino arkitekter

Designet udgør flere parasollignede struktur, som er udformet i forskellige i højder, størrelser og farver. Pladsen anvendes som markedet to gang om ugen, og som forplads til hospitalet ved siden af.
[Europaconcorsi.com]

ill. 196 Open Center for Citizens Activities

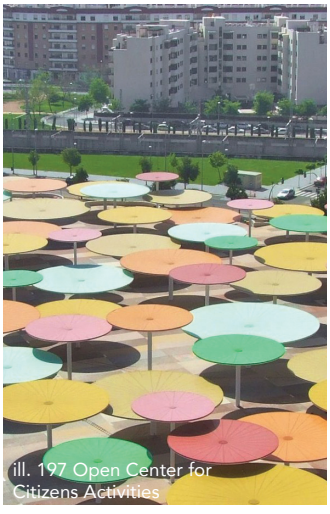
ill. 197 Open Center for Citizens Activities

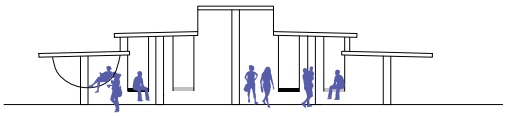

ill. 198 Markedsstrukturens anvendes i dagligdagen

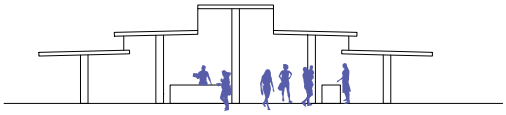

ill. 199 Markedsdag

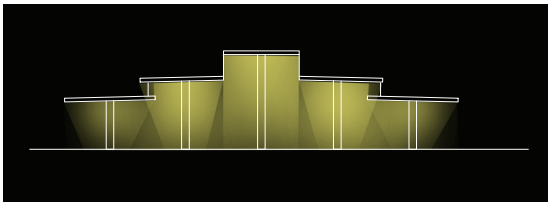

ill. 200 Markedsstrukturen om aften

Anvendes

Til hverdag hænger der gynger, snore og hængekøjer ned fra parasollerne, som skaber aktivitet i den sene eftermiddag og aftentimerne. I aftentimerne vil strukturen være i iscenesat ved hjælp af lys, som oplyser parasollerne.

I weekender transformeres stedet til en halvudendørs markedsplads, hvor boderne er placeret omkring lysning i midten. Dette skaber et flow omkring midten med flere indgange.

Arealerne omkring pladsen giver muligheder for at udvide markedet samt opstille boder, som sælge direkte fra deres biler (fisk, køb eller lignende varer.) Indenfor ses to forslag til indretning af markedet.

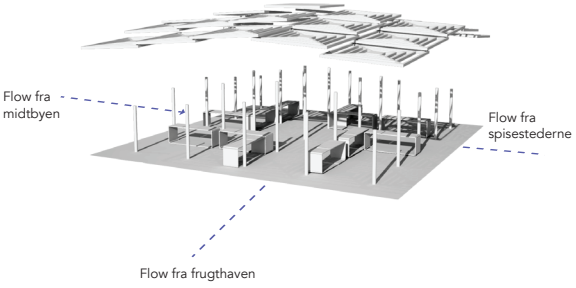

ill. 201 Markedsindretning 1

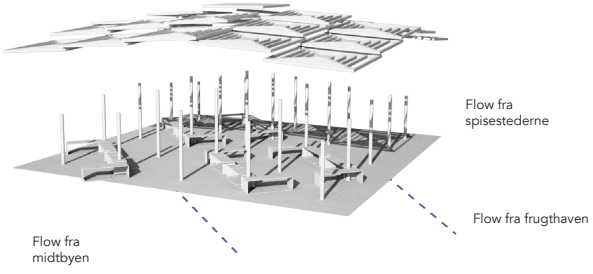

ill. 202 Markedsindretning 2

Dette type indretning danner åbner og flow linjer fra hele pladsen, med en omkringspunkt i midtenvor lysindfaldet er.

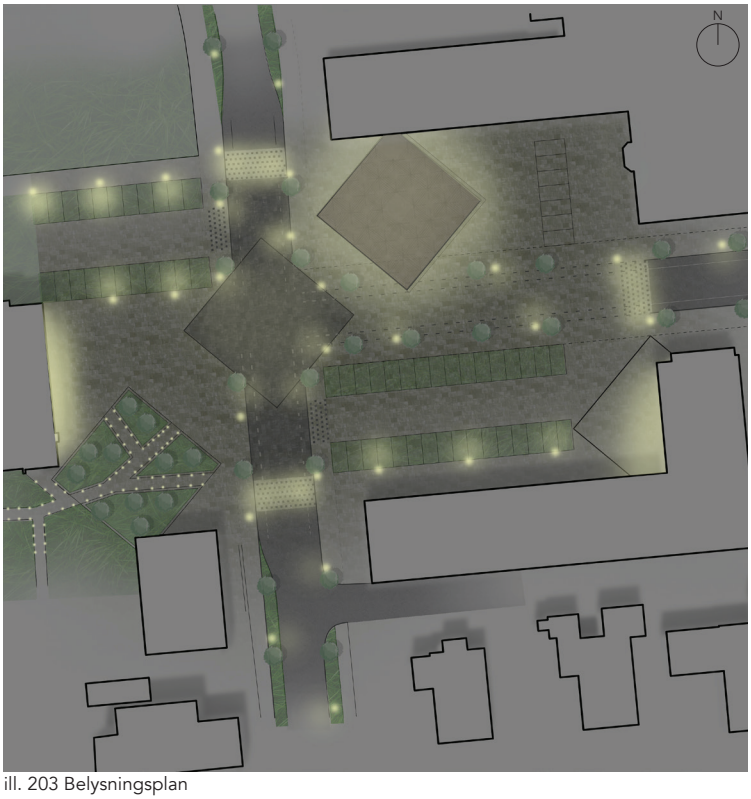

ill. 203 Belysningsplan

ill. 204 Stemningsbilleder - Kirken

ill. 205 Stemningsbilleder - Frugthaven

ill. 206 Stemningsbilleder - Markedstruktur

Belysningsplan

Når dag bliver til nat, sættes der ved hjælpe af belysning fokus på pladsens forskellige zoner. Kirken oplyses med spots for at iscenesætte den.

I frugthaven er kanterne af bederne oplyst for at skabe et roligt og fredfyldt stemning, som giver associationer til have.

Markeds strukturen er belyst oppefra, hvor lyset skinner ud, og skaber et fokuspunkt på pladsen. Strukturen belysning tillader brug hele døgnet.

Resten er pladsen er generelt oplyst med lys som tilgodeser både bilisterog de gående. I knudepunkterne som fodgængerovergang og det shared space er opsat ekstrabelysning til at skabe sikkerhed og tryghed hvor de bløde og hårde trafikanter krydser hinanden.

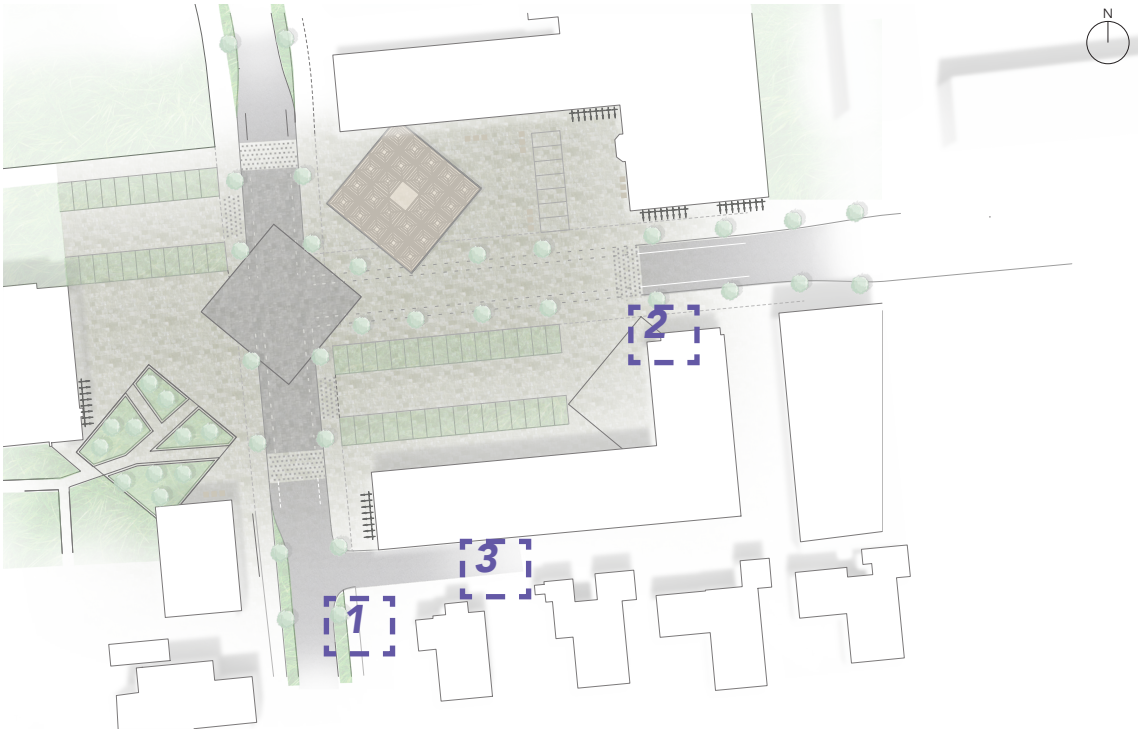

ill. 207 Kort med afmærkning hvor detajlerne tegninger er placeret.

Pladsen har samme type stenbelægning, som understreger pladsen en samlet plads. På vejen som løber på tværs af pladsen er valgt en mørkere belægning type, for at sætte fokus på den større mængde trafik og det shared space areal.

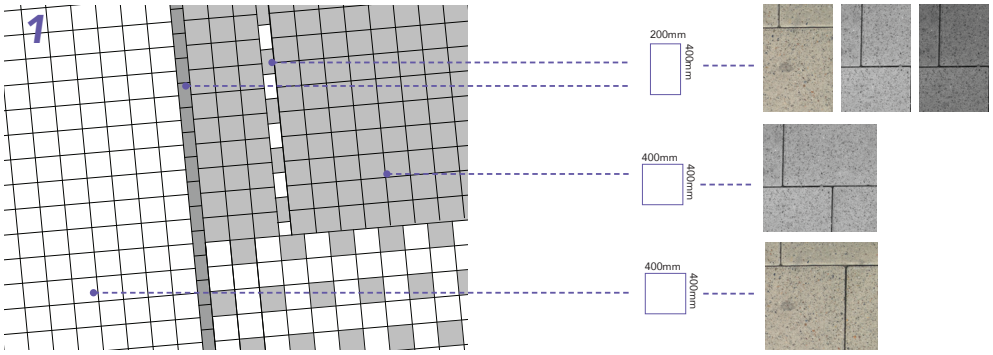

ill. 208-210 Zoom in fodgængerfelt

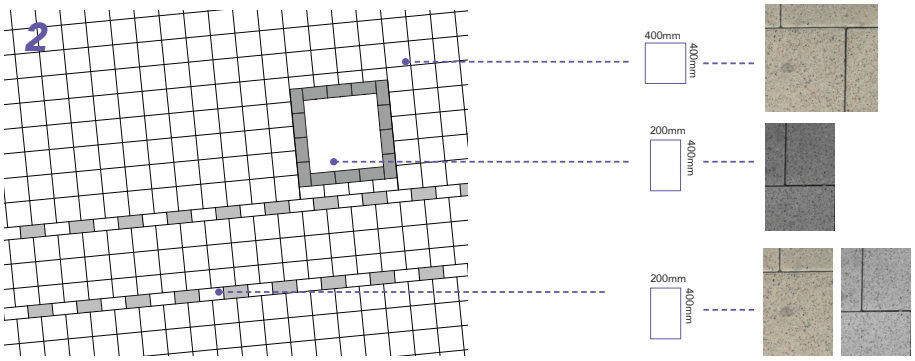

ill. 211-213 Zoom in cykelsti

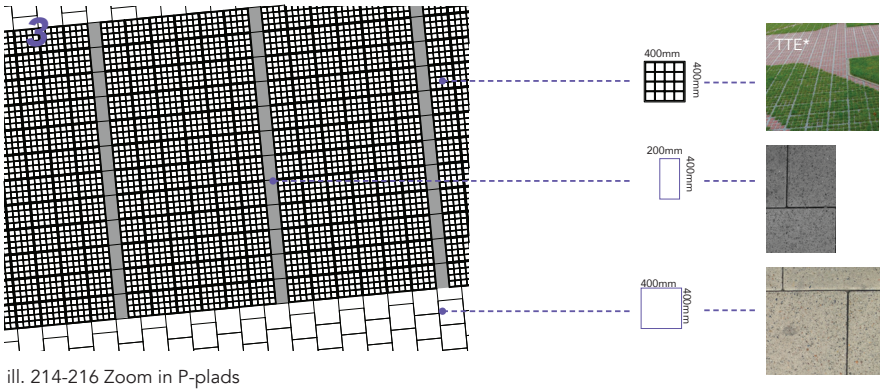

ill. 214-216 Zoom in P-plads

TTE - Parkeringsmateriale

TTE er en grøn belægningstype der kan anvendes til parkeringspladser, for at skabe et grønt og indbydende look. TTE er et ca. 6cm høj armeringsnet, hvor der anlægges græs eller sten i, som er fremstillet af genbrugsmaterialer. TTE belægning har en stor bæreevne og en vandgennemtrængelig overflade, således at der ikke skal anlægges afløb på pladsen. [TTE]

ill. 217 Inspiration Facaderne ved cykelparkering er udsmukket med maleri i temaet haven

ill. 218 Inspiration til bænkenes udformning og materialer. (Samme stil som på kommune kontors pladse se process - analyse)

Byinventar

Cykel parkering

Facaderne for enden af bygningerne hvor parkering for cyklerne er placeret, udsmykkes facaderne med vægmalerier, som alle har udgangspunkt i temaet "Haven i byen".

Bænkene

Bænkene på pladsens udformning er holdt i samme geometriske form som de forskellige opholdszoner og belægningsmønstret som er en kvadratisk firkant. Materiale sammensætning er den samme som på Rådhustorvet og det nye kommune kontor plads (Se procesdel)

Markedsboden

Markedsboden er designet som en fleksibel enhed, som har flere opsættelsesmuligheder. På Egeris torv opsættes boden som et bord, da der ikke er behov for overdækning. På følgende side ses hvordan boden opsættes og materialer.

Opsættelse

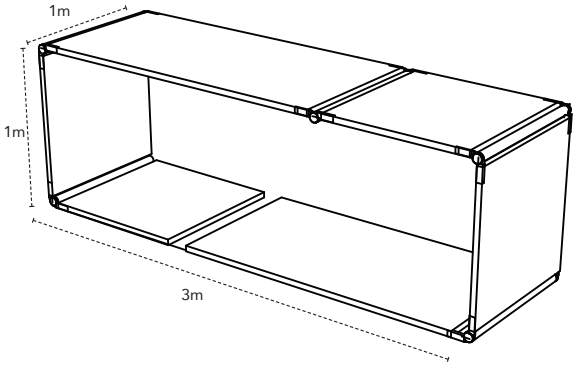

ill. 219-220 Dimensioner og opsættelse

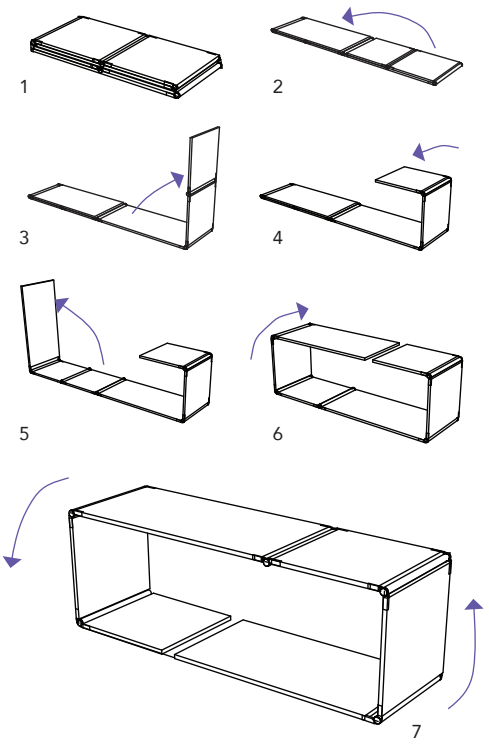

ill. 221-222 Knækled

Materialer

1. Glasfiber
"Fordele ved glasfiber
- Glasfiber har ingen tæring og korrosion
- Stor design frihed
- Glasfiber har en lang levetid
- Glasfiber kræver et minimum af vedligehold
-Lav vægt" [Fiberplast.dk]

2. Aluminum samlinger (Knækled)
"Fordele ved aluminium
- Lav vægt.
- Lang holdbarhed.
- Formbarhed.
- Enkel bearbejdning." [Fagerhult.dk]

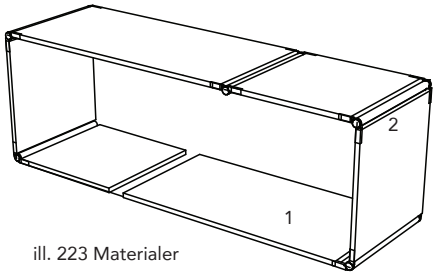

ill. 223 Materialer

Solen skinner og det tager mig ikke mange minutter at beslutte mig for at gå hjem fra arbejde og lige smutte forbi Egeris torv på vejen, da jeg ikke kan modstå tanken om at gå ned igennem boulevarden af træer til pladsen.

Mens jeg bevæger mig hen mod pladsen kommer jeg i tanke om at det er lørdag, og der afholdes markedet. Rigtigt nok, endnu for jeg kan se pladsen kan jeg fornemme og hører aktiviteten på pladsen og helt ubevist bevæger jeg mig hen over pladsen mod markedet for at se dagens mange gode tilbud.

Ind imellem de forskellige boder møder jeg op til flere kendte ansigter, men der bliver også lige tid til at får en snak med fiskehandleren om nye opskrifter, som skal afprøves til aftensmad. Da jeg endelige begynder at bevæge mig hjemad, kan jeg hører mit navn bliver råbt i baggrunden. Jeg ser mig forvirret omkring, og pludselig går det op for mig, at nogle af mine venner har slået sig ned i frugthaven. De råber jeg skal kommer over og hygge i solen med dem. Får minutter efter sidder jeg under trækronerne. Snakken går derud af og solen stråler skinner ned igennem trækronerne og danser en skygge danse på mit ansigt.

Ill. 224

Konklusion

I dette projektet er der arbejdet med udfordringen at anvende den eksisterende brandingstrategien for byen Skive, som værktøj til at designe byrum. Byens brandingstrategi "Rent liv" indeholder fire kerne områder: "den bæredygtige energi", "Fjorden", "Det aktive liv" og "de gode fødevareoplevelser", som alle har til hensigt at skabe et bedre og sundere liv for indbyggerne. I dette projekt er der kun blevet arbejdet med området "De gode fødevareoplevelser", hvor de andre områder i højere eller mindre grad er til stede i byen. Fjorden pga. af dens beliggenhed. Det aktive liv findes i foreningsliv og større arrangementer. Den bæredygtige energi findes i kommunens strategi om at være energi- og varme selvforsynende i 2029.

Rådhustorvet - Et stop på ruten

Byliv - Arkitektonisk

De tre delelementer: Torvet og de to bænke skaber på forskelligartet vis aktivitet og programmer på torvet, som beskrevet i afsnittet "Byliv". På trods af vigtigheden af, at byens rum indbyder til aktiviteter og anvendes, skal disse programmer dog forblive valgfrie. Gehl beskriver 12 kriterier for gode byrum, som er opdelt i tre kategorier Beskyttelse, komfort og herlighedsværdi.

Beskyttelse henviser til udefrakommende påvirkninger, som kan give en utryg følelse. Torvets placering og beskyttelse fra bygningerne omkring den, i sammenspil med varieret belysning og overskuelighed af torvet giver sikkerhed og tryghed til færdes og ophold på torvet.

Komfort henviser til de fysiske rammer i form af gå, stå, sidde, se, tale og aktiviteter. Stedet er indrettet med aktiviteter i kanten, som aktiverer i hverdagen, og selv torvet kan transformeres til forskellige events som marked og koncerter. I kanten er ligeledes skabt opholdsmuligheder både i form af bænk og aktiviteter de besøgende kan interagere med.

Herlighedsværdi henviser til de æstetiske kvaliteter. Torvets retning er beholdt for at sætte det gamle Rådhus i fokus, hvor informations bænk understreger denne retning. Bænken giver plads til at trække sig tilbage og følge livet i gågaden, skabe aktivitet på torvet, skabe et stop på turen, eller et sted at nyde frokosten. Bænken rummer bylivets mange aspekter.

Programmer

Placering og tæthed til gågadens programmer, giver stedet en unik mulighed for ophold og anvendelse, som udvidelse af gågaden i form af udendørs butikker eller arrangementer. Disse programmer eller arrangementer kan forstærke gågadens images og anvendes som branding af hele byen, og stedets permanente struktur sætter fokus på brandingstrategien gennem udstilling og interaktive skærme og leg.

Atmosfære

Informations bænk tilføjer pladsen et nyt lag, med aktivitet og opholdsmuligheder, som udfordrer hjernen, og skaber en interaktion med pladsen, som spiller på alle sanser.

Egeris butikstorv - Haven i byen

Byliv - Arkitektonisk

Den nye plads har skabt et byrum, hvor der førhen ikke eksisterede et byrum, men et bytorv omkring en parkeringsplads, som ikke opfyldte mange af Gehls kriterier for et godt byrum. Gehls kriterier er beskrevet i afsnittet "byliv" hvor de 12 kriterier er opdelt i tre

kategorier Beskyttelse, komfort og herlighedsværdi.

Beskyttelse henviser til udefrakommende påvirkninger som kan give en utrygge følelse. Da pladsen skal kunne fungere optimalt som en parkeringsplads, har det givet udfordring i at skaber en tryg og sikker plads for de bløde trafikanter, og på samme tid skabe plads og rum til trafikanternes kørsel til og fra området. Løsningen er blevet at nedbryde vejens barriere og indføje konceptet shared space på hele pladsen. Det har skabt forskellige zoner med programmer, som tilgodeser forskellige målgrupper, og har vendt det forhenværende hierarki, hvor bilerne havde første ret.

Komfort henviser til de fysiske rammer i form af at gå, stå, sidde, se, tale og aktiviteter. Pladsens nye programmer som markedsplads og frugthave giver muligheder for at anvende plads til kortere og længere ophold. Afstandene imellem de forskellige aktiviteter er indrettet med træer og shared space, således man kan bevæge sig frit igennem pladsen og opleve de forskellige zoners atmosfære undervejs. Boulevarden af træer forsætter ud i boligkvarterer, som derved binder pladsen til nærmiljøet.

Herlighedsværdi henviser til de æstetiske kvaliteter. De forskellige zoner rummer forskellige atmosfære, som alle forholder sig til havens stemning, sanseindtryk og indretning. Pladsen har steder til kortere og længere ophold enten i sammenhæng med spisestederne, markedspladsen eller frugthaven.

Programmer

Pladsens nye funktion giver plads til både fordybelse og interaktion på tværs af forskellige målgrupper. Stedet er med andre ord blevet et public domain. Opholdsprogrammer og parkering er stadig separate zoner, hvor stemningen fra haven og villavejens stemning i parkeringszone i valget af belægning, som giver et grønne indtryk af parkeringspladsen.

Atmosfære

Pallasmaa snakker om at designarkitektur som taler til alle sanserne, ikke kun skabe glansbillede arkitektur, som kun skal se og beundres på afstand. På Egeris torv er der arbejdet med et koncept om haven i byen, som udfordrer alle sanserne. Frugthaven med dens dufte og smagsoplevelser, Markedspladsen som giver fornemmelse af at være midt i en skov, hvor man kan mærke solens skinner ned igennem trækronerne, og på markedsdage summer stedet af liv og aktivitet.

Reflektion

Ved byrumsdesign er brugergruppen en vigtig faktor for succesen i anvendelsen af rummet. Derfor ville have været interessant at have udført en større borgerundersøgelse af ønsker og behov hos beboerne i området, som kunne har understøttet valg af programmer og udformning. Dette har desværre ikke været muligt i dette projekt på baggrund af, at projektet er lavet alene og varigheden af projektperioden, da sådanne undersøgelser kræver et stort planlægningsarbejde for at få det bedst mulige udbytte af sådanne undersøgelse. Desuden kræver det tid efterfølgende at gennemarbejde dataene. I stedet er valgt at udarbejde mindre optællinger og optegnelser for at få en grundlæggende forståelse af behov og anvendelse af de to torve i dag. Dataene er hovedsagligt anvendt til at få, et indtryk af torvene og fornemmelse af anvendelsesgraden.

Rådhustorvet

Design forslaget fokuserer på kanten af pladsen, til at skabe aktivitet og opholdsmuligheder, dog forholder bænke sig i baggrund, hvilket gør at pladsen til tider stadig kan opfattes som en smutvej. Derfor ville det være interessant at arbejder videre med begrebet midlertidig struktur og events. Disse strukturer eller elementer kunne fungere på samme måde som bordtennisborde i Vestergade i Odense eller Mobile legeskabe i Odense midtby, som begge fungerer som et sammenarbejde mellem de butiksdrivende, som udlåner udstyr til brugerne, og kommunen som vedligeholder udstyret og pladserne. Derudover kunne der laves flere midlertidige udstillinger, hvor byens forskellige uddannelser kan sætte fokus på forskellige

ill. 225 bordtennis i vestergade, Odense

ill. 226 Mobile legeskabe i odense midtby

aspekter inden for temaet de gode fødevareoplevelser. Eller flytbare elementer som en integreret del af "informationsbænk" trækkes ud og skabe aktiviteter på torvet i hverdage.

Markedsboden har flere opsætningsmuligheder. opsættelsemuligheden 1 er anvendes på Rådhustorvet, da denne opsættelse løsningen skaber en overdækning for boderne. Dog ville være relevant at videre udvikle designet, således at der tages bedre forbehold for vind og vejr. Dette kunne være ved at designe et beslag i belægningen, der fastholder boden i samme stil som badmintonpæls huller i gulvet i en idrætshal og påsættelige sider, som kan afskærme for vind og regn. Ligeledes er løsning med strøm og vand ikke løst, dette kan bliver en integreret del af beslag eller udformet efter samme princip som en tørbrønd.

Reflektion - Egeris Torv

Design forslaget er blevet en mellemting mellem shared space og normal anvendelse, hvor de forskellige zoner har skabt en nye opdeling af pladsen. Det ville være spændende at undersøge mulighederne i at nedbryde disse grænser mellem parkering og ophold endnu mere, således at vejen skæver igennem pladsens programmer. Et eksempel på at ophold og parkering er blevet et mix er projektet: Parking day hvor en p-plads omdannes for en kort tid til alt fra legeplads til udestue. På Egeris torv kunne parkeringspladsen areal blive en mere aktiv del af funktionerne f.eks ved at udvide butikkernes areal, restauranternes udendørs borde er mixet med bilerne, eller frugthaven er afgrænset af p-pladsens størrelse således at haven og parkering kommer tættere på hinanden.

ill. 227 Projekt: Parking day

ill. 228 Projekt: Parking day

Appendix A - Vestjylland som hele Danmarks spisekammer

Information:
Periode: 1.april – 1. november 2006
Placering: Skive, Holstebro og Herning
Arrangere: VIFU

Projektets Formål
Ideen med projektet er at skabe fokus på Vestjylland og de kvaliteter området allerede har at tilbyde, herunder udvidelsen af kendskabet til lokale fødevare. Hvor vision er at regionen skal være kendt på at et hav af små og mellemstor fødevare virksomheder, som udvikler nye og kvalitets produkter.

"Vi ønsker at sætte fokus på vores kunne, viden og muligheder for gode smag-soplevelser, så vi dermed kan profilere Vestjylland som et område, der bliver forbundet med kvalitetsmadvarer, den håndværksmæssige bearbe-jdning og den anderledes kulinariske oplevelse.". [s. 1 VIFU, 2006]

Indhold
Projektet er gennemført i tre byer med hver deres tovholder: Skive, Holstebro og Herning. Alle tre markedstyper er lavet under samme tema: Danmarks spisekammer, som tager udgangspunkt i lokalt produceret varer. I samarbejder med VIFU om at skabe smagsoplevelser, som kan brande vestjyske fødevarer produkter. Kun markedet i Skive er beskrevet herunder. Da markedet var et udendørs torvemarket.

Torvemarked i skive
"Skive Egnen – Centrum for Danmarks gode fødevare"
Torvemarked blev afholdt på Skive Posthus torv, hvor lokale fødevare producer havde muligheden for at vise deres varer frem og fortælle om dem selv. Og sammen med boderne var opstillet et stort telt med borde og stole hvor der var mulighed at for smagsoplevelser i form af smagsprøver eller køb af varer på markedet, som kunne spises i det opstillet teltet.

Boderne
Boderne blev dannet af euro paller, som kunne gøres større eller mindre, som overdækning var der fastsat en parasol i euro pallerne.

Branding af torvemarked
Til hvert markedet blev forskellige media anvendte til at gøre opmærksom på markedet.

Kampagne med 40 radios-ports a 25 sek.
Sat plakater op i skive city og ved fødevareproducenterne
Annonceret i skive folkeblad og midt på Ugen
Annonceret i skive Citys nyhedsbrev
Samt informationer om marked på skive citys og skive egnens turistcenters hjemmesider
[s. 6 VIFU, 2006]

Krav til markedet
Der blev opsat et mål med at have 20 boder til torvemarked, det var desværre for højt, i stedet anbefales der et udvalg af boderne på 15 stk. [s. 6 VIFU, 2006]

Appendix B Mail interview

Gennem et spørgsskema sendt til projektchefen på pilotprojekt: Danmarks spisekammer. Spørgsskemaet fra udarbejder for at bekræftet og afkræftet nogle af de problemstilling som kan opstår i forbindelse med organisering og planlægning af et torve markedet.
Afsendt d. 19/3 2014 - svar tilbage d. 20/3 2014

Hej Heidi!
Tak for din henvendelse. Det er ved at være længe siden projektet har været, men jeg skal svare så godt jeg kan.

Vedr. Udendørs torvemarked i Skive

Fysisk rammer
- Hvordan fungere markeds standenes fysiske opbygning? Der blev brugt paller som borde og ens utryk. Det var kommunen som sørget for opstillingen
- Havde boderne de nødvendige tilpasnings muligheder de forskellige sælger havde behov for? Ja det havde de.

Praktiske faciliteter
- Hvilke faciliteter havde marked behov for? (WC, vand, el, køle faciliteter osv.) . Der var behov for alle de faciliteter du nævner. Kølefaciliteter sørget udstillerne selv for.
- ***Hvordan fungeret oprydning og rengøring af pladsen efter marked?*** Og hvor lang tid tog dette? Det var kommunen som stod for det. Tiden det tog kan jeg ikke svare på. Men det tager tid at både stille op og rydde væk et så stort antal paller.
- Hvad var de tre vigtigst hovedpunkter som projektet gav angående de praktiske faciliteter? Det tog for lang tid at stille op med paller. Men det er vigtigt at "staderne" er klare, når producenterne kommer. Skiltningen og udtrykket var godt, da det var lavet en fælles profil.

Sociale aspekter
- Havde markeds et stort nok besøgs antal, således sælgerne havde et økonomisk udbytte ved at bruge den ekstra tid et marked kraver? Ja stort set, men det er også vejerafhængig. Bedre vejr giver flere kunder
- Havde torve markedet en positiv påvirkning på lokalt samfundet? Ja, det var et godt alternativ til byens øvrige handlende
- ***Havde projektet: Danmarks spisekammer den ønskede virkning? Hvorfor?*** Det var med til at øge fokus på de lokale fødevarer og større afsætning.
- Hvis det skulle laves et lignede projekt, hvad synes du er de vigtigt hovedpunkter som kan tages med videre? (negative og positive aspekter).

Det kræver først og fremmest en tovholder til at koordinere markeder. Udfordringen er hvem der skal finansiere en tovholder. Bestallingsvilligheden er ikke så stor, og det er begrænset hvad fødevareproducenterne vil betale for en stadeplads.
Det skal være udstyr som er hurtigt og nemt at stille op.
Andet?
Hvilke af de tre markeds typer forsæt efter endt pilotprojekt periode? hvorfor? hvorfor ikke? I Skive har de fortsat marked en gang pr. måned i sommerperioden. Holstebro har indtil nu haft et mindre marked en gang pr. i uge i sommerperioden og et større marked i august. Herning har haft fødevaremarked på Landsskuet de tre dage i juli måned.

Andre projekter eller arranger som er lavet siden hen som efterfølger på projektet?
- Madlandet i vest. www.madlandet.dk
- Foreningen Regional Madkultur Vestjylland. www.regionalmadkulturvestjylland.dk

Med venlig hilsen

Kirsti E. Storinggaard
Havnegade 15, 2. Sal
7680 Thyborøn

Telefon: 2856 5607
e-mail: ks@navigators.dk

På vegne af Madlandet i vest

Appendix C - Forslag 2 - Opsættelse

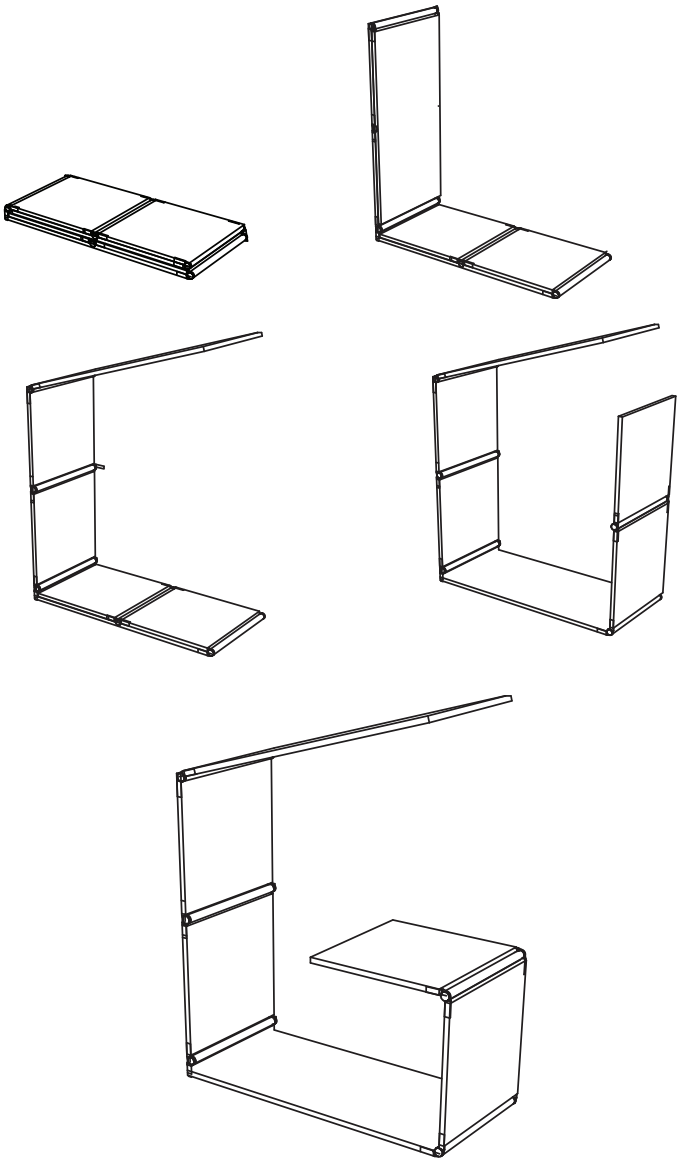

ill. 229 Opsættelse af setup 2. Se afsnittet egeris torv - byinventar for Materialer og samlinger.

Sammensætning af flere boder

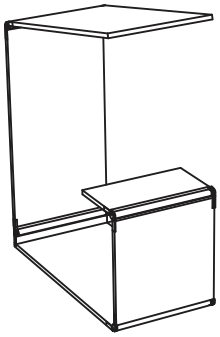

1 x 1 meters markedsbod

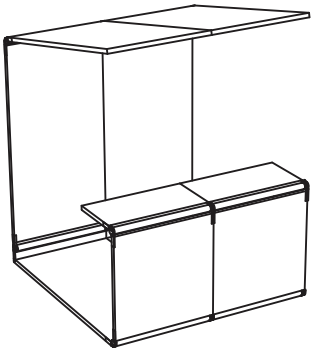

2 x 1 meters markedsbod

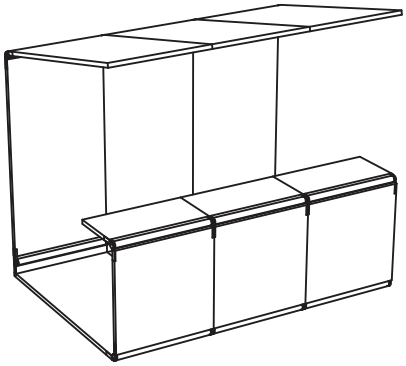

3 x 1 meters markedsbod

ill. 230-234 udvidelse af setup 2

Mulighed for at sætte flere boder sammen således at boden kan tilpasses den indivielle sælgers behov og ønskter.

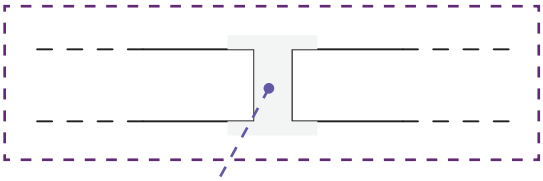

Gymmiliste
Gymmiliste som påsætte imellem boderne. Det fleksibel led holde boderne sammen, undgå at vand løber ned imellem to boder, samt det fleksible led udjævner evt. udjævnheder i underlaget.

Appendix D - Sol Diagrammer

Rådhustorvet

ill. 235 Feb. kl.9

ill. 236 Feb. kl.12

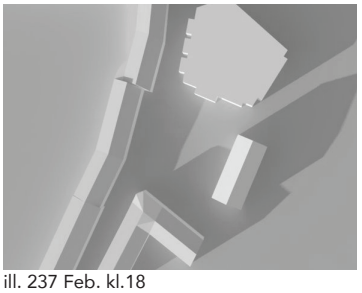
ill. 237 Feb. kl.18

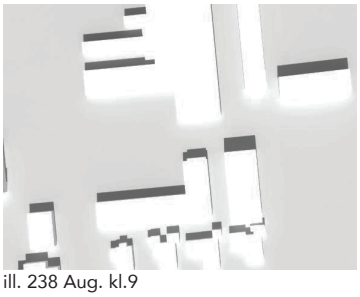
ill. 238 Aug. kl.9

ill. 239 Aug. kl.12

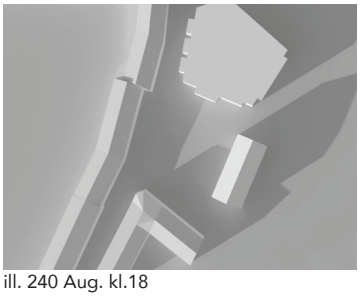
ill. 240 Aug. kl.18

Egeris torv

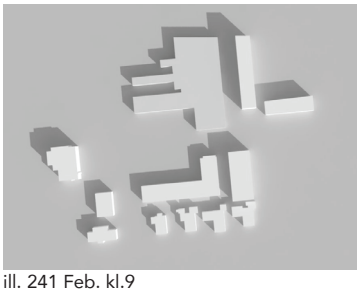
ill. 241 Feb. kl.9

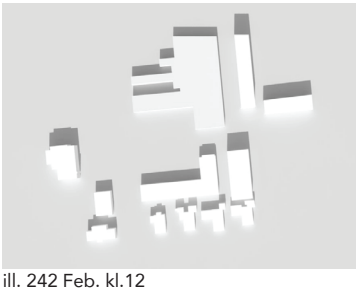
ill. 242 Feb. kl.12

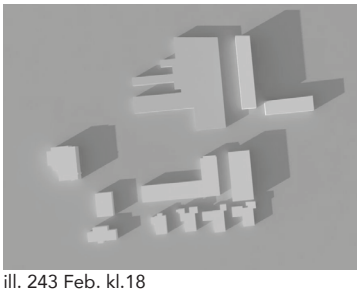
ill. 243 Feb. kl.18

ill. 244 Aug. kl.9

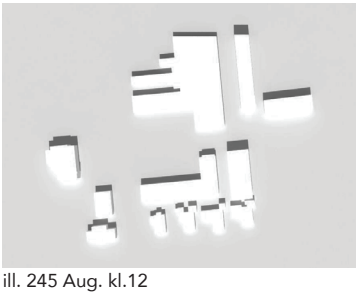
ill. 245 Aug. kl.12

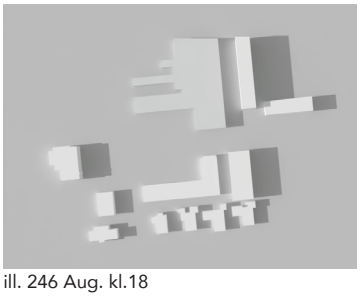
ill. 246 Aug. kl.18

Appendix F Udregning af parkeringsbehovet
(Egeris torv)

Parkeringsbehovet er udregnet ud fra standardnormerne. Jeg har antaget at kirkens parkeringspladser kan anvendes efter dobbeltprogrammeringsreglen, da .størstedelen af kirkens arrangementer sker efter lukketid af butikkerne.

Butikkerne har tilsammen et større grundareal end anvendte i beregningerne, da jeg har fratrukket arealet i grundareal af de butikker, som har behov for lagerplads. Disse beregninger skal anses som værende et overslag, da jeg ikke kender butikkerne endelige salgsareal og lagerplads.

	Dagligevare butik		m2	1 pr 25 m2		alt pladser	Cykel	cykleparkering
	Fakta		600			24	1 pr. 100m2	6
	Lille kiosk		93			3,72	1 pr. 100m2	1
	Udvalgsvarebutikker		m2	1 pr. 25 m2				
	Genbrugs butik		67			2,68	1 pr. 100m2	0,67
	Blomsterhandler		25			1	1 pr. 100m2	0,25
	Bager		118			4,72	1 pr. 100m2	1,18
	Apoteksudsalg		73			2,92	1 pr. 100m2	0,73
	I alt ca. 800+130 m2 butiks area					37,2		
	Klinikker, service og butikslignende formål, fx frisør og rejsebureau		**m2**	**1 pr. 50 m2**				
							Antal samme regler som ved nu	
	Solcenter		30			0,6	1 pr. 100m2	0,3
	Anne K - Frisør		23			0,46	1 pr. 100m2	0,23
	i alt ca. 428 m2					8,56		
	Restaurationer og lignende		m2	1 pr. 10 sidder pladser			antager samme regle som ved l	
	Pizzia		61	Under 10		1	2 pr. 10 sidde.	1
	Kylling og co.		18	under 10		1	2 pr. 10 sidde.	1
	Kontor-, fabriks- og værkstedsbygninger			1. pr 50 m2				
	Spar nord		320			6,4	1 pr. 100m2	3,2
	Parkeringspladser i alt:		i alt m2			48,82		15,56

ill. 247 skema over udregning af parkeringsbehovet

Referencer

Bøger

Merleau - Ponty, Maurice (1994): Kroppens Fænomenologi. Det lille Forlag Copenhagen

[Hajer og Reijdorp, 2002] " In search of new public domain", Maarten Hajer og Arnold Reijdorp, udgivet d. 2. marts 2002

[Pallasmaa, 1996] "The Eyes of the Skin: Architecure and the senses", Juhani Pallasmaa, Udgivet 1996

[Gehl, Gemzøe, kirknæs og søndergaard, 2006] "Det nye byliv", Jan Gehl, Lars Gemzøe, Sia Kirknæs og Britt sternhagen søndergaard, udgivet af Arkitektens forlag, 2006

[Gehl, 2010] "Byer for mennesker", Jan Gehl, udgivet 2010
Marling, G., Kiib, H. & Jensen O.B.(2010): Experience City. DK, Aalborg Universitetsforlag

[Janssen og Sezer, 2013] "Marketplaces as an urban delvelopment strategy" Hovedansvarlig: Janssens, Freek og Sezer, Ceren (Bogen er sammensat af 8 artikler skrevet af forskellige personer under samme tema) udgivet af Architect & Urban planner Ceren Sezer, October 2013

Tidsskrifter, magasiner og pdf'er

[Smidt-Jensen, dec. 2007] "Kultur som drivkraft for mellemstore byers vækst" Smidt-Jensen, Søren, Artikel i Kultur og samfund – dec 2007. Udarbejdet i samarbejde med Center for strategisk byforskning – Realdania Forskning.

[reglab.dk] http://www.reglab.dk/media/20297/14%20009_folder_kor_04.pdf REG LAB i samarbejde med Holstebro Kommune, Herning Kommune, Silkeborg Kommune,Helsingør Kommune, Hillerød Kommune, Køge Kommune,Viborg Kommune, Region Midtjylland, Region Sjælland, Erhvervs- og Byggestyrelsen, KL og Danske Regioner. Besøget d. 28/2 2014

[Jensen, 2010] "Byernes vækst og dynamik skabes indefra – tilflytning betyder mindre." Jensen, Bjarne E. Udarbejde i samarbejde med REG LAB. 18. april 2010: http://www.foedevareplatform.dk/mediafiles/1/other/byernes_vkst_og_dynamik_skabes.pdf

[Pedersen, feb. 2013]"Ny plan skal sparke liv i byudvikling i Skive" , Pedersen, Lars Dalsgård, Artikel på Building Supply, dato 7 februar 2013. http://www.building-supply.dk/article/view/96707/ny_plan_skal_sparke_liv_i_byudvikling_i_skive#.Uw7-FeN5PwA

[Odense kommune, 2011] "PLAYSPOTS! Strategi for oplevelser i Odense bymidte" Odense Kommune By- og Kulturforvaltningen, 2011: http://www.atlegeeratleve.dk/topmenu/borger/bymiljoe/byudvikling%20og%20trafik/byliv%20og%20byrum/~/media/BKF/Bymilj%C3%B8/Byliv_og_byrum/Playspot/Playspotstrategi.ashx

[VIFU, 2006] "Danmarks Spisekammer - øget afsætning af kvalitetsprodukter" VIFU, 2006: http://vifu.dk/Files/Billeder/vifu/Danmarks_Spisekammer.pdf

[Vedkommende byrum, nov. 2011] "Velkommede byrum- om bruger, byrumspræferencer og byforbyelse" Ministeriet for by, bolig og landdistrikter, udgivet nov. 2011

[Marling og Juul, 2013] "byrum I Jylland" Gitte Marling og Helle Juul, udgivet i tidsskriftet arkitekten, 2013

[Gehl og Andersson, 2003] "Fremtidens bedre byrum - Visioner og drømme" Gehl, Jan og Andersson, Stig L. 2003 udgivet af Realdania

[Skive kommune, 2006] "Skive – Vi gør det! - Vision, strategi og handlingsplan for Skiveegnen" udarbejde af: Rambøll Management, aug. 2006: http://skivevision.skive.dk/files/Institutioner2/SKIVE%20VISION/PDF/Rapporter/Vision%20strategi%20og%20handlingsplan.pdf

[Pedersen, 2014, 21 jan] "Danske fødevarer hitter i provinsen" Pedersen, Mads, foodculture.dk udgivet d. 21 jan 2014

[Kulturministeriet] "Rapport om Den danske madkultur" udgivet af Kulturministeriet Link: http://kum.dk/Documents/Publikationer/1997/Den%20danske%20madkultur/Den%20danske%20madkultur.pdf

[Ikast-brande kommune, Arkitektfirmaet Gustin] "Nørre snede områdefornyelse" Udarbejdet af Ikast-Brande Kommune og arkitektfirmaet Gustin Januar 2011 link http://esdh.ikast-brande.dk/C12576AF005672D1/0/7FD187EF5AEA5F5BC1257816004FFCD9/$FILE/Bilag_1.9.1_PROJEKTFORSLAG%20NØRRE%20SNEDE%20OMRÅDEFORNYELSE%202011.pdf

[Odense kommune, 2011] "Playspots! Strategi for oplevelse i odense bymidte." udarbejdet af Odense kommune By- og kulturforvaltningen 2011 link: http://www.odense.dk/Topmenu/Borger/ByMiljoe/Byudvikling%20og%20trafik/Byliv%20og%20byrum/~/media/BKF/Bymiljø/Byliv_og_byrum/Playspot/Playspotstrategi.ashx

[TTE] "Økologiske parkeringspladser med TTE®-MultiDrainPLUS" Innovationer fra HÜBNER-LEE Link: http://www.huebner-lee.de/uploads/media/TTE-MD-Plus_Prospekt_dk.pdf

[Livinskive]"Skive - Det er rent liv" udarbejdet af skive kommune link:
http://livinskive.dk/files/Institutioner2/LIVINSKIVE/For%20virksomheder/Skal%20din%20virksomhed%20ansætte%20nye%20medarbejdere/BOGEN%20-%20light_web.pdf

Hjemmesider

[Skiveet.dk] http://www.skiveet.dk/visitskive/skiveegnen/skive+by/fakta+om+skive besøgt. d. 24/4 2014
[Byoglandskive.dk] http://byoglandskive.dk/egeris50/egeris50.htm besøgt d. 24/4 2014
[Torvehallernekbh.dk] http://torvehallernekbh.dk/historie besøgt. 24/4 2014
[Dappermarked.nl] http://www.dappermarkt.nl/ besøgt d. 1/5 2014
[naturkarsten.dk - Astrakan] http://www.naturkarsten.dk/gyllenkroks-astrakan/ besøgt. d. 19/5 2014

[naturkarsten.dk - speckbirne] http://www.naturkarsten.dk/speckbirne/ besøgt. d. 19/5 2014
[Gartneri.dk] http://gartneri.dk/planter-92/frugt-og-baer-200/paere-202/paere-conference-spisepaere-3235.html besøgt d. 19/5 2014
[Salomosensplanteskole.dk] http://www.salomonsensplanteskole.dk/da/catalog/prunus besøgt. 19/5 2014
[Dyrkfrugt.dk] http://www.dyrkfrugt.dk/index.php/sødkirsebær/sodkirsebaer.html besøgt d. 19/5 2014

Illustrationer

Alle kort er lavet på baggrund af kort materiale udleveret af skive kommune
Case studies og optællering i analysedelen er laver på baggrund af egne optællering og optegninger.

ill. 4 "Det nye byliv", Jan Gehl, Lars Gemzøe, Sia Kirknæs og Britt sternhagen søndergaard, udgivet af Arkitektens forlag, 2006 s. 9
ill. 5 "Byer for mennesker", Jan Gehl, udgivet 2010 s. 249
ill. 6 Lavet på baggrund af folderen: "Velkommede byrum- om bruger, byrumspræferencer og byforbyelse" Ministeriet for by, bolig og landdistrikter, udgivet nov. 2011
ill.18 http://www.statistikbanken.dk/BEF44
ill.19 http://www.statistikbanken.dk/BEF44
ill. 20 http://www.fiskehuset.dk/frisk-fersk-fisk
ill. 21 http://ungersvenden.blogspot.dk/2011_06_01_archive.html
ill. 22 http://chicago.seriouseats.com/2012/06/chicago-food-events-for-the-weekend.html
ill. 23 http://lonnisverden.blogspot.dk
ill. 24 http://www.landbrugsarven.dk/leksikon/
ill. 25 http://cms.ishoj.dk/Default.aspx?ID=4051
ill. 26 http://www.uldum-hojskole.dk/idraet-og-svomning/
ill. 27 http://adhocmad.wordpress.com/category/hjemmelavet/page/15/
ill. 28 http://ndrk.dk/DK/Fællesspisning.aspx
ill. 99 http://www.foodculture.dk/Samfund_og_forbrug/Forbrug/2014/Danske_fodevarer_hitter_i_provinsen.aspx#.U1N82F7bh8A
ill. 114 http://politiken.dk/kultur/madogdrikke/ECE997731/rust-aabner-cafe-i-carlsberg-omraadet/
ill. 127 http://www.leddesign.com.ua/portfolio/landshaftnoe-osvecshenie
ill. 128 http://blueinstall.dk/artikler
ill.129 ill. 129 :::::
ill. 130 http://damdam.eu/SOMERSBY-SUMMER-PARK
ill. 132 http://overspring.dk/tag/ingerslevs-boulevard/
ill. 135 http://www.behance.net/gallery/2657793/Nook-Experience-The-Classics
ill. 136 http://www.eclipsedigitalmedia.co.uk/case-studies/marwell-zoo/
ill. 138 http://conversations.nokia.com/2012/09/11/social-innovator-of-the-week-candy-chang/
ill. 144 http://beforeidie.cc/site/san-francisco/
ill. 145 http://www.gestaltjournal.com/before-i-die/before-i-die-04-pirate/
ill. 147 http://www.solidarnosc.dk/solidarnosc-udstilling
ill. 148 http://www.monoline.eu/outdoor-exhibition/
ill. 153 https://www.realdaniadebat.dk/almenboligforum/pages/Almenogattraktiv1.aspx
ill. 154 http://www.bt.dk/kendte/saa-meget-fik-caroline-fleming-for-sit-hellerup-palae
ill. 155 http://nvgf.dk/wordpress/?page_id=32

[Fiberplast.dk] http://www.fiberplast.dk besøgt d. 10/5 2014

[Fagerhult.dk] http://www.fagerhult.dk/outdoor/produkter/stolpar/aluminium.asp besøgt d. 10/5 2014
[erantis.dk] http://www.erantis.dk/guide/danmark/aarhus/torv-ingerslevs-boulevard.htm
[Europaconcorsi.com] http://europaconcorsi.com/projects/200217-Paredes-Pino-Arquitectos-Open-Center-for-Citizens-Activities besøgt. 25/5 2014
[Sonneruplund.dk] http://www.sonneruplund.dk/0%20html/Filippa.html besøgt d. 25/5 2014

ill. 161 https://www.flickr.com/photos/nsbyfornyelse/7970815034/
ill. 171 http://beautyblog.dk/tema/aeble/
ill. 173 http://es.paperblog.com/la-marmota-phil-no-trajo-noticias-alentadoras-para-los-estados-unidos-2416051/
ill. 174 http://lottew.wordpress.com/category/naturen/
ill. 175 http://all-free-download.com/free-photos/spring_tree_204161.html
ill. 175 http://beyondthedream.co.uk/category/roryisms/
ill. 176 http://succulentsobriety.blogspot.dk/2013/05/day-9-drying-out-with-propitious-tom.html
ill. 177 http://www.gamlefrugtsorter.dk/æble%20filippa.htm
ill. 178 http://chrisashleymiles.blogspot.dk/2009/04/let-it-snow-let-it-snow-let-it-snow.html
ill. 179 http://www.clausdalby.dk/2010/12/begyndelsen-pa-enden.html#.U3pbzl45yO8
ill. 180 http://www.freewebsite-service.com/jgood/Æbler.php
ill. 181 http://webshop.plantecenterfyn.dk
ill. 182 http://www.slagtenhelligko.dk/2009/10/26/byen-rundt-og-rundt/
ill. 183 http://www.skogoglandskap.no/fagartikler/2010/trusler_mot_genetisk_mangfold_planter/bilde/2
ill. 184 http://www.mehrhouse.com/?p=1814
ill. 185 http://webshop.plantecenterfyn.dk/kirsebaertraeer/113-stella.html
ill. 186 http://ww50.fallfade.com
ill. 187 http://www.trekearth.com/gallery/Europe/Denmark/East/Fyn/Odense/photo509412.htm
ill. 188 http://fr.academic.ru/dic.nsf/frwiki/1598635
ill. 189 http://jootix.com/wallpaper/18054
ill. 196 http://artchitecturign.blogspot.dk/2010_09_01_archive.html
ill. 197 http://www.pinterest.com/pin/17873729742044779/
ill. 204 http://www2.sns.dk/udgivelser/2002/lys/kap3_2.htm
ill. 205 http://cargocollective.com/wawarchitects
ill. 206 http://www.husplushave.dk/havelamper-til-stearinlys/
ill. 216 http://www.building-supply.dk/announcement/view/27208/vi_udstiller_pa_have_landskab_2013#.U3peVF45yO8
ill. 217 http://www.streetartnews.net/2013/12/sam3-park-new-mural-barcelona-spain.html
ill. 221 http://www.midtjyskmal.dk/Midtjysk_Malerforretning/Midtjysk_Malerforretning_-_Din_maler_i_Silkeborg_og_omegn.html
ill. 222 http://www.toolsonline.dk/shop/jumbo-hobby-universal-stige-948p.html
ill. 225 http://www.odense.dk/sogning/google?404=mobile%20bordtennisborde
ill. 226 http://www.odense.dk/topmenu/borger/trafik%20og%20veje/byliv%20og%20byrum/playspots/byens%20playspots/mobile%20legeskabe
ill. 227 http://udrzatelne.sk/europsky-tyzden-mobility-parking-day-cyklopromenada
ill. 228 http://www.ecoloinfo.com/wp-content/uploads/2013/09/parking-day-prison-yoga-537x368.jpg

Del 2 - Process

Procesdelen er opdelt i to afsnit: Analyse af eksisternde byrum i Skive og designsforslagene rådhustorvet egeris torv design, hvor processen vises som et udpluk af forskellige faser i designprocessen.

Analyse

Potentiale byrum til markedet
4 pladser reduceres til 2 pladser - analyse af 2 byrum
(de to udvalgte byrums analyse kan findes i rapportdelen)

Konklusion på valg

Byrums Design

Rådhustorvet med fokus på design af markedsboden
Egeris torv design forslag

Potentiale pladser til marked

ill. 248 kort med potentiale byrum

Skive indeholder både små og store pldser, som har potentielle som markedsplads. På kortet er afmærket 9 udvalgt byrum eller pladser, som alle indeholder kvaliteter, som kan muliggøre et fremtidigt marked. Krav som: Parkeringsmuligheder, ankomst, indgang, offentlig transport stoppesteder tæt ved, nærhed til andre byprogrammer har spillet ind i udvælgelsesprocessen.

På ill. 249 ses en diagramoversigt over processen med udvælgelse og analysetype samt graden af analyse af de forskellige byrum.

På de efterfølgende sider findes en analyse af de 7 byrum der ikke blev valgt.

Zoom ud
Udfra kortmateriale findes og udpege potentiale byrum

9 udvalgte byrum
En overfladisk analyse af byrummene for at danne et grundliggende forståelse af fordele og ulemper ved de forskellige steder

9 pladser reduces til 4 byrum
4 byrum er udvalgt hvor der er udarbejdet en mere dybdegående analyse som blandet andet indeholder optællering af flow vs. ophold, og optegninger af aktivit samt flow

2 byrum er udvalg som projekt område
For begge byrum er udarbejdet en detaljeret analyse som indeholder mapping, optælleringer, optegninger, sense of place (Analyserne findes i rapportdelen)

ill. 249 Process diagram over udvælgelse af byrum

ill. 250 Posthus torvet

Posthus torvet

Arkitektonisk

Pladsen ligger i enden af gågaden med beliggenhed ud til en større vej. Pladsens facader indeholder butikker på to sider, posthusbygningen og hovedvejen igennem Skive på de to andre sider. Larmen fra vejen kan virke irriterende og den manglende bebyggelse gør pladsen sårbare for vind og vejrpåvirkninger.

Byliv og programmer

I vinterperioden har stedet en indbydende og livlig stemning, pga. af skøjtebanen, men i størstedelen af tiden er pladsen præget af en single-mind tilstand. dog danner stedet om sommeren ramme om forskellige forsamlinger, marked, opvisning og så videre.

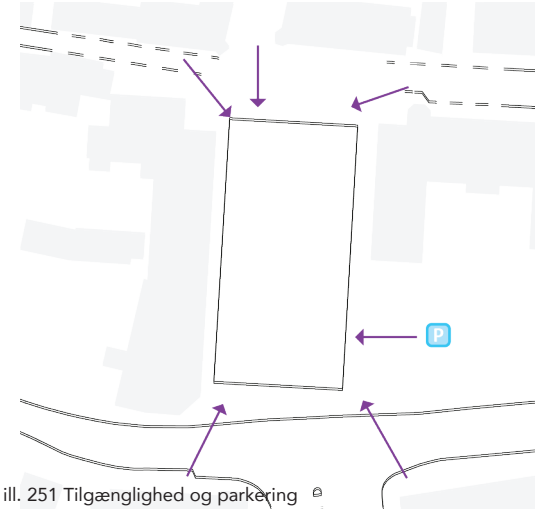

ill. 251 Tilgænglighed og parkering

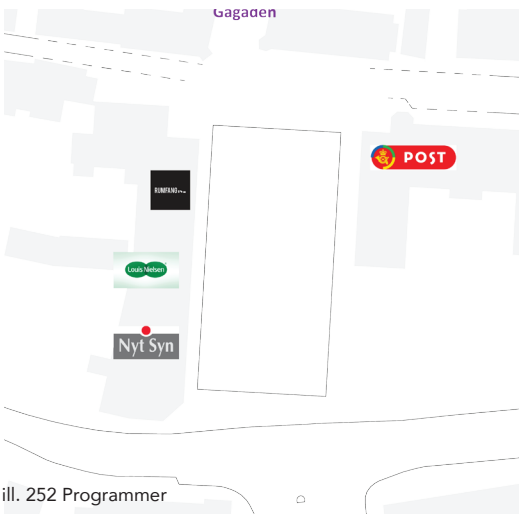

ill. 252 Programmer

ill. 253 A. Belægning

ill. 254 Kunst

ill. 255 byinventar

ill. 256 Dyreskue pladsen

Dyreskue Pladsen

Arkitektonisk

Pladsen ligger i idylliske omgivelser med kig til Karup Å og skove på to af siderne. På den sidst side er placeret en store vej, som leder alt trafik til og fra havneområdet. Pladsen har to indgangsveje en fra hovedvejen og en igennem anlægget, hvor også de tættes beliggende parkeringspladser kan findes.

Byliv og programmer

Afstanden til andre programmer og funktioner er omkring en halv km, dette gør at pladsen normalt ikke anvendes til dagligt. I stedet anvendes pladsen til større arrangementer som Skiveløb, dyreskue, og camp til Skivefestival.

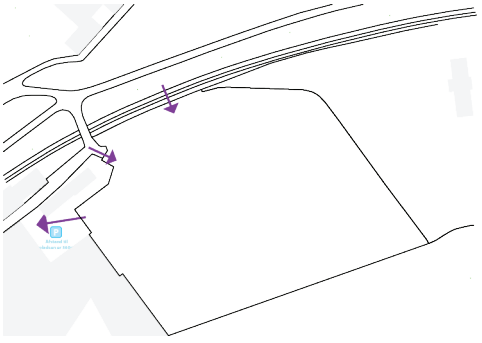

ill. 257 Tilgænglighed og parkering

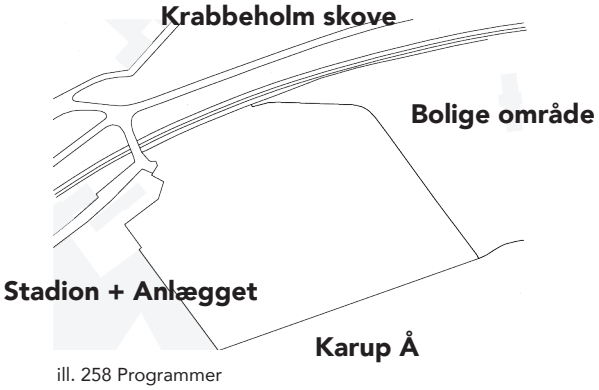

ill. 258 Programmer

ill. 259 A. Gamle Spor

ill. B. 260 Belysning

ill. 260 Den gamle DSB godsområde

Den gamle DBS godsområde

Arkitektonisk

Området er placeret tæt ved banegården, i nærhed af de ny anlæg til langsparkering i forbindelse med togstationen, som er glemt væk under broen, der forbinder Egeris og midtbyen. Området er på nuværende tidspunkt ikke anvendt som et byrum, dog kan der stadig ses rester af den gamle DBS gods platform som er et overdækket areal, som indeholder potentiale til at blive omdanner til forskellige markeder eller events

Byliv og programmer

Der er ikke placeret nogle funktioner i området i dag, dog ligger stedet får 100 meter fra banegården og Føtex.

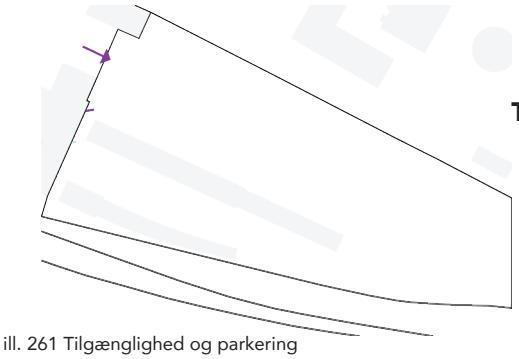

ill. 261 Tilgænglighed og parkering

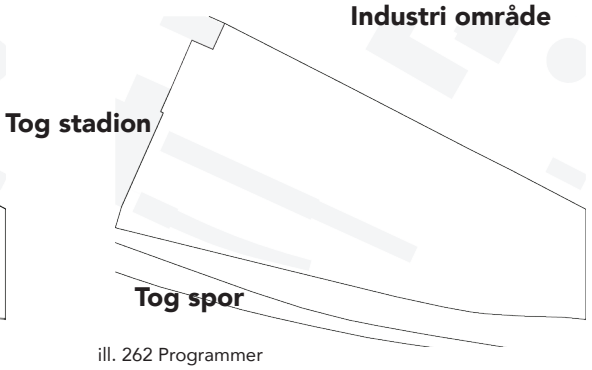

ill. 262 Programmer

ill. 263 Platform

ill. 264 Belysning

ill. 265 City Vest

City Vest

Arkitektonisk

Pladsen er på nuværende tidspunkt anvendt som parkering, hvor der er placeret butikker hele vej rundt, med kun en åbning for både bilister og gående. Pladsen har inden bænke eller kunst installationer, men er godt oplys af flere lygtepile.

Byliv og programmer

Pladsen har forskellige typer af butikker på alle af sider og er placeret et lille stykke væk fra boligbebyggelse. Programmer omkring pladsen gør, at den besøges til dagligt af mange mennesker til eller fra arbejde. Stedet er et offentlig rum, men indbyder ikke til ophold.

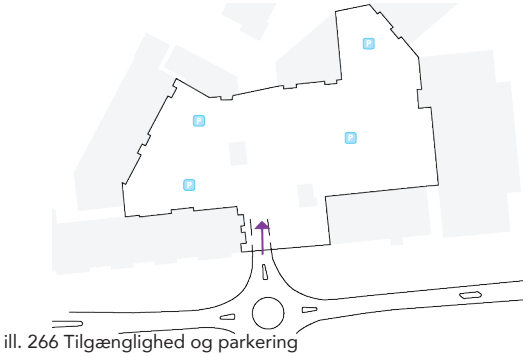
ill. 266 Tilgænglighed og parkering

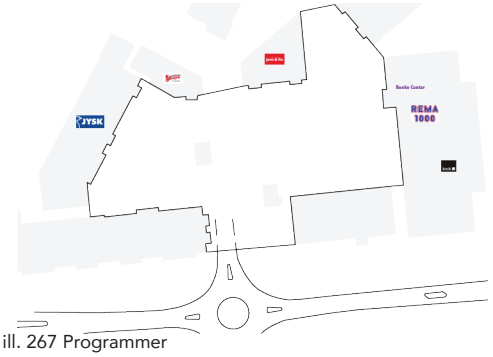

ill. 267 Programmer

ill. 268 Belægning

ill. 269 Parkeringsplads

ill. 270 Kommunekontor pladsen

Kommunekontor pladsen

Arkitektonisk

Pladsen ligger foran kommunekontoret og har kommunekontoret på den ene side og parkeringsplads på den anden. Pladsen er normalt anvendt som gennemkørsel men efter at kommunekontoret er blevet bygget, er der opstået et mindre byrum foran bygningen, som en udvidelse af den lille repos med bænke tæt på bygningen.

Byliv og programmer

Pladsen har ingen indlysende programmer eller funktioner tæt ved, som kan flytte ud og anvende byrummet i længere eller kortere perioder. Gågaden ligger ca. 400 meter fra stedet og biblioteket 200m fra stedet.

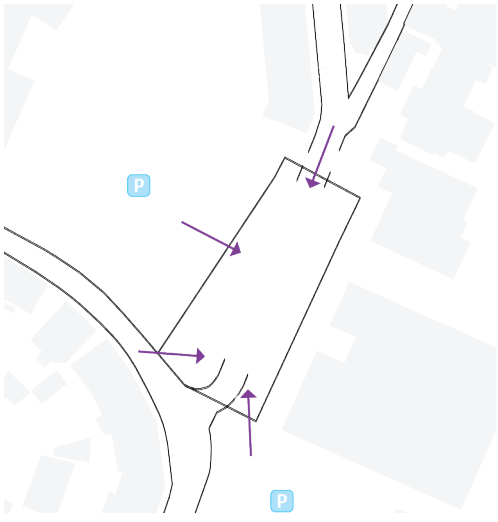

ill. 271 Tilgænglighed og parkering

ill. 272 Programmer

ill. 273 Belægning

ill. 274 Byinventar

ill. 275 Byinventar

ill. 276 Diges

Diges

Arkitektonisk

Diges er placeret ved siden af parkeringspladsen til Sønder centret med bagside til XL-lagerbygninger. Stedet har tre indgang, alle i retning af parkeringspladsen. Mellem pladsen og parkeringspladsen er bibeholdt de gamle spor fra jernbanen, som giver pladsen et råt og industrielt look.

Byliv og programmer

Pladsen ligger tæt ved Sønder centret og børnenes paradis hvilket gør at området er velbesøgt. Pladsen bliver ofte brugt som holdested for mobilblodbanken, og om sommer afholdes der loppemarked. Stedet brugs ikke til dagligt, da området ikke har nogle synlige byfunktioner.

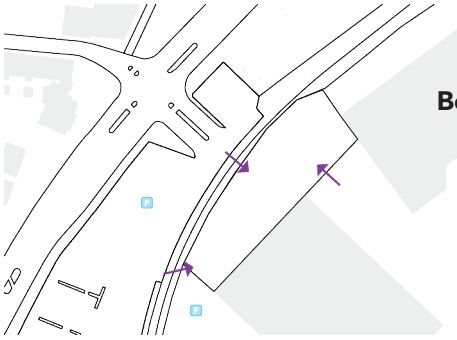

ill. 277 Tilgænglighed og parkering

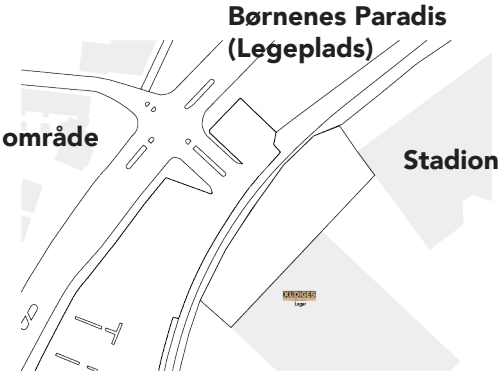

ill. 278 Programmer

ill. 279 Belægning

ill. 280 Byinventar

ill. 281 Kommunekontor pladsen

Skive Festival Plads

Arkitektonisk

Pladsen er placeret med udsigt til Limfjorden med havneområdet på den ene side og krabbeholms skove på den anden. Pladsen har let adgang til parkering, da pladsen deler parkering med lystbådehavnen. Udsigten ud over vandet tilføjer en smuk og idyllisk baggrundsscene til den ellers flade grønne plads.

Byliv og programmer

Lystbådehavnen og ferielejlighederne er de programmer som skaber liv og aktivt på og omkring pladsen. Den grønne plads, er anvendt en gang om året til Skive festival, som tiltrækker mennesker fra hele oplandet, og omdanner stedet til et levende og aktivt område for en kort stund.

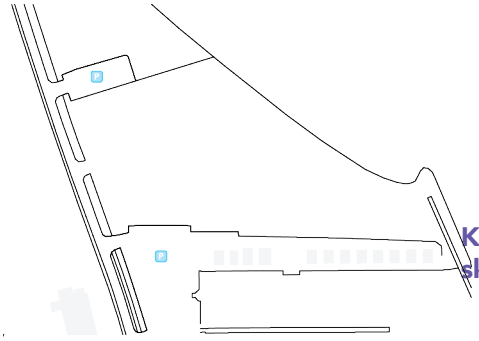

ill. 282 Tilgænglighed og parkering

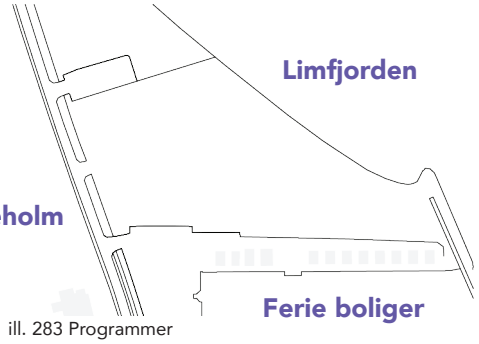

ill. 283 Programmer

ill. 284 Krabbeholm skove

ill. 285 lystbådehavnen

Valg og fravalg

9 pladser reduceres til 4
I processen med at finde to byrum som havde potentiale til at danne ramme for at midlertidig eller permante markedstruktur resultatet i en analyse af 9 byrum for at forstår deres forskelligheder.

5 byrum blev udelukket i først omgang. Posthus torvet pga. af dens størrelse og beliggenhed tæt ved en større hovedvej. Dyreskues pladsen pga. af dens størrelse, nuværende funktion og manglerne relation til andre by programmer. Den gamle DSB godsområde pga. af at pladsen ligger forholdsvis glemt, og grunden er forurenet. City vest pga. af nuværende funktion, og behovet for alt parkering samt placering langt fra centrummet. Kommune kontor pladsen pga. af den lille større samt at pladsen hælder forholdsvis meget.

De fire udvalgt pladser er valget med baggrund i beliggenhed, parkeringsmuligheder, samt tæthed til andre by funktioner.

4 pladser reduceres til 2
Valget af de to endelige byrum blevet taget med baggrund i nærhed til butikker og boliger. Rådhuset fantastiske beliggenhed midt i gågaden som giver muligheder for at gågaden kan tage aktivt del i markedet eller andre arrangere på torvet. Stedet tiltrækker både beboerne i Skive og omegnen, men også turister. Egeris torv med beliggenhed midt et boligkvarter i bydelen Egeris, hvor et redesign af torvet vil kunne afspejlet positive i nærområdet. Stedet vil tiltrække beboer i området, unge fra ungdomsuddannelserne og den nær liggende skole.

Process Rådhus torvet

Metode
I processen med at design rådhustorvet, er hovedsagligt anvendt fysisk model arbejde og 3d modellering.

Design proces
I processen med rådhustorvet er hovedsagligt lagt vægt på at skabe en markedsbod, som er en midlertidig struktur, som er fleksibel i både udformning og design, således at den kan anvendes flere steder i byen, og ikke nødvendigvis er forbeholdt rådhustorvet.

På de følgende sider er vist nogle af hovedpunkter fra proces fasen:

1. Permanent vs. midlertidig markeds struktur
2. Designforslag til markedsboden

Permanent eller midlertidig markedsstruktur
Torvets beliggenhed ved det gamle rådhus, gøre at en ny permanent markedsstruktur vil tage magten fra stedet.

Hvor en permanent struktur vil få pladsen til at fremstår mindre. I modsætning hertil vil en midlertidig strukture give en større frie og fleksibel anvendelse af pladsen.

De mindre strukturer vil kunne skabe en forbindelse til gågaden og proportionsvis forholde sig til de 2 etages bygninger omkring pladsen.

Retning på markedsboderne vil kunne medvirke til en vedkommende atmosfære og binde markedet sammen med gågaden. På den følgende side ses modelbilleder af både permanent og midlertidig markedsstruktur.

ill. 286 Design Værktøjer som er anvendt

Permanent eller midlertidig markeds struktur

Permanent markeds struktur

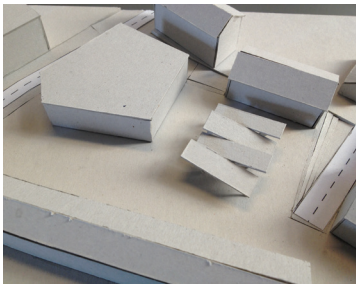
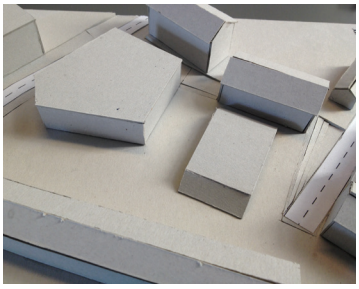
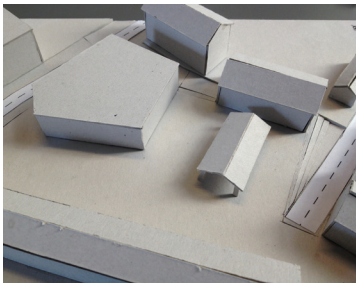
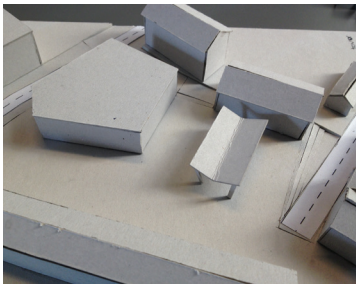
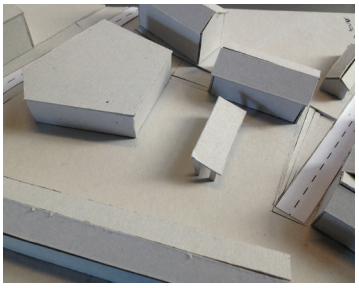
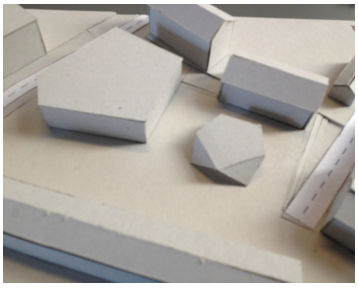

Midlertidig markeds struktur

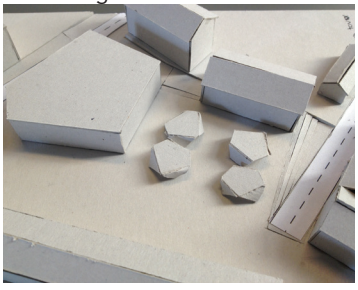
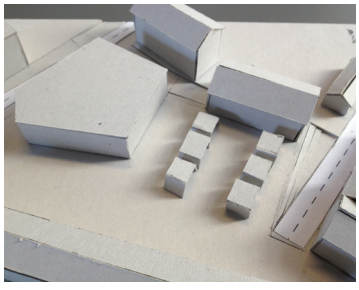
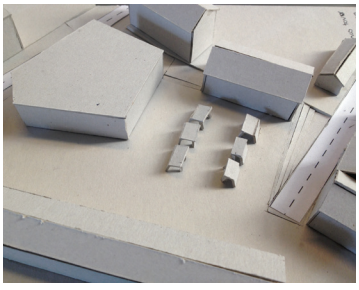

ill. 287--295 markedsstruktur

Design forslag til markedsboden

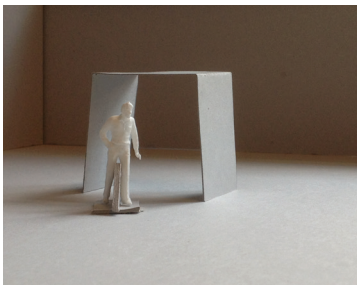
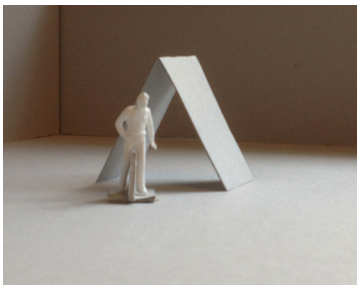
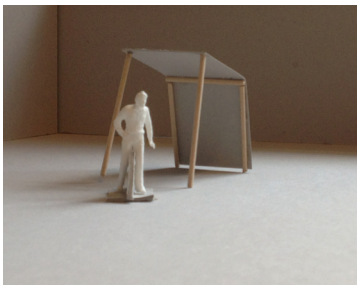

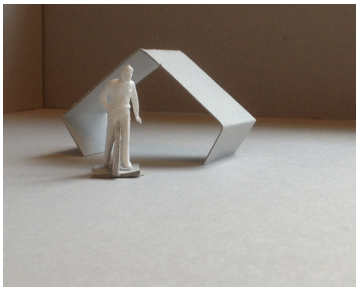
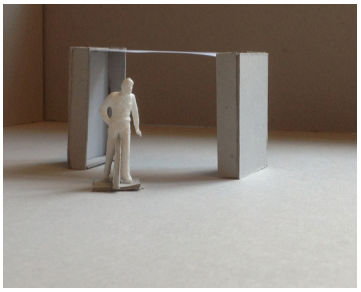

ill. 296-304 markedsstruktur design

Forslag 1

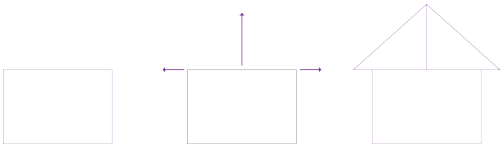

Metal ramme

Metal rør trækkes ud og spænder dugen ud, sammen princept som på dappermarket

Markeds bod

Forslag 2

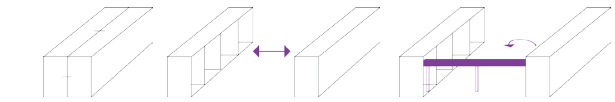

Hele markedsboden er samledet i en box

De to kasser trækkes fra hinanden.

Bordet trækkes ud fra den ene kasse

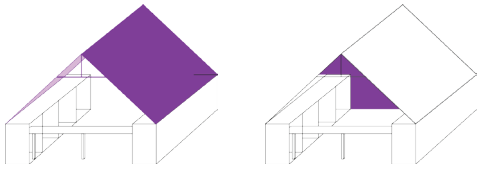

Den overdækket duge ligges henover de to kasser, hvor en pæl i midten spænder dugen ud.

Mulighed for at sætte en bagvæg på.

Kombination mellem de to forslag

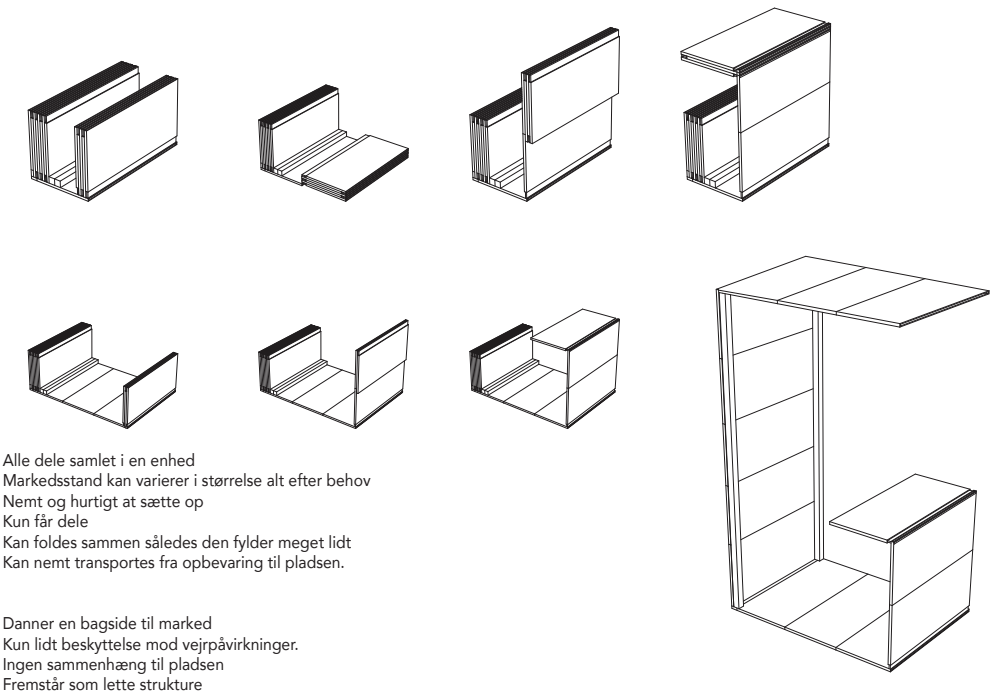

Alle dele samlet i en enhed
Markedsstand kan varierer i størrelse alt efter behov
Nemt og hurtigt at sætte op
Kun får dele
Kan foldes sammen således den fylder meget lidt
Kan nemt transportes fra opbevaring til pladsen.

Danner en bagside til marked
Kun lidt beskyttelse mod vejrpåvirkninger.
Ingen sammenhæng til pladsen
Fremstår som lette strukture

ill. 305 Folding af markedsboden

Det endelige design er en videre udvikling af dette designforslag, således markedsboden får flere opsættelsesmuligheder. Boden skal kunne anvendes både på Rådhustorvet, hvor boden og skaber det overdækket areal og Egeris torv hvor markedsstrukturen skaber et overdækket areal.

Det endelige design forslag kan ses i præsentation af Egeris torv afsnittet om byinventar og i Appendix C.

Process Egeris torv

Metode
I processen med design af Egeris torv har manifold tegningerne været anvendte som idegenerering. Og efterfølgende en kombination mellem fysisk modeller, manifold og 3d modellering.

Design proces
Da torvet er større end Rådhustorvet, giver det flere muligheder, angående markedsstrukturen. Hvor en permanent struktur vil kunne skabe en rumlig oplevelse af pladsen og medvirke til at skabe mindre rum på den ellers støre plads.

Kombinationen med noget midlertidigt og permanente strukturer har dannet grundlag for designprocessen på egeris torv.

På de følgende sider er vis nogle af højdepunkterne fra procesfasen:

1. Permanent vs. midlertidig markeds struktur
2. Hvordan vejen igennem pladsen er blevet behandlet
3. To skitser af udformning af pladsen.
4. Markedsplads - Permanent struktur.

Permanent eller midlertidig-markedsstruktur
På den følgende side ses modelfotos af permanente og midlertidige strukturer på pladsen.

De nederste tre fotos viser skalaforholdet når der opstilles små boder på pladsen, hvilket giver indtrykket en fornemmelse af at pladsen størrelse vil påvirke oplevelse af markedet. Da markedet vil udgøre en lille del af pladsen, eller markedet skal have mange boder opstillet, i modsætning til en større permanent struktur, som indtager pladsen, selv når markedet ikke er tilstede. På den følgende side ses modelbilleder af både permanent og midlertidig markedsstruktur.

ill. 306 Design Værktøjer som er anvendt

Permanent eller midlertidig markeds struktur

Permanent markedsstruktur

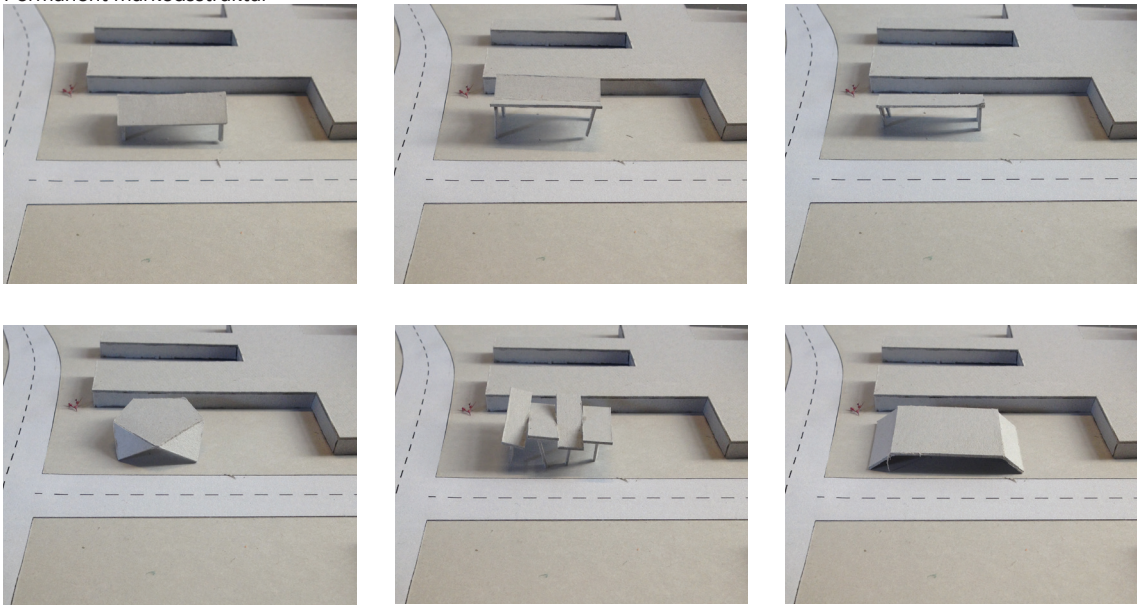

Midlertidig markedsstruktur

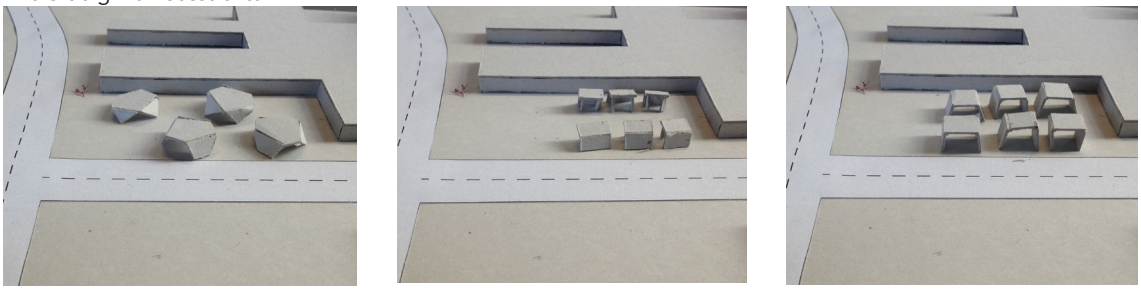

ill. 307-315 Markedsstrukturer

Vejens udformning

I analyse blev der konkluderet at vejens nuværende udseende skaber en barriere på stedet. På de nedenstående billeder er der vist forskellige udformning på vejen.

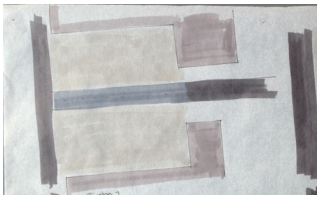

ill. 316 Forslag 1

Forslag 1

Vejen gøres mindre i bredden og materialet ændres, således at blisterne gøres opmærksom på ændrede forholde i hierarki mellem bilister og gående.

+ Bilerne og gående deler rummet, flere indgange til parkering, gode muligheder for parkering, giver lige muligheder fra alle sider, udelukker ikke funktionerne i bygningerne omkring.

- Vejen kan opfattes som en barriere, og opdeler området, i stedet for at samlede stedet.

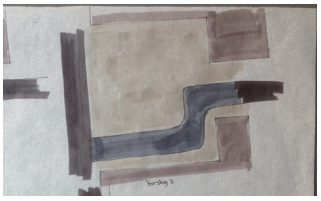

ill. 317 Forslag 2

Forslag 2

Vejen drejes, for at skabe et samlet areal til parkering og ophold, og materialet ændres, således at bilisterne gøres opmærksom på de ændrede omgivelser med flere gående og børn.

+ Giver et stort samlet areal, mere sikkerhed på pladsen. Bilerne får deres egen kørebane.

- Udelukker de bynærfunktioner på nordsiden af pladsen: Pizzia, bageri og restaurant.

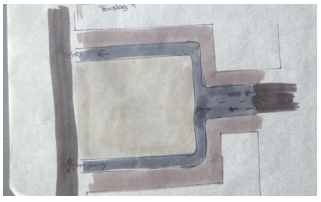

ill. 318 Forslag 3

Forslag 3

Vejen opdeles i kørselsretningerne, som skaber et samlet areal til parkering og ophold midt på pladsen.

+ Et samlet areal, let tilgængelig, mere sikkerhed når man bevæger sig fra området.

-Udelukker de bynære funktioner i bygningerne omkring pladsen, i stedet for at integrere dem med udearealet.

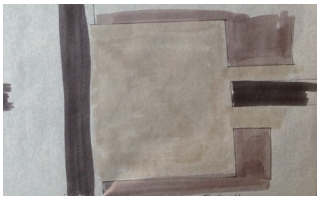

ill. 319 Forslag 4

Forslag 4

Lukning af vejen, således pladsen kun er forbeholdt parkering og areal til ophold.

+ Sikkerhed når man bevæger sig omkring på pladsen, let tilgængeligt fra alle sider. Plads til gående og cyklerne

- Hvor ledes trafikken hen, og kan de veje som vil blive anvendt i stedet overhovedet klare den større mængde trafik.

I den videre designfase blev der arbejdet videre med forslag 1, da konsekvens ved at lukke vejen ikke kendes, samt stedet fungere i dag som omdrejningspunkt om boligkvartet. Vejen bibeholdes men gøres mindre i bredden for sikker bedre trafiksikkerhed, og der arbejdes med hvordan vejen kan bliver en integreret del af pladsen.

To skitser af udformning af pladsen.

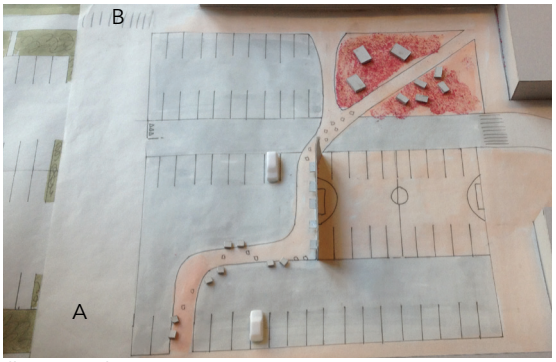

ill. 320 Forslag 1

Forslag 1
Vejen er flyttet lidt op, som både gør bilisten opmærksom på de ændrede omgivelser, samt giver plads til en rækker af biler mere på parkeringspladsen.

+

- Skaber et udeareal på solsiden
- Samler pladsen
- Forhindringsbanen skaber en forbindelse til bolig området A
- Ved at vejen kører igennem området, skabes der mulighed for store parkeringsarealer
- Parkering og ophold er mindre opdelt
- Pladsens hovedfunktion er stadig parkeringsplads.
- Væggen skaber læ på det multifunktionelle areal, hvor markedspladsen er tænk placeret.
- Markedet forholde sig til de andre byfunktioner - som restaurant, pizzia, bageri, Fakta, således at de funktioner kan få glæde af markedet.

-

- Væggen ved det multifunktionelle areal, kan fremstår som en barriere for udsynet på pladsen.
- Kan opstå farlig situationer mellem det multifunktionelle areal, og vejen som kører igennem pladsen.
- Markedet kan virke glemt på pladsen.
- Pladsen er meget forbeholdt bilisterne
- Hovedfunktionen er stadig parkering.

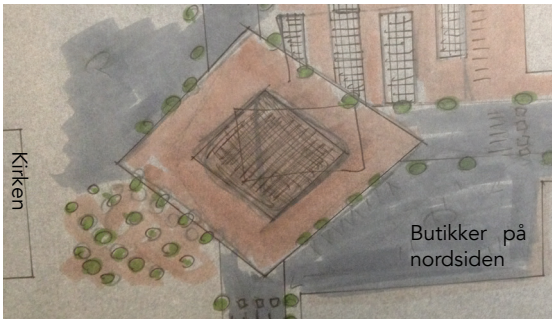

ill. 321 Forslag 2

Forslag 2
Kryds hvor veje mødes omdannes til et shared space, som binder pladsen programmer sammen. Hoved funktionerne på pladsen er den eksisterende butikstorv, frugthaven og markedspladsen

+

- Firkanten danner et område hvor hårde og bløde trafikanter er lige.
- Boulevard af træer på pladsen trækker med ind på pladsen, som binder den nye plads til dens nærmiljø.
- Skaber rumlighed på pladsen.
- Hierarkiet på pladsen er ændret fra parkering til delt ophold og parkering.
- Flow hen over pladsen som tilgodeser de bløde trafikanter.

-

- Firkanten optager meget plads
mangler forbindelse mellem de forskellige zoner
- Butiksområdet er glemt bagved parkeringspladsen
ingen plads til at butikkerne på nordsiden kan flytte ud og indtage pladsen
- Ankomstpladsen til kirken er indeklemt imellem parkering og frugthaven.

Forslag 2 er valgt som udgangspunkt for det endelige design, da forslaget arbejder med at nedbryde de eksistende barriere mellem parkering og ophold. Og giver en bredt anvendes grad af pladsen form. Hvor de nye funktioner er placeret i forhold til de eksistende programmer. Det endelige design forslag kan findes i designafsnittet, og på følgende sider findes modelfotos af arbejde med den rumlige struktur til markedspladsen.

Design af markedstrukturen

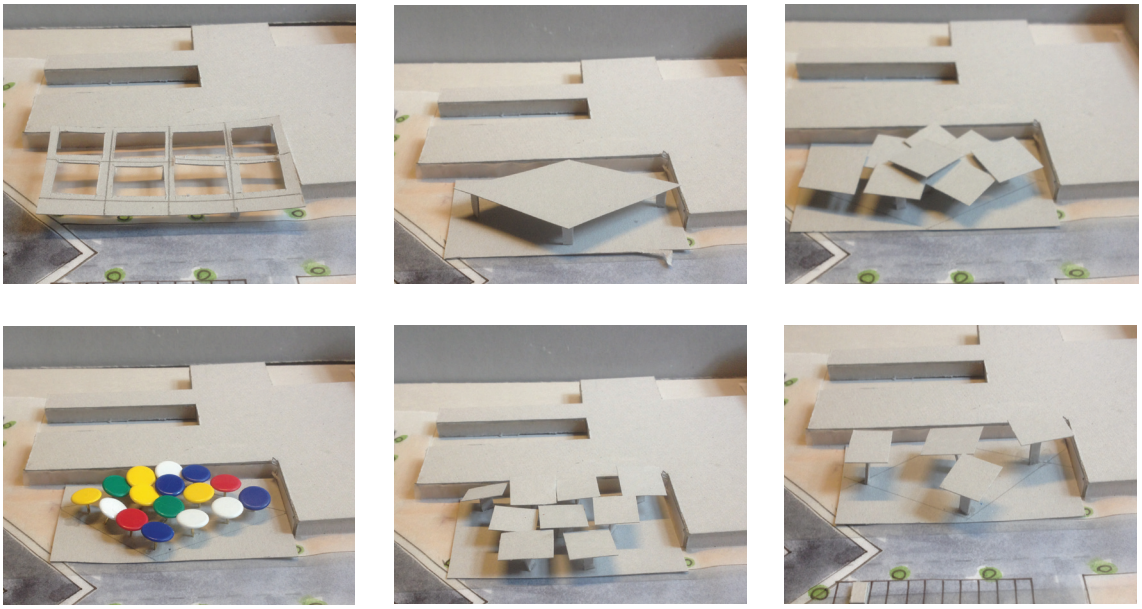

ill. 322-327 Markedstruktur design

På modelfotos ovenfor ses forskellige design forslag til markedsstrukturens udformning. Det tre første billeder viser forskellige design ideer.

Det første billede viser en åben struktur, som minder om rive net strukturen fra haven, hvor blomster vokser opad.
Det andet billede er en overdækket struktur med samme udformning som et shared space (se forslag 2),
Det tredje billede viser en struktur, som er sammensat af mindre strukturer, som minder om træets udformning, hvor markedspladsen bliver en forlængelse af frugthaven.

Den sidste struktur er valgt på baggrund af dens associationer til haven og træerne, hvor strukturen forholder sig til temaet om haven i byen og skaber en forbindelse til frugthaven.

Med udgangspunkt i billede 3 er designet forskellige designforslag, hvor der er flere eller mindre parasollignede struktur, som er placeret i forskellige mønstrer. Det endelige valg af placering af de parasollignede struktur, er med udgangspunkt i den geometriske form fra det shared space. (Se forslag 2 s. 134)

Markedsstrukturen danner et overdækket areal til at opstille midlertidige boder under. Selve designet på markedsboden er en videre udvikling af markedsboden fra Rådhustorvet, således den samme enhed kan anvendes flere steder i byen, med forskellige opsættelsesmuligheder.

Den endelige design kan ses i præsentation af Egeris torv design afsnittet om markedspladsen.

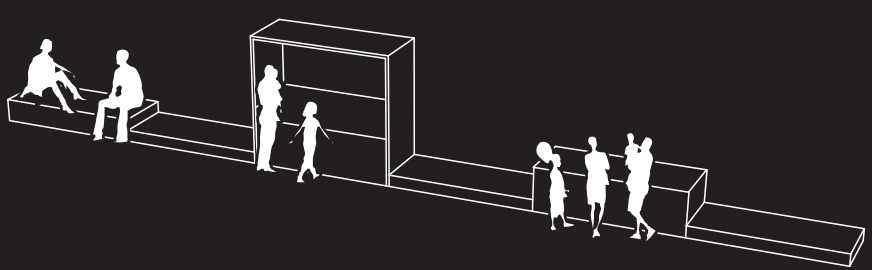

I experience myself in the city, and the city exists through my embodied experience. The city and my boby supplement and define each other - Pallasmaa [s. 40 - Pallasmaa, 1996]